

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
ระเบียบวิธีวิจัย	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๔
นิยามศัพท์	๕
ระยะเวลาดำเนินการวิจัย	๕
กรอบแนวคิดการวิจัย	๖
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
แนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร	๗
แนวความคิดด้านการบูรณาการ	๑๓
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วม	๒๐
หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย พ.ศ.๒๕๕๐ ด้านยุทธการร่วม	๒๕
JP 3-0, Joint Operations, USA	๓๗
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)	๔๑
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)	๔๔
การสนทนากลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Focus Group)	๔๔
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	
การวิเคราะห์ผลการวิจัย	๔๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สรุป	๖๙
อภิปรายผล	๗๐
ข้อเสนอแนะ	๗๑
บรรณานุกรม	
ภาษาไทย	๗๓
ภาคผนวก	
ผนวก ก แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก	๗๖
ผนวก ข ภาพการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)	๗๗
ประวัติย่อผู้วิจัย	๘๐

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

- ๔.๑ แสดงตารางเปรียบเทียบข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกด้านการปฏิบัติงาน
ยุทธการร่วมของกองทัพไทย ๖๔
- ๔.๒ แสดงตารางเปรียบเทียบข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกด้านหลักนิยมนด้าน
ยุทธการร่วมของกองทัพไทย ๖๕

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

๑.๑ แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

๖

คำนำ

การปฏิบัติการทางทหารในยุคปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมในการปฏิบัติการหรือปัจจัยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์แห่งชาติ วัตถุประสงค์แห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ภัยคุกคาม นโยบายด้านการเมือง ชีตความสามารถของกองทัพ และการพัฒนาของเทคโนโลยี ดังนั้นกองทัพจึงต้องปรับตัวเพื่อให้รองรับกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งแนวทางในการเตรียมกำลังและแนวทางในการใช้กำลังทำการรบ ต้องมีขีดความสามารถในการกำหนดวิธีการทำการรบในสถานะแวดล้อมที่คาดว่าจะต้องเผชิญวิธีการรบจึงนับว่ามีความสำคัญ แต่ที่สำคัญยิ่งกว่านั้น คือกระบวนการคิดของกองทัพว่ามีรากฐานของการคิดที่สมเหตุสมผลครอบคลุมทุกมิติหรือไม่ และนำกระบวนการคิดเหล่านั้นมาจัดทำเป็นคู่มือในการปฏิบัติการ/หลักนิยมทางทหาร

ในสถานะปัจจุบันหลักนิยมการทำสงครามย่อมเปลี่ยนไปตามสภาวะการณ์ โดยเฉพาะเทคโนโลยี ซึ่งก้าวกระโดดอย่างรวดเร็ว กองทัพไทยก็ย่อมที่จะต้องมีการทบทวน พัฒนา ปรับปรุงหลักนิยมการปฏิบัติของกองทัพให้มีความเหมาะสม ทันต่อสภาวะปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน หากจำเป็นต้องมีการทำสงคราม

งานวิจัยนี้ เป็นการค้นหาปัญหาที่สำคัญในปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม และเป็นข้อมูลเริ่มต้นในการพัฒนาเป็นหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วมต่อไป โดยผลของงานวิจัยนี้จะบ่งชี้ถึงปัญหาที่สำคัญที่จะต้องนำมาเป็นข้อพิจารณาในการแก้ไขและพัฒนาเป็นคู่มือการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วมต่อไป

นักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร รุ่นที่ ๖๕

คณะผู้วิจัย

กรกฎาคม ๒๕๖๗

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำเอกสารวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาที่สำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม พร้อมทั้งเสนอแนวทางการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วมนั้น คณะผู้จัดทำเอกสารวิจัยขอขอบคุณเสนาธิการและคณาจารย์วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษาค้นคว้าและจัดทำเอกสารวิจัย ซึ่งทำให้คณะผู้วิจัยได้เรียนรู้การค้นคว้าอย่างเป็นระบบ

คณะผู้จัดทำเอกสารวิจัยต้องขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้โอกาสสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มที่ได้แบ่งปันประสบการณ์และข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งนับว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งที่ทำให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร รุ่นที่ ๒๕

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : แนวทางการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านยุทธการร่วม

โดย : นักศึกษาหลักสูตรวิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ ๖๕

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : นาวาเอก

(พชร คุณงาม)

กรกฎาคม ๒๕๖๗

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันภัยคุกคามด้านความมั่นคงมีความแตกต่างจากเดิม และมีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเทคโนโลยี ทุกประเทศทั่วโลกพัฒนาแนวทางต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากภัยคุกคามเหล่านั้น ประเทศไทยมีกองทัพอากาศเป็นหน่วยงานความมั่นคงหลักในการรับมือกับภัยคุกคามด้านความมั่นคง ร่วมกับภาครัฐและเอกชน การปฏิบัติการร่วมของกองทัพอากาศ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการรับมือภัยคุกคามด้านความมั่นคงร่วมกันของหน่วยงานในประเทศ ซึ่งหลักนियมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านยุทธการร่วม ได้ถูกจัดทำขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๐ อาจจะไม่รองรับกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานหลักนियมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านยุทธการร่วม โดยการศึกษาแนวคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร แนวความคิดด้านการบูรณาการ แนวความคิดหลักนियมด้านการยุทธการร่วม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วม หลักนियมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ JP 3-0, Joint Operations, USA เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Dept Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยกลุ่มประชากรเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านยุทธการร่วม ผลการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานหลักนियมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ แบ่งเป็น ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างและระบบ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านกฎหมายและระเบียบ และด้านการรับมือภัยคุกคามที่ยังไม่ครอบคลุม เช่น ภัยด้านไซเบอร์ ภัยด้านอวกาศ การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านยุทธการร่วม โดยควรปรับปรุงเนื้อหาให้มีความชัดเจนของโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานและผู้บังคับบัญชา รวมถึงฝ่ายเสนาธิการ และเพิ่มมิติการปฏิบัติการทางทหารขึ้น ๒ มิติ ได้แก่ มิติด้านไซเบอร์

(Cyber Domain) และมิติด้านอวกาศ (Space Domain) เพื่อรองรับภัยคุกคามในสภาวะการณ์ปัจจุบันต่อไป

คำสำคัญ : กองทัพไทย, การปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม

ABSTRACT

Subject : Manual Development for Joint Operations of Royal Thai Armed Force

By : Joint War College Class 65

Research Advisors: Captain

(Pachara Khunngarm)

July 2024

In the current environment, security threats are different from the past and are becoming increasingly complex due to changes in the environment, society, and technology. All countries around the world are developing various approaches to prevent and mitigate the impact of these threats. Thailand has the Royal Thai Armed Forces as its main security agency to deal with security threats, together with the government and private sectors. Joint Operations of the Royal Thai Armed Forces are therefore an important tool used to jointly address security threats by agencies within the country. The Joint Operations Doctrine of the Royal Thai Armed Forces was drafted in 2016, but it is only a draft for review and has not yet been tested, trained according to the doctrine development process. This research aims to establish the key problems related to the joint Operations of the Royal Thai Armed Forces and to propose a guideline for developing a joint Operations manual for the Royal Thai Armed Forces. The research includes the study of ideas of strategic development at many levels. The results of the study found that there are five main problems of the Joint Operations Doctrine consisted of structure and system, human resources, budget, rules and laws, and the ways to deal with new threats such as cyber and spaces domain. In addition, they also suggested adding two more domain of military operations: the cyber domain and the space domain to cope with threats in the current situation.

Keywords: Royal Thai Armed Forces, Joint Operations, Joint Operations Doctrine

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของโลกและสถานการณ์ความมั่นคงของโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปโดยมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในทุกๆระดับ ในระดับโลกอย่าง เช่น สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างแข่งขันและแย่งชิงทรัพยากรในภูมิภาคต่างๆของโลก ระดับภูมิภาคเช่นความขัดแย้งในทะเลจีนใต้เรื่องสิทธิอาณาเขตทางทะเลของจีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และบรูไน ที่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ ในระดับประเทศ เช่น สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน รวมถึงความขัดแย้งภายในประเทศที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศไทยเองและประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมากับชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน เป็นต้น ประกอบกับมีการเกิดขึ้นของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ๙ ประการ คือ (๑) ความแตกแยกของคนในสังคม (๒) ความเชื่อมั่นต่อระบบและสถาบันทางการเมือง (๓) ปัญหาความไม่สงบ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (๔) ปัญหายาเสพติด (๕) ปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ (๖) ปัญหาแรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย (๗) ปัญหาภัยพิบัติและโรคอุบัติใหม่ (๘) ปัญหาการขาดสมดุลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๙) ปัญหาความยากจน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง จำเป็นต้องใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของประเทศในการแก้ไขปัญหา^๑ ซึ่งในศตวรรษที่ ๒๑ มีภัยคุกคามรูปแบบใหม่ปรากฏให้เห็นชัดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การแพร่ระบาดของ COVID 19 สงครามทางไซเบอร์ การแข่งขันการมีอิทธิพลในอวกาศ การพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธที่มีอำนาจการทำลายล้างสูง (Weapon of Mass Destruction: WMD) การสื่อสารด้วยเทคโนโลยีเซลลูลาร์ไร้สายยุคที่ ๕ (5G) การมีอิทธิพลของสื่อยุคใหม่ (New Media Domination) ปัญหาสื่อสังคมออนไลน์ ปัญหาโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นต้น โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างเป็นพลวัต (Dynamics) และเป็น

^๑ การประเมินกำลังอำนาจของชาติ (National Power) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่, เข้าถึงเมื่อ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ จาก (<https://www.nsc.go.th/wp-content/uploads/Journal/article-00701.pdf>)

สัญญาณ ที่ชัดเจนต่อการปรับแนวทางด้านความมั่นคง (Paradigm Shift) จากเดิมที่ให้ความสำคัญเป็นหลัก กับ มิติความมั่นคงทางทหาร ปรับเป็นการให้ความสำคัญกับความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด คือ “ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี” โดยเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Technology) ได้กลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ สำหรับสงครามในอนาคต ที่ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการต่อสู้และรูปแบบของการทำสงครามด้วย เช่นกัน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของเทคโนโลยีในปัจจุบัน โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงด้าน นวัตกรรมอย่างพลิกผัน (Disruptive Innovation) ได้ส่งผลให้เกิดความสลับซับซ้อน ยากจะคาดเดา และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงหลายมิติในวงกว้างมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี^๒

สำหรับประเทศไทยนั้นรัฐบาลและกองทัพได้รับรู้ถึงปัญหาดังกล่าวตลอดมารัฐบาลจึงได้ ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ประกาศเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (๒๕๖๑, ๑๓ ตุลาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก. หน้า ๔ - ๕) ขึ้นมาเพื่อกำหนด ทิศทางของประเทศในส่วนของกองทัพก็ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ของกองทัพ ๒๐ ปี เช่น กองทัพอากาศ (ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติแต่ในส่วนของการปฏิบัติการยุทธร่วมซึ่งเป็นการปฏิบัติการร่วมทางทหารที่ใช้กำลังรบ บางส่วนของ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ปฏิบัติตามหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ โดยมีกองทัพไทยควบคุมการปฏิบัติในภาพรวม ตั้งแต่สองเหล่าทัพขึ้นไปใน การเสริมขีดความสามารถเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางทหาร มีการคิดวางแผนร่วมกันทำงานร่วมกัน ภายใต้การบังคับบัญชาหรือควบคุมการยุทธ์ของผู้บังคับบัญชาคนเดียวหรือคณะผู้บังคับบัญชาที่ตัดสินใจ ร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวและสั่งการอย่างมีเอกภาพ ทั้งในการปฏิบัติการทางทหารในการสงครามและ การปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงครามที่เป็นการปฏิบัติการที่เน้นไปในการป้องกัน ยับยั้ง และขัดขวางการเกิดสงคราม การแก้ไขความขัดแย้ง การส่งเสริมสันติภาพ และการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ในการตอบโต้วิกฤตการณ์ภายในประเทศ หรือแม้แต่ภายนอกประเทศ ยังไม่ได้มีการพัฒนาให้มีความทันสมัยสามารถรองรับต่อภัยคุกคามที่กล่าวไว้

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องค้นหาปัญหาและอุปสรรค ของการใช้งานหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ เพื่อเสนอแนวทาง

^๒ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Technology),

การพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ ให้สามารถรับมือกับสถานการณ์และภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยเพื่อให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐
๒. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้จะทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วย แนวคิด หน้าที่ บทบาท แผนงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องนำสาระสำคัญจากการทบทวนมาเป็นกรอบของการพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาหลักนิยมยุทธการร่วมกองทัพไทย เอกสารวิจัย และผลงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ภาควิชาการ และทฤษฎี
 - ๑.๑ แนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร
 - ๑.๒ แนวความคิดด้านการบูรณาการ
 - ๑.๓ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วม
๒. หลักนิยม
 - ๒.๑ หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐
๓. หลักนิยมต่างประเทศ
 - ๓.๑ JP 3-0, Joint Operations, USA

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ดำเนินการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ด้านยุทธการร่วม แนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร แนวความคิดด้านการบูรณาการ แนวความคิดหลักนิยมด้านการยุทธการร่วม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วม หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ JP 3-0, Joint Operations, USA

๒. ขอบเขตด้านตัวแปร

๒.๑ ตัวแปรต้น

๒.๑.๑ ด้านยุทธศาสตร์ทหาร

๒.๑.๒ ด้านการบูรณาการ

๒.๑.๓ ด้านยุทธการร่วม

๒.๑.๔ หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐

๒.๑.๕ JP 3-0, Joint Operations, USA

๒.๒ ตัวแปรตาม

๒.๒.๑ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้งานหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐

๒.๒.๒ แนวทางการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐

๓. ขอบเขตด้านประชากร กองทัพไทย

๔. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ

๕. ขอบเขตด้านสถานที่ และช่วงเวลาที่ใช้ในการวิจัย กองทัพไทย พ.ย.๖๖ – พ.ค.๖๗

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการดำเนินการเก็บข้อมูลจากศึกษาข้อมูลปฐมภูมิจาก การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview), การสนทนากลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Focus Group) ข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร แนวความคิดด้านการบูรณาการ แนวความคิดหลักนิยมด้านการยุทธการร่วม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วมหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ JP 3-0, Joint Operations, USA และนำมาตีความเป็นผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑. ทราบปัญหาและอุปสรรคการใช้งานหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐

๒. ได้แนวทางการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักนิยมทางทหาร (Military doctrine) หมายถึง หนทางปฏิบัติที่เชื่อว่าดีที่สุดในการใช้กำลังทหารเพื่อเอาชนะข้าศึก โดยอธิบายและเสนอแนะแนวทางการใช้กำลังในการปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ สำหรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธีร่วม/ผสม เพื่อนำคุณลักษณะและขีดความสามารถเป็นเครื่องมือใช้ควบคู่กับพลังอำนาจทางการเมือง ในการสร้างศักยภาพในการป้องกันปราม การแสดงท่าทีหรือแม้แต่การใช้กำลัง และปกป้องผลประโยชน์ของชาติ

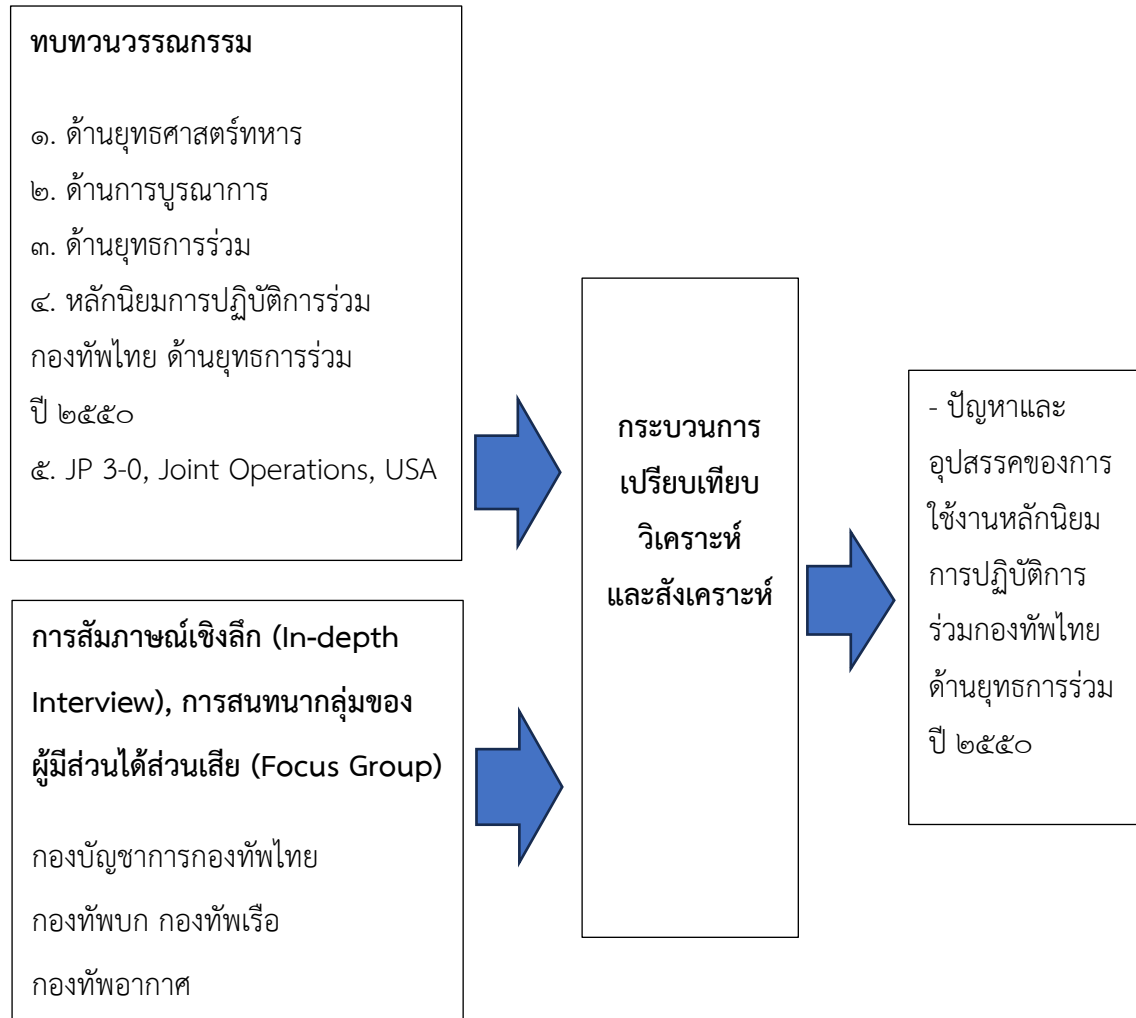
การปฏิบัติการร่วม (Joint Operations) หมายถึง การใช้กำลังทหารเข้าปฏิบัติการตั้งแต่สองเหล่าทัพขึ้นไป เพื่อเสริมขีดความสามารถและคุณลักษณะของแต่ละเหล่าทัพ และลดจุดอ่อนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางทหาร โดยมีการคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ทำงานร่วมกัน ภายใต้ผู้บังคับบัญชาคนเดียวกันหรือคณะผู้บังคับบัญชาที่ตัดสินใจร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว และสั่งการอย่างมีเอกภาพ ซึ่งจะมีการสนธิกำลังรวบรวมทำการผสมผสานการปฏิบัติทางทหารบางมิติ หรือปฏิบัติทั้ง ๖ มิติ ประกอบด้วย การปฏิบัติการทางบก การปฏิบัติการทางทะเล การปฏิบัติการทางอากาศ การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation) การปฏิบัติการทางอวกาศ (Space Operation) และการปฏิบัติการไซเบอร์ (Cyber Operation) ทั้งภารกิจการรบและมีใช้การรบ

การยุทธร่วม หมายถึง การใช้กำลังทหารเข้าปฏิบัติการในการรบหรือสงครามตั้งแต่สองเหล่าทัพขึ้นไป เพื่อเสริมขีดความสามารถและคุณลักษณะของแต่ละเหล่าทัพ และลดจุดอ่อนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางทหาร โดยมีการคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ทำงานร่วมกัน ภายใต้ผู้บังคับบัญชาคนเดียวกันหรือคณะผู้บังคับบัญชาที่ตัดสินใจร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวและสั่งการอย่างมีเอกภาพ ซึ่งจะมีการสนธิกำลังรวบรวมทำการผสมผสานการปฏิบัติทางทหารบางมิติ หรือปฏิบัติทั้ง ๖ มิติ ประกอบด้วย การปฏิบัติการทางบก การปฏิบัติการทางทะเล การปฏิบัติการทางอากาศ การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation) การปฏิบัติการทางอวกาศ (Space Operation) และการปฏิบัติการไซเบอร์ (Cyber Operation)

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ดำเนินการ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - พฤษภาคม ๒๕๖๗ ใช้เวลาประมาณ ๗ เดือน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

แผนภาพที่ ๑.๑ แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้จะทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วย แนวคิด หน้าที่บทบาท แผนงานงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องนำสาระสำคัญจากการทบทวนมาเป็นกรอบของการพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาหลักนิมยุทธการร่วมกองทัพไทย เอกสารวิจัย และผลงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ภาคหลักการ และทฤษฎี

๑.๑ แนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร

๑.๒ แนวความคิดด้านการบูรณาการ

๑.๓ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วม

๒. หลักนิม

๒.๑ หลักนิมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้านยุทธการร่วม

๓. หลักนิมต่างประเทศ

๓.๑ JP 3-0, Joint Operations, USA

แนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๕๒ รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย

๒. พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๘ กระทรวงกลาโหม มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๒.๑) พิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในราชอาณาจักร ปราบปรามการกบฏและการจลาจล โดยจัดให้มี และใช้กำลังทหารตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามที่มีกฎหมายกำหนด

(๒.๒) พิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ตลอดจนสนับสนุนภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒.๓) ปกป้อง พิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงตลอดจนสนับสนุนภารกิจอื่นของรัฐ ในการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน

(๒.๔) ศึกษา วิจัย พัฒนา และดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และด้านกิจการอวกาศเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหมและความมั่นคงของประเทศ

(๒.๕) ปฏิบัติการอื่นที่เป็นการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงครามเพื่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือปฏิบัติการอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามมติคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการตามกระทรวงกลาโหมอาจมอบหมายให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม หรือหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหมเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ หรืออาจร่วมงาน ร่วมทุน หรือ ดำเนินการกับภาคเอกชนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายก็ได้

โดยสรุป บทบาทของกองทัพในการป้องกันประเทศนั้น ได้ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งถือเป็นบทบาทหลักของกระทรวงกลาโหมและกองทัพ ที่ไม่สามารถมอบให้กระทรวง หรือส่วนราชการอื่นปฏิบัติแทนได้

๓. ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ยุทธศาสตร์

ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ได้มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการภัยพิบัติทุกระดับความรุนแรง ภายใต้กรอบแนวคิดใหม่ ที่เรียกว่า “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อปรับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงให้ประเทศมีความสงบเรียบร้อยและสันติสุข ในขณะเดียวกันก็จะต้องมีการป้องกัน และแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ปัญหาความไม่สงบในบางพื้นที่รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่ เช่น ปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผัน ปัญหาการแข่งขันทางการค้าและการย้ายถิ่นของทุนข้ามชาติ นอกจากนี้เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถบรรลุผล ที่เป็นรูปธรรมทั้งปัจจุบันและในอนาคต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติด้วยการยกระดับขีดความสามารถของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้มีความพร้อมและเพียงพอในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ รวมทั้งสามารถติดตาม ป้องกัน แก้ไขและรับมือกับปัญหาความมั่นคงและภัยพิบัติทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับอย่างบูรณาการทั้งภายในประเทศตลอดจนบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาคและโลกอย่างยั่งยืน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย

๓.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ

๓.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

๓.๓ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

๓.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

๓.๕ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ในการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดยดำเนินการพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับ ให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็นทั้งปวงของกองทัพและหน่วยงานความมั่นคงได้รับการพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพ ให้มีความพร้อม เพียงพอ และเป็นรูปธรรม ทั้งคน เครื่องมือ ยุทธโศปกรณ์ รวมทั้งระบบบริหารจัดการในการป้องกันประเทศ และการป้องกันภัยคุกคามทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ตลอดจนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สามารถระดมทรัพยากรได้อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนชัดเจน ส่งผลให้สามารถปกป้องอธิปไตยและแก้ไขปัญหาความมั่นคงได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบ ยกกระดานการฝึกซ้อมให้เป็นแบบบูรณาการที่ทันสมัย มีความสมบูรณ์ พร้อมนำไปปฏิบัติได้กับสถานการณ์จริงเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการปฏิบัติการร่วม และการป้องกันภัยคุกคามด้านความมั่นคงกับเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ มิให้เกิดข้อขัดแย้งหรือปัญหาเกี่ยวกับเขตแดนทางบก ทางอากาศ ทางทะเล ทางไซเบอร์ รวมทั้งกิจการอวกาศ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร^๑

ดังนั้นเมื่อพิจารณาแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ได้กำหนดแผนย่อยไว้ ๕ แผนย่อย ได้แก่ ๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ ๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ๔) การบูรณาการความร่วมมือ ด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ ๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ทั้งนี้ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้องกับการกระทรวงกลาโหม คือ แผนย่อยที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ มีเป้าหมายเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศให้มีความพร้อม ในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ สามารถติดตาม แจ้งเตือน ป้องกัน แก้ไขปัญหา และรับมือกับภัยคุกคาม รวมทั้งปัญหาที่อาจกระทบต่อความมั่นคงในทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ตลอดจน สามารถพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการพัฒนาประเทศ ได้ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือพัฒนาระบบงาน ด้านการข่าวกรองให้ มีประสิทธิภาพ สามารถติดตาม แจ้งเตือน ระงับยับยั้ง ป้องกันปัญหาและภัยคุกคาม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนจะเกิดเหตุการณ์หรือเหตุการณ์จะลุกลามต่อไป ในขณะเดียวกัน จะต้องมีการพัฒนา ศักยภาพกองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคง ทั้งคน เครื่องมือ/ยุทธโศปกรณ์ แผนปฏิบัติการ ตลอดจนการฝึกและระบบการบริหารจัดการ ให้มีความพร้อมอย่างเพียงพอ และเป็นรูปธรรม ในการเผชิญกับภัยคุกคามต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น ภัยจากการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ตลอดจน สาธารณภัย และภัยพิบัติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดทำแนวทางในการบริหารจัดการ และ/หรือแผนปฏิบัติการ ในการเผชิญกับภัยคุกคามแต่ละมิติให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้

^๑ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์ชาติ, ๒๕๖๑ : หน้า ๔ - ๕, ๗, ๑๐ - ๑๑, ๑๔ - ๑๕

แผนย่อยด้านนี้จะรองรับประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ๓ ประเด็น ได้แก่ (๑) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติ แบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) การพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ และ (๓) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหาร จัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ รวมทั้งสิ้น ๕ แนวทาง ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ (๒) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (๔) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และ (๕) การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และองค์การนานาชาติ ซึ่งแนวทางการพัฒนาที่(สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม), ๒๕๖๖ : หน้า ๑ - ๘) ดังนั้นแนวทางการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติมุ่งปกป้อง รักษา และแก้ไข ปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ โดยครอบคลุมทั้งการเฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไข การใช้การอนุรักษ์ และการแสวงหาผลประโยชน์อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติตามที่กำหนดโดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การจัดการกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ด้วยแนวคิดเชิงป้องกันและป้องปราม ๒) การเฝ้าระวังและตรวจการณ์ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ในทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) การแก้ไขปัญหาเขตแดนทางบก ทางทะเล และทางอากาศกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างสันติวิธี ๔) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างกองทัพของไทยกับกองทัพ ของประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และมหาอำนาจ ๕) การแสวงหาและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงอย่างมีประสิทธิภาพ ๖) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ให้สอดคล้องกับกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ และ ๗) การรณรงค์ให้ความรู้ การศึกษา และการประชาสัมพันธ์กับประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องและรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ^๒

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
เป็นแผนระดับที่ ๒ โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้ ๑. หมวดประเด็นความ

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม), ๒๕๖๖ : หน้า ๑ - ๒๐

มั่นคง ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ได้แก่ ๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ๒) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ ๓) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน ๔) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ๕) การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ๖) การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ๗) การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ๘) การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๑๐) การป้องกันและแก้ไขปัญหามันคงทางไซเบอร์ ๑๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ๑๒) การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ และ ๑๓) การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ ๒. หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ได้แก่ ๑) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ๒) การพัฒนาระบบ ข้าราชการแห่งชาติ ๓) การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และ ๔) การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่^๓

จากนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ทั้ง ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง กระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ ซึ่งมีจุดมุ่งเน้นในการปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต โดย กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมสูงขึ้น สำหรับการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ หรือแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ด้วยระบบการปฏิบัติการร่วมและหน่วยปฏิบัติการหลักของเหล่าทัพต้องปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศได้ พร้อมทั้งกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมและทันสมัยทั้งในด้านการจัดหน่วยอาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบการสนับสนุน และการส่งกำลังบำรุง รวมทั้งระบบการควบคุมบังคับบัญชาด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ ตลอดจนสามารถ นำกำลังพลสำรองในบัญชีบรรจุกำลังของหน่วยเข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการกิจกับกองทัพได้ ทั้งในภาวะปกติวิกฤติ และสงคราม อีกทั้งการพัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัยด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงาน ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้ ภายในปี ๒๕๗๐ ในการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ต้องมีระบบการข่าว

^๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : หน้า ๔๑

การลาดตระเวน การเฝ้าตรวจป้องกัน และรักษาพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และอาณาเขตทางทะเล เพื่อป้องกัน ป้อมปราม และแก้ไข การละเมิดอธิปไตย ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้ง พัฒนาขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการร่วมระหว่างกองทัพกับหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมตั้งแต่ภาวะปกติปรับปรุงและพัฒนาแผนและระบบการป้องกันประเทศให้ทันสมัย สามารถใช้ได้จริง และมีการฝึกซ้อมการปฏิบัติอยู่เสมอ เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง สำหรับการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศต้องเตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม ความทันสมัย และความต่อเนื่องในการปฏิบัติสำหรับใช้สนับสนุนแผนป้องกันประเทศ หรือแผนการปฏิบัติการอื่น ๆ พร้อมทั้งพัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัยด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงาน ทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับการปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้

แนวความคิดด้านการบูรณาการ

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง

กระทรวงกลาโหม มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติโดยจัดทำแผนระดับที่ ๓ รองรับ จำนวน ๔ แผน ได้แก่ ๑) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง ๒) แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม ๓) แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี และ ๔) แผนปฏิบัติการประจำปี โดยยึดถือแนวความคิดทางยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ ๓ แนวความคิดหลักที่มีอยู่เดิมเป็นแนวทางในการวางแผนและดำเนินการในลักษณะคู่ขนาน ได้แก่ การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง ซึ่งเน้นในเรื่องของการสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ ตามกรอบแนวทาง และนโยบายที่รัฐบาลและกระทรวงการต่างประเทศ กำหนดการผนึกกำลังป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นการบูรณาการพลังอำนาจของชาติทุกประเภท ทุกมิติ ทั้งด้านการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตั้งแต่ยามปกติเพื่อแก้ไข ข้อจำกัดของชาติรวมทั้ง ขดเขยอำนาจกำลังรบของกองทัพที่มีอยู่อย่างจำกัดและการป้องกันเชิงรุก ซึ่งเป็นการจัดเตรียมกำลังเสริมสร้าง พัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรทั้งหมดให้กองทัพและหน่วยงานด้าน ความมั่นคง มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการร่วมกัน เพื่อป้องกันปรามแก้ไข และยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและทันต่อสถานการณ์ สำหรับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพฯ มุ่งเน้นการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการทั้งภายในและภายนอกกระทรวงกลาโหม จำนวน ๖ เรื่อง ได้แก่ ๑) การพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง ๒) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับระบบการป้องกันประเทศและความมั่นคง ๓) การพัฒนากิจการกำลังพลสำรองและกิจการมวลชน ๔) การพัฒนา

ประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน ๕) การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับต่างประเทศโดยฝ่ายทหาร และ ๖) การฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัดรวม ดังนี้^๔

แนวทางดำเนินการการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง

การพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง เป็นงานที่มีขอบเขตครอบคลุมในหลายมิติ ทั้งภายในกระทรวงกลาโหม และส่วนราชการนอกกระทรวงกลาโหม รวมถึงมิติความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เนื่องจากเป็นการบูรณาการทรัพยากรทั้งปวง เพื่อให้ประเทศมีความพร้อมสูงสุดเมื่อต้องเผชิญกับสภาวะสงครามหรือการรุกรานด้วยกำลังทหารจากภายนอกประเทศ การสร้างหลักประกันด้านความมั่นคงและเสถียรภาพให้กับประเทศและภูมิภาคอาเซียน รวมถึงการเสริมสร้างเกียรติภูมิของชาติในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ และกำลังอำนาจของชาติ ด้านอื่น ตั้งแต่สภาวะปกติ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพฯ จึงกำหนดแนวทางการดำเนินการ จำนวน ๖ แนวทาง ดังนี้ แนวทางการดำเนินการที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง

มุ่งเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ ให้พร้อมเผชิญกับสถานการณ์หรือภัยคุกคามต่อสถาบันหลักของชาติเอกราช อธิปไตยบูรณาภาพแห่งอาณาเขต ผลประโยชน์แห่งชาติและเกียรติภูมิของประเทศ สามารถติดตาม แจ้งเตือน ป้องกันแก้ไขปัญหา และรองรับกับภัยคุกคามได้อย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพ และทันเวลา โดยมีเป้าหมาย (๑) กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมสูงขึ้น สำหรับการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศชาติ และการป้องกันประเทศ (๒) กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีระบบการประสานงานและกลไกการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศชาติและการป้องกันประเทศ และตัวชี้วัด (๑) ระดับความพร้อมของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง ในการปฏิบัติงานร่วมกันตามแผนที่กำหนด เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติและการป้องกันประเทศ (๒) กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง มีการฝึกการปฏิบัติงานร่วมกันตามแผนที่กำหนด เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติและการป้องกันประเทศ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (๓) ระดับความพร้อมของระบบส่งกำลังบำรุงผืนทะเลอันดามัน ซึ่งมีกลยุทธ์ ดังนี้ (๑) วางแผนและเตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม ความทันสมัย และความต่อเนื่องในการปฏิบัติสำหรับใช้สนับสนุนแผนป้องกันประเทศ แผนปฏิบัติการระดับชาติหรือแผนรองรับวิกฤติฉุกเฉินของชาติ (๒) จัดให้มีการฝึกการปฏิบัติงานร่วมกันด้วยรูปแบบที่เหมาะสม สำหรับการปฏิบัติตามภารกิจ

^๔ กระทรวงกลาโหม, แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพ ของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๑ - ๓

การป้องกันประเทศหรือการปฏิบัติการอื่น ๆ ระหว่างกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง (๓) ปรับปรุงและพัฒนาระเบียบปฏิบัติระบบการประสานงาน หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันของกองทัพและหน่วยงานความมั่นคง เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ (๔) พัฒนาระบบสนับสนุนการปฏิบัติการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านทะเลอันดามัน

แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับระบบการป้องกันประเทศและความมั่นคง

มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านระบบการป้องกันประเทศและความมั่นคง ไปสู่ความเป็นดิจิทัล และเครือข่ายสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และเชื่อถือได้ รวมทั้งสามารถรองรับกับการปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้ต่อไป มีเป้าหมาย (๑) กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมและทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลกับระบบการป้องกันประเทศและความมั่นคง (๒) กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง มีการวางแผนหรือใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีไซเบอร์ และอวกาศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพของระบบการป้องกันประเทศและความมั่นคง มีตัวชี้วัด (๑) กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง มีการเชื่อมโยงและเปลี่ยนผ่านระบบงานการป้องกันประเทศและความมั่นคงไปสู่ความเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น (๒) แผนหรือการดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพของระบบการป้องกันประเทศและความมั่นคง ที่มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีไซเบอร์และอวกาศกลยุทธ์ (๑) พัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงไปสู่ความเป็นดิจิทัลมากขึ้นด้วยการเชื่อมโยง ระบบข้อมูลด้านความมั่นคงที่จำเป็นเข้าด้วยกัน หรือการใช้ประโยชน์โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันในการปฏิบัติงานร่วมกัน (๒) จัดทำแผนหรือแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถและประสิทธิภาพของระบบการป้องกันประเทศและความมั่นคง ด้วยเทคโนโลยีไซเบอร์และอวกาศ (๓) พัฒนาทักษะและขีดความสามารถของบุคลากรในระบบการป้องกันประเทศและความมั่นคง เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ไซเบอร์และอวกาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนากิจการกำลังพลสำรองและกิจการมวลชน

มุ่งเน้นการนำกำลังพลสำรองที่มีอยู่ในบัญชีบรรจุกำลังของหน่วยทหารซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการหลักตามแผนป้องกันประเทศ หมุนเวียนเข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการกิจกับกองทัพ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ และเพิ่มความคุ้นเคยในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างกำลังประจำการ กองประจำการ และกำลังพลสำรอง

ตั้งแต่ภาวะปกติอีกทั้งสามารถขยายผลไปสู่งานกิจการมวลชนเพื่อการป้องกันประเทศและความมั่นคงได้ต่อไป มีเป้าหมาย (๑) กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงสามารถนำกำลังพลสำรองในบัญชีบรรจุกำลังของหน่วยเข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการกิจได้ทั้งในภาวะปกติ วิกฤติ และสงคราม (๒) กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงสามารถนำกำลังประชาชนและมวลชน เข้าร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติการกิจด้านความมั่นคงได้ทั้งในภาวะปกติ วิกฤติ และสงคราม และมีตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) หน่วย

ปฏิบัติการหลักที่มีกำลังพลสำรองบรรจุในอัตราของหน่วย มีการเรียกกำลังพลสำรองเข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการกิจร่วมกับกองทัพบกทุกหน่วย ภายในปี ๒๕๗๐ (๒) ข้อมูลบัญชีหรือสถานภาพกำลังประชาชนและมวลชนที่อยู่ในการกำกับดูแลของหน่วยทหารหรือหน่วยงานความมั่นคง (๓) จำนวนกำลังประชาชนและมวลชน ที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติการกิจกับกองทัพหรือหน่วยงานด้านความมั่นคงเพิ่มสูงขึ้น และมีกลยุทธ์ (๑) เรียกกำลังพลสำรองที่บรรจุในอัตราของหน่วยทหาร ซึ่งเป็นหน่วยกำลังรบหรือหน่วยสนับสนุนการรบตามแผนป้องกันประเทศเข้ารับการฝึกหรือปฏิบัติการกิจร่วมกับกองทัพ หรือหน่วยงานความมั่นคง (๒) จัดทำข้อมูลบัญชีหรือสถานภาพกำลังประชาชนและมวลชนที่อยู่ในการกำกับดูแลของหน่วยทหารหรือหน่วยงานความมั่นคง ให้มีความทันสมัยและพร้อมใช้งาน (๓) นำกำลังประชาชนและมวลชน เข้าร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติการกิจกับกองทัพหรือหน่วยงานด้านความมั่นคง ตามโอกาสที่เหมาะสม

แนวทางการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน

มุ่งเน้นบูรณาการงานการพัฒนาประเทศทั้งในระดับบุคคลและชุมชน และระบบการบริหารจัดการของทุกภาคส่วน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อแผนป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน และการช่วยเหลือประชาชน ตามความจำเป็นและความเร่งด่วนของสถานการณ์ความมั่นคงที่เกิดขึ้น เป้าหมาย (๑) ประชาชน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย มีความเป็นอยู่พื้นฐานและคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัย มั่นคง และเกื้อกูลต่อการป้องกันประเทศ และการรักษาความมั่นคง (๒) ทุกพื้นที่มีมาตรการช่วยเหลือประชาชนที่มีประสิทธิภาพ รองรับเมื่อมีภัยธรรมชาติ หรืออุบัติเหตุต่าง ๆ เกิดขึ้น โดยมีตัวชี้วัด (๑) จำนวนผลผลิต/โครงการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง มีความสอดคล้องและเกื้อกูลต่อระบบการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคง (๒) ความสำเร็จของการดำเนินงานการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐ ของผลผลิต/โครงการที่กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ (๓) หน่วยงานระดับจังหวัดมีการฝึกเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือประชาชน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (๔) ผลสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อมาตรการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป โดยมีกลยุทธ์ (๑) ดำเนินงานการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเกื้อกูลต่อระบบการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคง (๒) ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือส่วนราชการพลเรือน และภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย (๓) จัดทำแผนหรือกำหนดมาตรการช่วยเหลือประชาชนที่มีประสิทธิภาพ รองรับเมื่อมีภัยธรรมชาติหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ เกิดขึ้น ด้วยการบูรณาการทรัพยากรและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (๔) จัดการฝึกหรือซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติตามแผนหรือมาตรการช่วยเหลือประชาชนให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกจังหวัด (๕) สำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่องานการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง และการช่วยเหลือประชาชน

แนวทางการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับต่างประเทศ

โดยฝ่ายทหาร มุ่งเน้นการเสริมสร้างบทบาทไทยในเวทีระหว่างประเทศ พัฒนาความร่วมมือในทุกรูปแบบ กับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มหาอำนาจ มิตรประเทศและองค์การนานาชาติตามกรอบแนวทางและนโยบายด้านการต่างประเทศของรัฐบาล รวมทั้งสอดคล้องกับหลักการและพันธกรณีต่าง ๆ ตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ มีเป้าหมาย

(๑) ประเทศไทยมีความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน สมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ มหาอำนาจ และองค์กรระหว่างประเทศ ในทุกมิติอันจะส่งผลดีต่อการป้องกัน ลดความขัดแย้งและลดความเสี่ยงในการเผชิญหน้ากันด้วยการใช้กำลังทหารรวมถึงสามารถร่วมกันพัฒนาประเทศได้ต่อไป (๒) ประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสันติภาพ และความมั่นคงในภูมิภาค เป็นที่เชื่อถือและได้รับการสนับสนุนจากประชาคมระหว่างประเทศ (๓) ประเทศไทยสามารถรักษาสอดคล้องกับประเทศมหาอำนาจและส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด (๑) กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงตั้งแต่ระดับกองกำลังป้องกันชายแดนหรือจังหวัด มีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างน้อยประเทศละ ๑ ครั้งต่อปี (๒) กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับประเทศมหาอำนาจประเทศและองค์กรระหว่างประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์กับประเทศไทย อย่างน้อยประเทศ/องค์กรละ ๑ ครั้งต่อปี (๓) ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการกิจด้านความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ การแพทย์ทหาร และการต่อต้านการก่อการร้าย โดยมีกลยุทธ์ (๑) เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน สมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ มหาอำนาจ และองค์กรระหว่างประเทศ ภายใต้กลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงทุกระดับ (๒) ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และสมาคมมิตรภาพ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (๓) รักษาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศที่มี ความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันที่ (๔) ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการกิจด้านความมั่นคงและพัฒนาประเทศ (๕) ดำเนินการสร้างควมไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกันระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน สมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ มหาอำนาจและองค์กรระหว่างประเทศเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

แนวทางการฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ

มุ่งเน้นการสำรวจและรวบรวมข้อมูล การวางแผน และประสานงานที่มีประสิทธิภาพและประสานสอดคล้องกันตั้งแต่ภาวะปกติเกี่ยวกับทรัพยากรของประเทศจำนวน ๑๐ ด้าน ได้แก่ ๑) กำลังคน ๒) อาหาร ๓) น้ำ ๔) การคมนาคม ๕) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๖) การแพทย์

และสาธารณสุข ๗) อุตสาหกรรมและปัจจัยการผลิต ๘) เชื้อเพลิงและพลังงาน ๙) การประชาสัมพันธ์ และ ๑๐) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ จากส่วนราชการ

รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน เพื่อนำมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง และทันต่อสถานการณ์รวมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมการฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ เพื่อทดสอบความพร้อมตามความเหมาะสม โดยมีเป้าหมาย (๑) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมด้วยการระดมทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้ในกรณีประกาศใช้แผนป้องกันประเทศ หรือเมื่อประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ (๒) ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมตามแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติการของฝ่ายทหาร การป้องกันประเทศ หรือภารกิจเพื่อความมั่นคงที่ได้รับมอบตัวชีวิต (๑) ฐานข้อมูลทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ (๒) การฝึกซ้อมการระดมทรัพยากรตามแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ (๓) ระดับความรู้ความเข้าใจของภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ โดยมีกลยุทธ์ (๑) จัดทำและปรับปรุงแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ให้มีความทันสมัยและเหมาะสมต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงของประเทศ (๒) จัดให้มีระบบฐานข้อมูลทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ทั้งด้วยระบบเอกสารและฐานข้อมูลดิจิทัล (๓) จัดให้มีการอบรม สัมมนา ฝึกหรือซ้อมการระดมทรัพยากรตามแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ร่วมกับส่วนราชการและภาคประชาสังคม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกลไกที่ใช้บริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (๔) ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ (๕) สำนวณความเข้าใจของส่วนราชการและภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ^๕

แผนการปฏิรูปการบริหารจัดการและการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กระทรวงกลาโหม มีการดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ แบ่งเป็น ๑๘ ระบบงาน ประกอบด้วย ๑. ระบบงานพิทักษ์รักษา และเทิดทูนสถาบัน

^๕ กระทรวงกลาโหม, แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๒๙ - ๓๖

พระมหากษัตริย์ ๒. ระบบงานนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการเมือง ๓. ระบบความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ ๔. ระบบงานการข่าวกรอง ๕. ระบบงานการปฏิบัติการร่วม ๖. ระบบงานส่งกำลังบำรุง ๗. ระบบงานพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ๘. ระบบงานการฝึก ๙. ระบบงานการศึกษา ๑๐. ระบบงานการสรรพกำลังปฏิรูป ๑๑. ระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และดิจิทัล ไฮเบอร์ และกิจการอวกาศ ๑๒. ระบบงานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ๑๓. ระบบงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ๑๔. ระบบงานกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทหาร ๑๕. ระบบงานงบประมาณและการเงิน ๑๖. ระบบงานตรวจสอบและประเมินผล ๑๗. ระบบงานกำลังพล ๑๘. ระบบงานพัฒนาระบบราชการ

ในส่วนของการปฏิรูประบบงานการปฏิบัติการร่วม เพื่อบูรณาการพลังอำนาจของชาติทรัพยากรทางทหารและการบริหารจัดการ การใช้กำลังทหารได้อย่างประสานสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน สามารถเสริมขีดความสามารถตามคุณลักษณะของแต่ละเหล่าทัพให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้ผู้บังคับบัญชาคนเดียวกันหรือคณะผู้บังคับบัญชาที่ตัดสินใจร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวและสั่งการอย่างมีเอกภาพ แผนงานที่สำคัญ ได้แก่ การจัดตั้งและเสริมสร้างศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงกลาโหม/ศูนย์บัญชาการกระทรวงกลาโหม การปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับกำลังพล การพัฒนาระบบสารสนเทศภายใต้ระบบรักษาความปลอดภัย การพัฒนาระบบควบคุมบังคับบัญชาไปสู่ระบบเครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operations) ระบบฐานข้อมูลด้านการข่าวไปสู่การเป็นเครือข่ายงานด้านการข่าว (Network Centric Intelligence: NCI) **การปรับปรุงแผนทางทหาร หลักนิยม** ระเบียบปฏิบัติประจำและคู่มือการปฏิบัติการการดำเนินการฝึกพร้อม/ร่วมผสมอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งพัฒนาระบบจำลองยุทธ์และการฝึกเสมือนจริง (Virtual and Simulation Systems)

สำหรับการปฏิรูประบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และดิจิทัล ไฮเบอร์ และกิจการอวกาศ เพื่อให้ระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และดิจิทัล ไฮเบอร์ และกิจการอวกาศ สนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหมได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาขีดความสามารถการปฏิบัติในมิติไฮเบอร์และสนับสนุนการใช้ศักยภาพไฮเบอร์ระดับชาติ พัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งพัฒนา ขีดความสามารถด้านกิจการอวกาศของกระทรวงกลาโหม ทั้งด้านดาวเทียมสื่อสารดาวเทียมถ่ายภาพ การเฝ้าระวังทางอวกาศ และยกระดับขีดความสามารถของกระทรวงกลาโหมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต มีแผนงานที่สำคัญ ได้แก่ ๑) งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ การพัฒนากำลังพล ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งด้านเทคโนโลยีให้ทันสมัย และดำรงสภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ให้มีความพร้อมใช้งาน ครอบคลุมและเพียงพอต่อการใช้งานตามภารกิจ ๒) งานด้านไฮเบอร์ ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพด้วยการเตรียมกำลังพลไฮเบอร์ การปฏิบัติการด้วยการใช้กำลังไฮเบอร์ และการจัดทำความร่วมมือด้านความมั่นคงร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศ

พันธมิตร ๓) งานด้านกิจการอวกาศ ได้แก่ การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านกิจการอวกาศให้เกิดการบูรณาการและความเป็นเอกภาพในภาพรวมของกระทรวงกลาโหม การพัฒนาขีดความสามารถและส่งเสริมงานวิจัยพัฒนานำไปสู่การพึ่งพาตนเอง รวมทั้งพัฒนากำลังพลให้มีความรู้ความเข้าใจด้านกิจการอวกาศ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วม

แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนที่มีความเชื่อมโยงการปฏิบัติทั้งในส่วนการเตรียมกำลัง ระบบปฏิบัติการ และยุทธโศปกรณ์ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ระยะยาวไปสู่ระยะปานกลาง และระยะเร่งด่วน ได้อย่างประสานสอดคล้องและเป็นระบบ ตลอดจนกำหนดแนวทางในการปกป้อง เฝ้าระวัง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงเพื่อให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศที่สมบูรณ์และครอบคลุมภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ สามารถถ่ายทอดไปสู่ แผนเผชิญเหตุ ตลอดจนคำสั่งป้องกันชายแดนสำหรับการใช้กำลังของกองทัพไทยในการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศตั้งแต่ขั้นปกติ ให้สอดคล้องตามสถานการณ์ด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนในบริบทของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อลดความระแวงและสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงอย่างมีเป้าหมายเป็นไปในทิศทางเดียวกันภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายในประเทศ ซึ่งจะเป็นเกราะป้องกัน ให้การบริหารและการพัฒนาประเทศดำเนินไปด้วยความราบรื่น ประชาชนในพื้นที่ตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถสร้างรายได้จากการค้าตามแนวชายแดน นอกจากนี้ แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) คำนึงถึงความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นความมั่นคง โดยเป็นส่วนสนับสนุนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ นั่นคือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข มุ่งเน้นการเป็นส่วนหนึ่งในการปรับอันดับ “ดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index: GPI)” ของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น โดยมุ่งแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศที่ยังดำรงอยู่ การสร้างความปลอดภัยและความมั่นคงในสังคมตามแนวชายแดน และการสนับสนุนการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพของสหประชาชาติ รวมทั้งการเสริมสร้างด้านการทหารอย่างเหมาะสมกับระดับภัยคุกคามและงบประมาณของประเทศ ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนฯ ได้ให้ความสำคัญ ต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการระดมความคิดเห็นจากส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม มีเป้าหมายและตัวชี้วัดรวม รวมทั้งแนวทางในการดำเนินการทั้ง ๗ แนวทาง ดังต่อไปนี้

แนวทางการดำเนินการที่ ๑ การฝึกศึกษาทางทหาร และการพัฒนาแผนทางทหาร

ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่

- ๑) การเสริมสร้างทักษะความรู้สำหรับการปฏิบัติการทางทหาร
- ๒) การพัฒนาสมรรถนะกำลังพลและหน่วยให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การฝึก
- ๓) การปรับปรุงและพัฒนาแผน คำสั่ง หลักนิยม กฎ ระเบียบปฏิบัติประจำและประมาณ

การ ข่วกรอง ครอบคลุมทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง^๖

แนวทางการดำเนินการที่ ๒ การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการร่วมการพัฒนาระบบการควบคุมบังคับบัญชา และการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (NCO)

ประกอบด้วย ๔ กิจกรรม ได้แก่

- ๑) การพัฒนาและปรับปรุงระบบควบคุมบังคับบัญชา และการประสานสอดคล้องกับเหล่าทัพ และกลไกความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ

- ๒) การบูรณาการระบบงานข่าวกรองเชื่อมต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเหล่าทัพและประชาคม ข่าวกรอง

- ๓) การปรับปรุงระบบส่งกำลังบำรุงและการบริหารทรัพยากรร่วมกัน

- ๔) การพัฒนาและปรับปรุงระบบสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ และไซเบอร์เพื่อการป้องกันประเทศ^๗

แนวทางการดำเนินการที่ ๓ การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศของเหล่าทัพ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่

- ๑) การพัฒนาขีดความสามารถและการรักษาระดับความพร้อมด้านยุทธโศปกรณ์และระบบปฏิบัติการทางทหาร

- ๒) การพัฒนาขีดความสามารถในการจัดหาและส่งกำลังบำรุง รวมถึงการแสวงประโยชน์ทางทหาร จากภาคส่วนต่าง ๆ

- ๓) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมรองรับการส่งกำลังบำรุงในอนาคตเมื่อเกิดสถานการณ์^๘

แนวทางการดำเนินการที่ ๔ ระบบงานมวลชนเพื่อการป้องกันประเทศ

^๖ กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๓๑

^๗ กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๓๔ - ๓๕

^๘ กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๓๙

ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑) การจัดระบบฐานข้อมูลเครือข่ายภาคประชาชนสนับสนุนการป้องกันประเทศ

๒) การพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนในการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน และการรักษาความสงบภายในท้องถิ่น

๓) การประชาสัมพันธ์สร้างแรงสนับสนุนกองทัพเพื่อการป้องกันประเทศ^๙

แนวทางการดำเนินการที่ ๕ แนวทางการใช้กำลังในการปฏิบัติการกิจป้องกันประเทศ
ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑) การเฝ้าระวังและตรวจการณ์ทุกมิติ (ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ) อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การรักษาความมั่นคงและแก้ไขปัญหาสถานการณ์ตามแนวชายแดน

๓) การปฏิบัติการด้วยกำลังเฉพาะกิจทางบก ทางเรือ และตามลำน้ำ^{๑๐}

แนวทางการดำเนินการที่ ๖ การสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบงานความมั่นคงชายแดนทางบก

ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑) การปฏิบัติงานของกลไกการพัฒนาความร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณแนวชายแดนทางบกและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

๒) การจัดกิจกรรมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบงานความมั่นคงชายแดนทางบก

๓) การทบทวนและปรับปรุงประเด็นความขัดแย้งต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุม และครบถ้วน^{๑๑}

แนวทางการดำเนินการที่ ๗ การปฏิบัติการกิจรักษาสันติภาพและการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑) การเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพและการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

^๙ กองบัญชาการกองทัพไทยแผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๔๒

^{๑๐} กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๔๔ - ๔๕

^{๑๑} กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๔๖ - ๔๗

๒) การแสดงบทบาทของกองทัพไทยในการดำเนินงานด้านการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ และการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศของสหประชาชาติ ภาควิชาความร่วมมือระดับภูมิภาค และมิตรประเทศ

๓) การดำรงบทบาทของกองทัพไทยในการขับเคลื่อนการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพและการช่วยเหลือ ด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศของอาเซียน^{๑๒}

แผนพัฒนาขีดความสามารถกระทรวงกลาโหม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาขีดความสามารถกระทรวงกลาโหม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จัดทำขึ้นสำหรับใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาศักยภาพกองทัพ เสริมสร้างหน่วยให้มีความสมบูรณ์และพร้อมรบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รวมทั้งเป็นหลักประกัน ด้านความมั่นคงในการเผชิญภัยคุกคามและสภาพความท้าทายจากสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลก ทั้งทางทหารและที่ไม่ใช่ทางทหาร ในห้วงระยะเวลา ๕ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้

กองบัญชาการกองทัพไทย

กำหนดวิสัยทัศน์ “กองบัญชาการกองทัพไทย ควบคุม และอำนวยความสะดวกให้พร้อมรองรับภัยคุกคามได้ทุกรูปแบบและทุกมิติ ด้วยความทันสมัย ประสานสอดคล้องแน่นแฟ้นในทุกระดับ ได้รับการยอมรับจากประชาชนและกองทัพมิตรประเทศ” โดยมุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการเป็นกองบัญชาการร่วมที่สามารถควบคุม สั่งการ และอำนวยความสะดวกได้อย่างแท้จริง โดยยกระดับสู่กองทัพอิเล็กทรอนิกส์ (E - Armed Forces) เพื่อมุ่งไปสู่การปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operations) พร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการต่อต้านการก่อการร้ายสากลการปฏิบัติการด้านการข่าว การต่อต้านการข่าวกรองในระดับยุทธศาสตร์ การปฏิบัติการในมิติไซเบอร์และมิติอวกาศ รวมทั้งการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน และการบรรเทาสาธารณภัย

กองทัพบก

กำหนดเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ตามกรอบแนวทางยุทธศาสตร์กองทัพบก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔

“กองทัพบกที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค” โดยพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วนทางด้านยุทธการ การปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบก ให้มีความกะทัดรัดเป็นกำลังอเนกประสงค์ มีความอ่อนตัวและมีความทันสมัยแบบสากล ได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างหน่วยกำลังรบให้เป็นกำลังรบผสมเหล่าระดับกรม การพัฒนาระบบ

^{๑๒} กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๔๙ - ๕๐

สารสนเทศและการสื่อสาร ให้ทันสมัย สามารถเปลี่ยนผ่านยุทธโศปกรณ์ไปสู่ระบบดิจิทัลและใช้เทคโนโลยีร่วมสมัยได้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด รองรับระบบปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operations) และมีความปลอดภัยด้านไซเบอร์เพื่อมุ่งสู่กองทัพบกดิจิทัล (Digital Army) การเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาประเทศและการสนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัย

กองทัพเรือ

ยุทธศาสตร์กองทัพเรือระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดแนวคิดระดับยุทธศาสตร์ สองฝั่งมหาสมุทรและสามพื้นที่ปฏิบัติการ หรือ Two Oceans and Three Areas (OOAAA/Double O Triple A) มีแนวทางพัฒนาให้มีขีดความสามารถครบทุกมิติ คือ ผิวน้ำ ใต้น้ำ และในอากาศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายวิสัยทัศน์กองทัพเรือ “เป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทนำในภูมิภาค และเป็นเลิศในการบริหารจัดการ” โดยกำลังทางเรือมียุทธโศปกรณ์กับความพร้อมสำหรับการปฏิบัติการหลักประกอบด้วย การป้องกันประเทศ การรักษาสภาพผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน และการดำรงบทบาทของกองทัพเรือในเวทีต่างประเทศ มุ่งเน้นการจัดกำลังทางเรือที่มีขีดความสามารถสูงและทันสมัย การซ่อมปรับปรุงและดำรงสภาพยุทธโศปกรณ์ให้มีขีดความสามารถตามที่ต้องการ เพื่อบรรลุยุทธศาสตร์กองทัพเรือ รวมทั้งพัฒนาระบบสนับสนุนรองรับให้สมบูรณ์ มีความพร้อมในการรับมือด้านมิติไซเบอร์ทุกรูปแบบผ่านการปฏิบัติการ ที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operations) ให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ปฏิบัติการฝั่งอ่าวไทย ทะเลอันดามัน และภายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ

กองทัพอากาศ

ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ดำรงเป้าหมายในการพัฒนากองทัพอากาศ

เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค (One of the best Air Forces in ASEAN)” โดยพัฒนาขีดความสามารถในมิติทางอากาศ (Air Domain) มิติไซเบอร์ (Cyber Domain) และมิติอวกาศ (Space Domain) ให้มีความทันสมัย เหมาะสม เพียงพอ และสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง รวมทั้งสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแนวความคิดการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operations) ในการปฏิบัติการทางทหารและการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด^{๑๓}

^{๑๓} กระทรวงกลาโหม, แผนพัฒนาขีดความสามารถกระทรวงกลาโหม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : หน้า ๑ - ๒

หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย พ.ศ.๒๕๕๐ ด้านยุทธการร่วม

หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งประกอบด้วยหลักนิยมฯ ด้านกำลังพลร่วม ด้านข่าวกรองร่วม ด้านยุทธการร่วม ด้านการส่งกำลังบำรุงร่วม ด้านกิจการพลเรือนร่วม และ ด้านสื่อสารร่วม เป็นหลักนิยมกองบัญชาการทหารสูงสุด และเหล่าทัพ ในการปฏิบัติการกิจร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถนำไปใช้ทั้งการศึกษา การฝึกร่วมกันภายในกองทัพ การฝึกร่วม และร่วม/ผสม กับมิตรประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติการกิจภายนอกประเทศที่กองบัญชาการทหารสูงสุด และเหล่าทัพรับผิดชอบ

หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้านยุทธการร่วม พัฒนาจากหลักนิยมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม พ.ศ. ๒๕๔๒ บทเรียนจากการฝึกร่วมกองทัพไทย การฝึกกอบร้าโกลด์ และการฝึกของสถาบันการศึกษา รวมถึงหลักการสงคราม และแนวคิดตามแผนป้องกันประเทศ เพื่อให้ผู้บัญชาการกำลังรบร่วม ซึ่งหมายรวมถึง ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการกองกำลัง เฉพาะกิจร่วม ผู้บังคับหน่วยอื่น ๆ ใช้เป็นแนวในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกัน ทั้งการสงคราม และมีใช้สงคราม

ระดับของสงคราม ตามหลักกำหนดไว้ ๓ ระดับ คือ ยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธี แต่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในการสงคราม และการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม โดยขึ้นอยู่กับภารกิจที่ได้ รับมอบการยุทธร่วมเป็นการปฏิบัติการด้วย กำลังทหารตั้งแต่สองเหล่าทัพขึ้นไปภายใต้ผู้บังคับบัญชาคนเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางทหาร ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมเป็นผู้รับผิดชอบในการสนธิ และผสม ผสานการปฏิบัติของกำลังทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และหน่วยปฏิบัติการพิเศษ เพื่อบรรลุภารกิจทาง ยุทธศาสตร์ และยุทธการ โดย แผนการทัพและแผนยุทธการ มีความมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรบ แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องใช้กำลังทั้งหมดที่มีอยู่ หรือกำลังของหน่วยต่าง ๆ ในสัดส่วนที่เท่ากัน ความสัมพันธ์ทางการบังคับบัญชาภายในกำลังรบร่วมจะเป็นไปตามที่ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมกำหนด การจัดหน่วยตามภารกิจ และการปฏิบัติของหน่วยพิจารณาจาก เวลา พื้นที่ และวัตถุประสงค์ กองบัญชาการทหารสูงสุด รับผิดชอบต่อการวางแผน ทั้งระดับยุทธศาสตร์และระดับยุทธการ แนวความคิดการปฏิบัติของผู้บัญชาการกำลังรบร่วม ข้อพิจารณาหลักคือ เอกภาพในความพยายาม วางแผนอย่างรวมการ ปฏิบัติแบบแยกการ

แผนการทัพในสงครามเป็นการสนธิ และประสานสอดคล้องของการปฏิบัติในอากาศ พื้นดิน ทะเล และปฏิบัติการพิเศษตามความจำเป็น ในขณะเดียวกัน รวมถึงการปฏิบัติ ร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ และการปฏิบัติการหลายชาติ ตามจังหวะของการทูต เศรษฐกิจ การข่าวสาร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของชาติ ของตนหรือชาติที่ปฏิบัติงานร่วมกัน การยุทธร่วมในสงคราม ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมเตรียมพื้นที่ปฏิบัติการ ซึ่งรวมทั้งการข่าวกรอง และการต่อต้านข่าวกรอง เพื่อประเมินขีดความสามารถ เจตนา และการปฏิบัติที่อาจเกิดขึ้นของข้าศึก ภูมิประเทศ ลมฟ้าอากาศ จำนวนประชากร วัฒนธรรมของพื้นที่

ปฏิบัติการ ผู้บัญชาการกำลังรบร่วม จะต้องพิจารณาเรื่องการโดดเดี่ยวข้าศึก การเข้าถึงพื้นที่ปฏิบัติการ การปฏิบัติการพิเศษ ขนาดของพื้นที่ปฏิบัติการและการประเมิน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามปกติ ใช้การผสมผสานของ กำลังทางบก เรือ อากาศ และปฏิบัติการพิเศษ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชน (NGO) เพื่อเสริมการปฏิบัติการ หลักการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามรวมอยู่ในข้อพิจารณาทุกระดับของสงคราม

การวางแผนสำหรับการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม หมายรวมถึงการประสานงาน กับองค์กรอื่น การควบคุมบังคับบัญชา การข่าวกรอง และการรวบรวมข่าว ข้อห้าม และข้อจำกัด การฝึกศึกษา การปฏิบัติหลังการยุติความขัดแย้ง และการเคลื่อนย้ายกำลัง

การปฏิบัติการหลายชาติ ประกอบด้วยการรบ และมีใช้การรบ โดยพันธมิตรจะปฏิบัติตาม โครงสร้าง ตามผลการตกลงของชาติในลักษณะกว้าง ๆ และวัตถุประสงค์ระยะยาว พันธมิตรชั่วคราว ปฏิบัติตามข้อตกลงเฉพาะกิจระหว่างชาติ ที่ปฏิบัติการกิจร่วมกัน การวางแผน คำนึงถึงเอกภาพของ ความพยายาม ซึ่งไม่ลดเสริมการปฏิบัติ และคงไว้ซึ่งเกียรติภูมิของชาติ แปรผันตามสถานการณ์ระหว่าง ประเทศ และมุมมอง แรงดลใจ และคุณค่าของชาติสมาชิก

สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ห้วงปี ๒๕๕๐

สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่ง ต่อกองทัพไทย คือ การที่กองทัพต้องเตรียม กำลังเพื่อเผชิญกับภัยคุกคาม แบบดั้งเดิม (Traditional Threat) และมีแนวโน้มภัยคุกคามที่มีใช้แบบ ดั้งเดิม (Non-Traditional Threat) ที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะภัยจากการก่อการร้าย การแพร่ขยายของ อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ภัยพิบัติ และภัยคุกคาม ที่มีผลสืบเนื่องจากการที่ประเทศประสบปัญหา ด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจอย่างรุนแรง จึงต้องมีกองทัพที่มีความพร้อมรบ ความต่อเนื่องในการรบ การปฏิบัติกร่วม และมีการบูรณาการอย่างสูงสุด ขอบเขตของการปฏิบัติการทางทหาร

นโยบายด้านความมั่นคงขณะนั้น คือ แนวทางหรือหนทางปฏิบัติ อย่างกว้าง ๆ ที่ผ่านการ พิจารณากลับกรองจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ ตามสถานการณ์ ความจำเป็นและทรัพยากร หรือขีด ความสามารถของชาติ เป็นทิศทางหลักในการแก้ไขปัญหาเพื่อรักษามลประโยชน์และความมั่นคงระยะ ยาวของชาติ โดยมุ่งระดมพลังอำนาจของชาติและผสมผสานผลประโยชน์ของชาติทุกด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน และการป้องกันประเทศให้ สอดคล้องกัน นโยบายการทหาร เป็นการกำหนดแนวความคิดในการใช้กำลังทหารเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมทั้ง การกำหนดแนวทางในการจัดเตรียมและพัฒนา กำลังทหารให้มี ขีดความสามารถตามที่ต้องการอย่างเป็นขั้นตอน เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องจากนโยบายความ มั่นคงแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ทหาร เป็นหนทางปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางทหารซึ่ง ระบุไว้ในนโยบายการทหาร ประกอบด้วย แนวความคิดในการใช้กำลังทหารและการเตรียมกำลังทหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนทางทหาร และจัดทำเป็นแผนงาน โครงการต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์

กับการป้องกันประเทศต่อไป แผนขีดความสามารถทางยุทธศาสตร์ร่วม (Joint Strategic Capabilities Plan : JSCP) กำหนดคำแนะนำสำหรับขั้นตอนการวางแผน เพื่อให้ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมและผู้บัญชาการเหล่าทัพ บรรลุกิจและภารกิจตามขีดความสามารถที่มีอยู่

การนำนโยบาย/ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย การใช้กำลังทหารทั้งกองประจำการและกองหนุน การปฏิบัติการทางทหารในการปฏิบัติการหลายชาติ การปฏิบัติการทางทหารร่วมกับหน่วยงานอื่นที่มีใช้ทหาร ผู้บัญชาการจะประกาศนโยบายของหน่วยเหนือ ภารกิจเฉพาะ กฎการใช้กำลัง (Rules of Engagement) ข้อห้ามและข้อจำกัด กำหนดนโยบายต่าง ๆ และแนวความคิดที่จะนำไปผสมผสานกับแผน ของหน่วยรอง หรือแผนการสนับสนุน

หลักพื้นฐานของการยุทธธรรม “สยามเป็นประเทศเล็ก เรามีทหารเพื่อการป้องกันตัวแท้ ๆ มิควรทำการไปไม่เหมาะสมกับประเทศสยาม ประเทศใหญ่ ๆ ทหารบก อาจทำการโดยไม่เกี่ยวข้องกับทหารเรือ ทหารเรือทำการไปโดยไม่เกี่ยวข้องกับทหารบกก็ได้ แต่เราต้องใช้วิธีต่อเป็นอันหนึ่งอันเดียว พร้อมเพรียงกัน การป้องกันราชอาณาจักร ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ต้องใช้กำลังรวมกัน ต้องติดต่อกันอย่างใกล้ชิดโดยแน่นอน

เพราะฉะนั้น ในระหว่างที่ต้องเตรียมการป้องกันพระราชอาณาจักร อย่างไรนั้น “ต้องได้รวมหัวกันปรึกษากันเป็นผลดีกว่า ที่ต่างคนต่างทำ เป็นอันมาก” เจ้าฟ้าประชาธิปก

การวางแผนการยุทธธรรม

๑. ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติกับยุทธศาสตร์ทหาร

การจัดทำยุทธศาสตร์ทหาร จะใช้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบในการจัดทำ ซึ่งผู้บัญชาการกำลังรบร่วมจะนำมาใช้ในการกำหนดแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ อันประกอบด้วย ภารกิจ กำลังรบทรัพยากรที่ใช้ และเป้าหมายที่ได้รับมอบ รวมทั้งกฎการใช้กำลัง (Rule of Engagement : ROE)

๒. การวางแผนยุทธศาสตร์ของกองบัญชาการกองทัพไทย

ในการวางแผนยุทธศาสตร์ของกองบัญชาการกองทัพไทย กองบัญชาการกองทัพไทยจะกำหนดผลสุดท้ายที่ต้องการ (End State) ซึ่งต้องสนับสนุนผลประโยชน์ของชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ทางทหาร และการประเมินทางยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือหลักในการปฏิบัติ โดยการประเมินทางยุทธศาสตร์จะวิเคราะห์ภัยคุกคาม สภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อสถานการณ์ทางทหาร ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา และวิเคราะห์หนทางปฏิบัติ และผลของการประเมินจะทำให้เห็นหลักนิยมของฝ่ายข้าศึก และทำให้สามารถวางแผนในการปฏิบัติของฝ่ายเราได้อย่างถูกต้อง ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมจะสามารถกำหนดแนวความคิดในยุทธบริเวณได้อย่างมีเอกภาพ ได้เปรียบทางยุทธศาสตร์ ซึ่งจะต้องสัมพันธ์กันระหว่างวัตถุประสงค์ (ends) หนทาง (ways) และเครื่องมือ (means)

๓. การวางแผนทางทหาร

แผนทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย แบ่งออกเป็น ๒ เรื่องหลักคือ แผนเสริมสร้างกำลังกองทัพ และแผนการใช้กำลังกองทัพ

๓.๑ แผนเสริมสร้างกำลังกองทัพไทย ประกอบด้วย

๓.๑.๑ แผนโครงสร้างกองทัพไทย เป็นการกำหนดแนวทางพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพในห้วงระยะเวลา ๑๐ ปี โดยแบ่งออกเป็นแผนระยะสั้น ๕ ปี และแผนระยะกลาง ๕ ปี รวมเป็น ๑๐ ปี เพื่อควบคุมการระดมสรรพกำลัง และตรวจสอบแผนงานโครงการให้เป็นไปตามงบประมาณที่กองทัพได้รับ

๓.๑.๒ แผนระดมสรรพกำลัง เป็นการเตรียมการ และดำเนินการด้านการระดมทรัพยากรต่าง ๆ จากทั้งฝ่ายทหาร และฝ่ายพลเรือน รวมถึงองค์กรอิสระอื่นๆ ให้มีความพร้อมสำหรับสถานการณ์

๓.๒ แผนการใช้กำลัง แบ่งออกเป็น ๒ เรื่องหลัก คือ แผนป้องกันประเทศ และแผนสนับสนุนอื่นๆ แผนการใช้กำลังถือว่าเป็นแผนการทัพ (Campaign Plan) ซึ่งเป็นแผนทางทหารที่มีลำดับการปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายในเวลา และพื้นที่ที่กำหนด และเป็นกรอบการปฏิบัติในการวางแผนการใช้กำลังของเหล่าทัพต่อไป

๔. กรอบการจัดทำแผนป้องกันประเทศในระดับกองบัญชาการกองทัพไทย แบ่งออกเป็น ๘ ขั้นตอน

๔.๑ กำหนดภารกิจตามขีดความสามารถของกองทัพ ณ เวลาปัจจุบัน

๔.๒ อาศัยข้อเท็จจริง/สมมุติฐานที่เป็นไปได้

๔.๓ วางแผนด้วยทรัพยากรที่มีอยู่

๔.๔ การมอบความรับผิดชอบให้เหล่าทัพ

๔.๕ การเตรียมยุทธโศปกรณ์ และการเตรียมการสนับสนุนตามความเร่งด่วน

๔.๖ การวางแผนอย่างรวมการ และกระจายอำนาจในการควบคุมสั่งการ

๔.๗ ความง่าย ความอ่อนตัว

๔.๘ เอกภาพในการบังคับบัญชา และการประสานงาน

๕. เครื่องช่วยในการวางแผน

๕.๑ ระเบียบปฏิบัติประจำ/แนวทางในการปฏิบัติในการวางแผนร่วม

๕.๒ นโยบาย และแนวทางในการวางแผนของหน่วยเหนือ

๕.๓ ข้อมูลด้านข่าวกรอง

๕.๔ เอกสารรายงานต่าง ๆ

๕.๕ แผนเดิมที่เคยทำไว้

๖. การยุทธร่วมของกองทัพไทย

เมื่อสถานการณ์ความขัดแย้งจำเป็นต้องใช้กำลังตั้งแต่ ๒ เหล่าทัพขึ้นไป เพื่อบูรณาการกำลัง และยุทธโศปกรณ์ ให้เกิดขีดความสามารถสูงสุด จะจัดตั้งกองกำลังเฉพาะกิจร่วม โดยมีศูนย์อำนวยการ

ร่วมกองบัญชาการกองทัพไทย เป็นผู้ควบคุมสั่งการ โดยมีผู้บัญชาการเหล่าทัพที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็น คณะเสนาธิการร่วม

๗. การควบคุมบังคับบัญชา

คณะรัฐมนตรีจะมอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในการสั่งการใช้กำลัง กองทัพเพื่อบรรลุลัทธิประสงค์ตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีคณะเสนาธิการร่วมให้คำปรึกษา

๘. กองกำลังเฉพาะกิจร่วม

คณะผู้บัญชาการทหารจะจัดตั้งกองกำลังเฉพาะกิจร่วมขึ้นโดยประกอบกำลังจากกำลังหลักที่ใช้ในการปฏิบัติการกิจ และแต่งตั้งผู้บัญชาการกองกำลังเฉพาะกิจร่วมเพื่อควบคุม สั่งการ และ กำกับดูแล โดยขึ้นควบคุมทางยุทธการต่อคณะผู้บัญชาการทหาร

๙. การทัพ

การทัพ คือ ชุดของการยุทธขนาดใหญ่ ซึ่งมีการปฏิบัติทั้งในระดับ ยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธี การทัพถือเป็นการยุทธร่วม ในการวางแผนการทัพจะพิจารณาสภาพแวดล้อมทาง ยุทธศาสตร์ เพื่อพิจารณาข้อจำกัดที่อาจเป็นอุปสรรค ข้อจำกัดด้านกำลังที่มีอยู่ และขีดความสามารถ ของกำลัง การดำรงสภาพการรบ กฎการใช้กำลัง (ROE) โดยจะมีเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนหลายอย่าง เช่น ยุทธศิลป์

๑๐. ยุทธศิลป์

ผู้บัญชาการกำลังรบร่วม จะใช้ยุทธศิลป์ประกอบกับเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชา ในการวางแผนการทัพ และกำหนดกลยุทธ์

๑๑. ข้อพิจารณาการวางแผนที่สำคัญ ใช้ยุทธศิลป์ในการวางแผนคำสั่งยุทธการ

๑๒. มาตรการการประสานการปฏิบัติ ในการดำเนินกลยุทธ์ของกำลังรบร่วม จำเป็นต้องมี มาตรการในการประสานการปฏิบัติอย่างรัดกุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็น มาตรการการควบคุมการเคลื่อนที่ มาตรการประสานการยิงสนับสนุน ซึ่งประกอบด้วย การกำหนด เส้นแบ่งเขต แนวขั้นการปฏิบัติ ที่หมาย การประสานความสูงของห้วงอากาศ ทุกอย่างจะต้องมีความ ประสานสอดคล้องกัน

การยุทธร่วมในสงคราม

ข้อพิจารณาก่อนทำการยุทธ ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ ๑. เตรียมยุทธ บริเวณ ๒. ทำการโดดเดี่ยวข้าศึก ๓. ทำการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าในระยะปฏิบัติการ ๔. เตรียมการ ปฏิบัติการพิเศษ ๕. เตรียมการพิทักษ์กำลังรบ และดำรงเสรีในการปฏิบัติ ๖. จัดการควบคุมพื้นที่ ๗. ทำการประเมินสภาวะแวดล้อมทางกายภาพ ดังนั้นการปฏิบัติทั้งปวงของผู้บัญชาการกำลังรบร่วม ก่อนเริ่มการยุทธ จะช่วยให้สามารถกำหนดรูปแบบและลักษณะของปฏิบัติการในอนาคตได้ ปัจจัยสำคัญ ที่สุดอยู่ที่การเตรียมยุทธบริเวณ

การเตรียมยุทธบริเวณ (Preparing the Operation Area) ประกอบด้วย

การข่าวกรอง (Intelligence) เมื่อเริ่มสถานการณ์วิกฤติ หรือมีสิ่งบอกเหตุเกี่ยวกับปฏิบัติการทางทหาร ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมต้องตรวจสอบ การประมาณการการข่าวกรองที่มีจัดเตรียมสนาหรับด้านการข่าวร่วม (JIPB) ต้องใช้ขีดความสามารถที่มีอยู่พัฒนาข่าวกรอง ร่วมกับแหล่งข่าวกรองต่าง ๆ เช่น ศูนย์รักษาความปลอดภัย สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ กรมแผนที่ทหารและหน่วยข่าวกรองของชาติพันธมิตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ

การฝึกกำลังรบและการจัดหน่วย (Organizing and Training Forces) รวมถึงการเตรียมการเข้าสนามรบ การตั้งฐานทัพ และการถ่ายโอนอำนาจการควบคุมห้วงอากาศเหนือพื้นที่ปฏิบัติการ ความพยายามนี้เป็นเรื่องระดับชาติที่เกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุง ตามเส้นหลักคมนาคมทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

การโดดเดี่ยวข้าศึก (Isolation of the Enemy) ผู้บัญชาการกำลังรบร่วม ต้องพยายามโดดเดี่ยวข้าศึก ด้วยการปิดล้อมและตัดขาด เจตนาเพื่อสกัดการสนับสนุนจากภายนอก ของข้าศึกในเวลาเดียวกันก็จำกัดศักยภาพของข้าศึกในการขยายกำลัง ทั้งทางพื้นดินและทางอากาศ ผู้บัญชาการกำลังรบร่วม อาจได้รับมอบภารกิจให้สนับสนุนการปฏิบัติทางการทูต เศรษฐกิจ และข้อมูลข่าวสารตามที่รัฐบาลกำหนด

การเคลื่อนย้ายกำลังเข้าในระยะปฏิบัติการ (Movement to Attain Operational Reach) กองกำลังส่วนหน้า ควรอยู่ในตำแหน่งที่สามารถโจมตีศูนย์กลางของข้าศึก จากนั้นจึงระดมสรรพกำลังเสริมการเคลื่อนย้ายกำลังควรกระทำอย่างระมัดระวัง

การปฏิบัติการพิเศษ ก่อนการใช้กำลังการปฏิบัติการพิเศษ สามารถใช้เพื่อให้เกิดความได้เปรียบ เช่น ใช้รวบรวมข่าวสารสำคัญ ลิดรอนขวัญกำลังใจหรือความสามารถในการทำสงครามของข้าศึก และเพิ่ม ขีดความสามารถของกองกำลังฝ่ายเรา

การพิทักษ์กำลัง ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมต้องคุ้มครองกองกำลังและดำรงเสรีในการปฏิบัติโดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และการทูตในท้องถิ่นตามความเหมาะสม

การควบคุมพื้นที่ (Space) ต้องปฏิบัติก่อนการยุทธหัตถีทั้งปวง กระทำเพื่อขยายผลความได้เปรียบอย่างต่อเนื่อง

การประเมินสถานะแวดล้อมทางกายภาพ มีผลต่อฤดูกาล ภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ ทะเล และมีผลสำคัญต่อปฏิบัติการของกองกำลังรบร่วมจึงต้องประเมินอย่างรอบคอบทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติ ควรคำนึงถึงความคล่องตัวของกองกำลัง การประสานสอดคล้องของการปฏิบัติ และความสามารถในการใช้อาวุธอย่างแม่นยำ

ข้อพิจารณาเมื่อเริ่มต้นการยุทธ์ ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมจำเป็นต้องขยายผลแห่งความได้เปรียบในทุกมิติ เพื่อจู่โจม ทำให้ข้าศึกเสียขวัญ และขัดขวางในทันที โดยใช้ความได้เปรียบ อย่างแม่นยำโดยกำลังรบที่มีอยู่เพื่อดำรงความริเริ่มและปฏิเสธการบรรลู่ วัตถุประสงค์ของข้าศึก เพื่อให้ข้าศึกล้มเหลวและพ่ายแพ้ในที่สุด

การจัดส่งกองกำลัง (Force Projection) ผู้บัญชาการกำลังรวบรวม สามารถจะคลี่คลายวิกฤติการณ์โดยรวดเร็ว ด้วยการใช้อำนาจที่วางไว้ส่วนหน้าในทันที แต่จะใช้ในระดับต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในการจัดส่งกองกำลังดังกล่าวโดยไม่มีการแจ้งเตือนล่วงหน้า เพื่อแก้ไขวิกฤติการณ์ จะสร้างความเครียดต่อกำลังพลและระบบ แต่เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง กำลังรวบรวมที่จัดส่งเข้าไปเพื่อทำสงครามและการปฏิบัติการอื่น ๆ อาจถูกขัดขวางหรือไม่ก็ได้ แต่ผู้บัญชาการกำลังรวบรวม ต้องจัดการให้คุ้มครองกำลังเพื่อชิงความได้เปรียบอย่างเด็ดขาดเสียแต่เนิ่น ๆ ด้วยการจัดลำดับขั้นตอนและแบ่งมอบอำนาจในการควบคุม การปฏิบัติการที่ถูกต่อต้าน ต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติการของกองกำลังที่พร้อมรบทันที การเข้าด้วยกำลัง ผู้บัญชาการกำลังรวบรวมควรวางแผนเสริมสร้างกำลังอย่างรวดเร็วตามโครงสร้างกำลังที่ต้องการสำหรับปฏิบัติการในอนาคต และคุ้มครองกำลังของตนในเวลาเดียวกัน ดังนั้น เพื่อการควบคุมบังคับบัญชา (c2) จึงจำเป็นต้องจัดกำลังเป็นระลอก กองกำลังแรกที่เข้าไปในพื้นที่ควรมีขีดความสามารถในการควบคุมบังคับบัญชาเพื่อประเมินสถานการณ์ ตกลงใจ และปฏิบัติการขั้นต้น

การปฏิบัติการร่วมกับพันธมิตรและสมาชิกชั่วคราว จำเป็นต้องมีการติดต่อและการสื่อสารที่มั่นคง ล้วนต้องมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างกองกำลังที่มีภาษาและวัฒนธรรมแตกต่าง จึงต้องมีเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพิ่มเติมให้กับกองกำลังชาติอื่นอย่างพอเพียง การครองความได้เปรียบทุกมิติ โดยปกติผู้บัญชาการกำลังรวบรวมจะต้องหาทางดำรง ความได้เปรียบทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ และการข่าวกรอง ทั้งแต่เริ่มทำการยุทธ์ร่วม ซึ่งปกติผู้บัญชาการกำลังรวบรวมต้องครองอากาศเพื่อป้องกันหน่วยภาคพื้นดินจากการโจมตีทางอากาศ ครองทะเลเพื่อการเคลื่อนย้ายและวางกำลัง และกำลังภาคพื้นดินสามารถปฏิบัติการกิจ ควบคุม พื้นที่และประชาชน พร้อมทั้งต่อต้านฝ่ายตรงข้าม การมีความเหนือกว่า ในการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อแสวงหาเจตนา ขีดความสามารถ และประเมินข้าศึก ในขณะเดียวกันก็ป้องกันข้าศึกไม่ให้ได้ข่าวสารจากฝ่ายเรา พร้อมทั้งปฏิบัติการลวงข้าศึกเพื่อปกปิดเจตนาของฝ่ายเรา

การเข้าตีโดยตรงต่อจุดศูนย์กลางยุทธศาสตร์ของข้าศึก

ผู้บัญชาการกำลังรวบรวมอาจโจมตีต่อจุดศูนย์กลางของข้าศึกโดยทันทีเมื่อมีโอกาส โดยกำลังทางบก เรือ อากาศ หรือปฏิบัติการพิเศษ เจตนาของการโจมตี มีหลายวัตถุประสงค์ อาจกระทำเพื่อให้ผลแตกหัก หรือกระทำต่อทางลึกของข้าศึก ทำให้ข้าศึกเป็นอัมพาต หรือสลายความแน่นแฟ้นของข้าศึก ก่อนการรบด้วยวิธีรุก

การปฏิบัติการพิเศษ ช่วยเสริมอำนาจและขอบเขตของการยุทธ์ ให้เต็มมิติและเป็นการ ใช้กำลังหลายเหล่าทัพ ปฏิบัติการพิเศษสามารถเข้าตีโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อจุดศูนย์กลางของข้าศึกที่ไม่สามารถใช้วิธีการรบปกติ กำลังรบพิเศษต้องการการสนับสนุนจากกองกำลังอื่น ๆ แยก สามารถสนับสนุนกองกำลังอื่น ๆ ได้ เช่น ปฏิบัติการรวบรวมข่าว การค้นหาและแบ่งมอบเป้าหมาย และการยุทธ์ขัดขวาง

ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมต้องรักษาศักยภาพของกำลังรบ ทั้งมวลดังนี้

การป้องกันอำนาจการยิงและการดำเนินกลยุทธ์ของข้าศึก โดยจัดระบบกำลังพลและหน่วยให้ยากต่อการโจมตีและทำลายของข้าศึก ให้กำลังรบเหล่านั้นสามารถดำเนินกลยุทธ์และใช้อำนาจการยิง ได้อย่างเสรีเพื่อป้องกันตัว นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงผลกระทบของอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง การชิงความได้เปรียบทางอากาศและทางทะเล การป้องกันภัยทางอากาศ การป้องกันสนามบินและท่าเรือ เส้นทางคมนาคมและที่ตั้งของกำลังฝ่ายเรา ซึ่งทั้งหมดนั้นเป็นการให้การคุ้มครอง ป้องกันกองกำลังทั้งสิ้น การรักษาความปลอดภัยทางการยุทธ (OPSEC) และปฏิบัติการลวงทางทหารก็เป็นงานสำคัญในการพิทักษ์กำลังด้วยเช่นกัน

การบริการด้านสุขภาพ การสวัสดิการ ขวัญและการปรนนิบัติบำรุง ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมจะต้องทำการอนุรักษ์กำลังพล และรักษากำลังใจในการสู้รบของกำลังพลไว้ซึ่งรวมถึงการป้องกันสิ่งอุปกรณ์และการส่งกำลังบำรุงมิให้เสียหายหรือสูญเสีย ผู้บัญชาการกำลังรบร่วม ต้องทำให้มั่นใจได้ว่ามีระบบการดูแลรักษาพยาบาลอย่างพอเพียง สามารถส่งผู้ที่รักษาหายแล้วกลับคืนสู่หน้าที่โดยเร็ว รวมถึงเวชกรรมป้องกัน

ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมจะต้องดูแลความปลอดภัย ทั้งในการฝึกซ้อมและการยุทธร่วม การยุทธที่ยาวนานจะทำให้กำลังพลตกอยู่ในความเสี่ยง รวมทั้งการขาดความสนใจจากผู้บังคับบัญชา การขาดวินัยและการฝึก แต่สามารถลดความเสี่ยงได้ด้วยการ สร้างความปลอดภัยในการฝึก การวางแผนและดำเนินการยุทธ ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นยิ่งต่อความสำเร็จในการดำรงรักษากำลังรบ

ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมจะต้องทำทุกทางเพื่อลดอันตรายจากการยิงกันเองโดยไม่ได้ตั้งใจ อำนาจการทำลาย พิสัยยิงของอาวุธสมัยใหม่และการรบสมัยใหม่ ทำให้มีโอกาสการยิงกันเองสูงขึ้น จึงต้องกำหนดมาตรการป้องกันที่เหมาะสม ได้แก่ เอกภาพการบังคับบัญชา วินัย การประสานโดยใกล้ชิด การซักซ้อมและการรับรู้สถานการณ์อย่างถูกต้อง จะสามารถลดโอกาสการยิงกันเองลงโดยไม่สูญเสียความมั่นใจและความริเริ่มในการรบ

ผู้บัญชาการกำลังรบร่วม ควรแสวงหาโอกาสขยายผลการปฏิบัติ ตลอดความกว้างและความลึกของพื้นที่การรบและดำรงการปฏิบัติการรบ เมื่อไม่อาจทำลายข้าศึกได้ในทันที โดยใช้กำลังทางบก ทางทะเล ทางอากาศ และหน่วยปฏิบัติการพิเศษ สนับสนุนการปฏิบัติการหลักและพร้อมสนับสนุนด้านอื่น ๆ ความพยายามหลักอาจเปลี่ยนไปเป็นของกองกำลังพันธมิตรอื่นเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป แต่ยังคงการโจมตีทางยุทธศาสตร์ และปฏิบัติการขัดขวางและการปฏิบัติการจิตวิทยาต่อไป เพื่อป้องกันการหลบซ่อนของข้าศึก หรือข้าศึกมีเสรีในการปฏิบัติ หรือการได้เปรียบเรื่อง ข่าวสาร และผลักดันให้ข้าศึกเข้าสู่จุดแตกหัก

ในการดำรงการปฏิบัติจะต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างการรบด้วยวิธีรุก และการรบด้วยวิธีรับ การยุทธที่มีแนวและการยุทธไร้แนว ความเหนือกว่าของการปฏิบัติการ

ข่าวสาร การโจมตีจุดศูนย์กลางของข้าศึก การดำเนินกลยุทธ์ การยุทธขัดขวาง การผสมผสานการดำเนินกลยุทธ์และการยุทธขัดขวาง การยิงสนับสนุนร่วม การดำรงสภาพ และการประเมินการรบ

การยุทธร่วมทางทะเลหรือบริเวณชายฝั่ง

ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมอาจทำการยุทธในพื้นที่ชายฝั่งทะเล ตามสถานการณ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองกำลังรบร่วม การยุทธร่วมทางทะเลหรือบริเวณชายฝั่งทะเลแบ่งเป็น ๒ ส่วน

๑. จากมหาสมุทรถึงชายฝั่ง ซึ่งควบคุมและให้การสนับสนุนจากบนฝั่ง

๒. จากฝั่งทะเลเข้าไปในภาคพื้นทางบก ซึ่งควบคุมและให้การสนับสนุนจากทะเล

การควบคุมพื้นที่ชายฝั่งทะเลมีความสำคัญต่อการชิงความได้เปรียบในทุกมิติ ปฏิบัติการทางเรือชายฝั่งสามารถยึดท่าเรือ ฐานทัพเรือ หรือฐานบินชายฝั่งของข้าศึก เพื่อการเข้าถึงพื้นที่ของกองกำลังรบร่วมส่วนอื่น ๆ การโอนการควบคุมบังคับบัญชาจากทะเลไปสู่บก ต้องการการวางแผนในรายละเอียด การติดต่ออย่างต่อเนื่อง การประสานการปฏิบัติทั้งกองกำลังรบร่วม

ข้อพิจารณาสำหรับการยุทธการรบและปฏิบัติการหลังความขัดแย้ง

๑. การวางแผนสำหรับการยุทธการรบจะต้องดำเนินการในทุกขั้นตอนของการพัฒนาหนทางปฏิบัติ การเคลื่อนย้ายและวางกำลัง และการปฏิบัติการ

๒. โดยทั่วไป การปฏิบัติการจะยุติเมื่อบรรลุภารกิจ

การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม

การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม คือการใช้กำลังอำนาจทางทหารเพื่อปฏิบัติการในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การทำสงครามรวมถึงการปฏิบัติการต่าง ๆ ที่ใช้พลังอำนาจทางทหารของชาติเข้าทำการแต่ไม่ใช่เป็นการยุทธขนาดใหญ่ ซึ่งโดยปกติแล้วจะเกี่ยวข้องกับการสงคราม เป็นการปฏิบัติการทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ และการปฏิบัติการพิเศษ (อาจเป็นการรบหรือมิใช่การรบก็ได้) และอาจเป็นการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานพลเรือน และเอกชนในลักษณะเสริมกัน

หลักการพื้นฐานของการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม

๑. วัตถุประสงค์ เพื่ออำนวยความสะดวกการปฏิบัติการทางทหารทุกชนิด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และสามารถสำเร็จได้ ผู้บังคับหน่วยทหารจะต้องเข้าใจข้อกำหนดเฉพาะที่อาจจะทำให้บรรลุหรือไม่บรรลุภารกิจ และผู้บัญชาการกำลังรบร่วมต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายทางยุทธศาสตร์ กำหนดวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม โดยประกันว่าทั้งสองส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามหลักร่วมกับหน่วยงานอื่น

๒. เอกภาพในการปฏิบัติ พยายามใช้หลักเอกภาพในทุกการปฏิบัติการ หลักเอกภาพในการบังคับบัญชาในสงครามสามารถนำมาใช้กับการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามด้วยแต่ทำได้ยาก การปฏิบัติการเช่นนี้ ส่วนราชการอื่นอาจมีผู้นำในการปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชาทางทหารอาจตอบคำถามหัวหน้าส่วนราชการพลเรือน เช่น ทูต หรือตนเองอาจใช้ทรัพยากรของส่วนราชการพลเรือน การจัดการ

บังคับบัญชา มักจัดให้อ่อนตัวบางครั้งจะไม่เกี่ยวข้องกับอำนาจทางการบังคับบัญชาทางทหาร ผู้บังคับบัญชาต้องแสวงหาบรรยากาศในความร่วมมือ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยเอกภาพในการปฏิบัติ

๓. การระวังป้องกัน อย่าปล่อยให้ข้าศึกได้เปรียบโดยไม่คาดคิด การระวังป้องกันส่วนใหญ่ เกี่ยวข้องกับการพิทักษ์กำลังรบจากบุคคลหรือกลุ่มที่เป็นปรปักษ์กับผลประโยชน์ของฝ่ายเรา ซึ่งเหล่านี้ รวมถึงผู้ก่อการร้าย กลุ่มตรงข้ามกับการปฏิบัติการและพวกฉวยโอกาสภายหลังภัยธรรมชาติ ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมควรเตรียมพร้อมตลอดเวลา เพื่อเผชิญการกระทำที่เป็นอันตรายต่อหน่วย หรือ กระทบกระเทือนต่อการบรรลุภารกิจ

๔. ข้อจำกัด การปฏิบัติรวมของกำลังพล และหน่วย ต้องอยู่ภายในกรอบของวินัยในการใช้ กำลังรวมถึงกฎการใช้กำลัง โดยเฉพาะกรณีการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม กฎการใช้กำลังจะมี ข้อจำกัดมากขึ้น กฎเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงได้บ่อย ๆ ในระหว่างการปฏิบัติการข้อจำกัด

๕. ความบากบั่น การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามบางครั้งอาจสั้นบางครั้งอาจยืดเยื้อ การปฏิบัติการในยามสงบอาจต้องใช้เวลาเป็นปี เพื่อให้ได้ผลสุดท้ายที่ต้องการ (End State) เป็นการยากที่จะรู้ถึงสาเหตุของการเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่ซ่อนอยู่เบื้องลึกอย่างชัดเจนในตอนเริ่มต้น เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องประเมินผลการปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชาต้องรักษาความสมดุลระหว่างความต้องการบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวดเร็วกับความละเอียดอ่อนของวัตถุประสงค์ทางยุทธศาสตร์ระยะยาว และข้อจำกัดที่มีในการปฏิบัติการ

๖. ความชอบธรรม ประชาชนยอมรับในสิทธิที่จะปกครองหรือการตัดสินใจ แก่ "ความชอบธรรม" ของรัฐบาลที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นมาตรฐานที่ยอมรับระหว่างประเทศ การปฏิบัติการของ กองกำลังรบร่วมต้องรักษาความถูกต้องตามกฎหมายของการปฏิบัติการและกฎของรัฐบาลเจ้าของประเทศ การปฏิบัติการในขณะที่ไม่มีการรบ ควรใช้ความระมัดระวังให้มากเมื่อเกี่ยวข้องกับบุคคล และองค์กร เพื่อหลีกเลี่ยงการผิดกฎหมายโดยไม่เจตนา การปฏิบัติการจิตวิทยา สามารถเพิ่มพูนความรู้สู่ผู้ถูกต้อง ชอบธรรมตามกฎหมายของการปฏิบัติการได้ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ข้อพิจารณาในการวางแผน สำหรับการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม

๑. การประสานงานระหว่างส่วนราชการ ในการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม ทหาร จำเป็นต้องทำงานร่วมกับส่วนราชการอื่น หรือกับรัฐบาลของชาติอื่น ๆ กิจแรกคือ การเห็นพ้องต้องกัน และเสริมด้วยความรู้ในเรื่องขีดความสามารถและขีดจำกัดของแต่ละส่วนราชการ เช่นเดียวกับข้อบังคับ ที่อาจขัดขวางการใช้ขีดความสามารถนั้น โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมเอกภาพในการปฏิบัติที่ จำเป็นต่อการสำเร็จภารกิจเฉพาะสามารถบรรลุผลสำเร็จด้วยการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ และร่วมมือ

๒. การควบคุมบังคับบัญชา ในการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม แต่ละครั้งจะมี ลักษณะเฉพาะ ไม่มีการควบคุมบังคับบัญชาแบบสำเร็จรูปใด ๆ ที่เหมาะกับการปฏิบัติการทุกครั้ง

ผู้บัญชาการกำลังรบร่วม และหน่วยรองควรมีความอ่อนตัวในการปรับการจัดมาตรฐาน ให้สอดคล้องกับความต้องการในแต่ละสถานการณ์ และส่งเสริมเอกภาพในการปฏิบัติ

๓. ข้าราชการและการรวบรวมข่าวสาร การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างมากได้ด้วยการผสมผสานการข่าวกรองและการรวบรวมข่าวสารอย่างเหมาะสม ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมและเจ้าหน้าที่วางแผนต้องกำหนดความต้องการข่าวกรองที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการปฏิบัติการให้เร็วที่สุดเท่าที่ทำได้ภายหลังประกาศปฏิบัติการผู้วางแผนการข่าวกรองต้องพิจารณาขีดความสามารถของหน่วยที่จะรับการสนับสนุนการข่าวกรองจากภายนอก ขีดความสามารถในการเก็บรักษาข้อมูลด้านข่าวกรอง ความทันเวลาของระบบรวบรวม สิ่งพิมพ์ด้านข่าวกรองที่มีอยู่ในปัจจุบัน และความเป็นไปได้ในการใช้ส่วนราชการและองค์กรอื่นเป็นแหล่งข่าวกรองในการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม

๔. ข้อบังคับและข้อจำกัด ผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับการฝึกปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามอาจประสบข้อจำกัดมากมาย นอกเหนือจากข้อจำกัดธรรมดาที่เกี่ยวข้องกับกฎการใช้กำลัง (ROE) เช่น ความเป็นไปได้ในความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรระหว่างประเทศ การประกาศสิทธิตามกฎหมายของบุคคลและองค์กร และงบประมาณในการปฏิบัติการ รวมถึงข้อบังคับและข้อจำกัดที่มีต่อส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติควรได้รับความเข้าใจจากส่วนราชการและองค์กรอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน

๕. การฝึกศึกษา กองทัพอาจได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามโดยได้รับการแจ้งเตือนล่วงหน้าเพียงเล็กน้อย ดังนั้น การฝึกศึกษาที่เน้นการปฏิบัติการร่วมปฏิบัติการผสมหลายชาติและการปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการอื่นควร ได้รับการพัฒนาและปฏิบัติ สำหรับบุคคลและหน่วยกำลังพลจากส่วนราชการอื่นและองค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ ควรได้รับเชิญให้เข้าร่วมในการฝึกศึกษาด้วย

๖. การปฏิบัติภายหลังความขัดแย้ง การวางแผนสำหรับการปฏิบัติภายหลังความขัดแย้งควรเริ่มต้นโดยเร็วที่สุดและควรอย่างยิ่งที่จะทำก่อนความขัดแย้งจะเริ่มต้นขึ้นขณะที่การปรับกลยุทธ์กำลังทหารควรเตรียมตัวเปลี่ยนไปสู่การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม เช่น การควบคุมผู้อพยพ การจัดระเบียบประชาชนและการบริการประชาชน การช่วยเหลือทางการแพทย์ เป็นต้น จากนั้นจึงค่อย ๆ เปลี่ยนไปสู่การปฏิบัติโดยพลเรือนเมื่อได้รับการจัดตั้งเรียบร้อยแล้ว ซึ่งกิจกรรมภายหลังความขัดแย้งโดยทั่วไปได้แก่ การส่งผ่านสู่อำนาจของพลเรือน การสนับสนุนการเจรจาสงบศึก การปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ การประชาสัมพันธ์ ได้แก่ โครงการข้อมูลการบังคับบัญชาการ และการถอนกำลังได้แก่ การทำลายสิ่งของเหลือใช้ การปฏิบัติแบบของการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม

๗. การควบคุมอาวุธ จุดมุ่งหมายของการควบคุมอาวุธคือ เพื่อให้เกิดผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งดูเหมือนเป็นภารกิจทางการทูต แต่ทหารมีบทบาทสำคัญ ตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ทหารอาจเกี่ยวข้องในการเข้าตรวจสอบตามสนธิสัญญาการควบคุมอาวุธ ยึดอาวุธที่มีอำนาจการทำลายล้างสูง

คุ้มกันการขนส่งอาวุธที่อนุญาตให้มีได้ และอุปกรณ์อื่น ๆ (เช่นยูเรเนียม) รวมทั้งควบคุมสิ่งอุปกรณ์ไม่ให้สูญหายหรือถูกใช้ไปโดยไม่มีสิทธิ์หรือทำลายอาวุธ โดยอาจได้รับหรือไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของประเทศ การปฏิบัติทั้งหมดนี้ช่วยลดภัยคุกคามต่อความมั่นคงในภูมิภาค

๘. การต่อสู้การก่อการร้าย ธรรมเนียมนี้เป็นทั้งเชิงรุก (ปราบปรามการก่อการร้าย) และเชิงรับ (ป้องกันการก่อการร้าย)

๙. การสนับสนุนการปราบปรามยาเสพติด

๙.๑ ส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การควบคุมยาเสพติดของชาติ ได้แก่ การสืบสวนและการเฝ้าตรวจ สนับสนุนร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศโดยการขัดขวางเส้นทางลำเลียงยาเสพติด สนับสนุนการรักษากฎหมายของหน่วยปราบปรามยาเสพติด การป้องกันและรักษาผู้ติดยาเสพติดภายในประเทศ การวิจัยและพัฒนา และสนับสนุนการใช้ระบบควบคุมบังคับบัญชา

๙.๒ เป็นหน่วยนำการปฏิบัติในการเฝ้าตรวจและตรวจการณ์ทางอากาศและทางทะเลตามเส้นทางลักลอบส่งยาเสพติดผิดกฎหมายเข้าสู่ประเทศ

๙.๓ รวมระบบควบคุมบังคับบัญชาและการข่าวกรองทางเทคนิคทั้งหมดเพื่อตรวจจับเส้นทางลำเลียงยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย

๙.๔ การช่วยเหลือประเทศอื่น ๆ มีความมุ่งหมายเพื่อให้การช่วยเหลือประเทศอื่น ๆ โดยการช่วยเหลือจัดให้มีโครงการต่าง ๆ ให้กับประเทศที่รับการช่วยเหลือ เพื่อประกันเสถียรภาพ ความมั่นคง และการพัฒนาประเทศ

๙.๕ การปฏิบัติการอพยพพลเรือน (NEO) มีความมุ่งหมายเพื่อเคลื่อนย้ายประชาชนอย่างรวดเร็วและปลอดภัยออกจากพื้นที่ที่อาศัยอยู่นอกประเทศ หรือที่อาจมีภัยคุกคาม แม้ว่าการปฏิบัติการส่งกลับพลเรือนจะมุ่งเฉพาะประชาชนไทยเป็นประการแรก แต่อาจช่วยเหลือต่อประชาชนมิตรประเทศ เมื่อกองบัญชาการทหารสูงสุดพิจารณาแล้วว่าเป็นผลดีต่อประเทศไทย กระทรวงการต่างประเทศจะเป็นหน่วยนำในการปฏิบัตินี้โดย เอกอัครราชทูตไทย หรือหัวหน้าสถานทูตมีหน้าที่ในการวางแผนการปฏิบัติการส่งกลับพลเรือน โดยทำเป็นแผนการปฏิบัติยามฉุกเฉินเพิ่มเติมเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้

๙.๖ การสนับสนุนหน่วยราชการพลเรือน การปฏิบัตินี้เกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนเป็นการปฏิบัติในลักษณะปฏิบัติการร่วมพลเรือน-ทหาร ประกอบด้วย การบรรเทาภัยพิบัติต่างๆ การบรรเทาทุกข์จากการไร้ที่อยู่อาศัย สาธารณภัยในยามฉุกเฉิน การรักษากฎหมายภายในประเทศ ป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของรัฐ และป้องกันการขาดความต่อเนื่องในการบริหารงานของรัฐบาลตามแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ อีกทั้ง ทหารสามารถสนับสนุนงานของรัฐบาลในกิจการภายใน เช่น สนับสนุนระบบการศึกษา การรักษาพยาบาล การปฏิบัติในสถานการณ์ฉุกเฉิน การขนส่งในถิ่นห่างไกล การพัฒนาประเทศในพื้นที่ทุรกันดาร

๙.๗ การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ การปฏิบัตินี้แบ่งออกเป็น ๓ ประการคือ การปฏิบัติการทางการทูต (Peace making) การรักษาสันติภาพโดยกำลังทหาร (Peace keeping) และการใช้กำลังทหารบังคับให้เกิดสันติภาพ (Peace Enforcement)

๙.๘ การสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

๙.๘.๑ การก่อความไม่สงบเป็นความพยายามที่จะปฏิบัติต่อจุดอ่อนของรัฐบาล เช่น ความล้มเหลวในการรักษากฎหมายและคำสั่ง ความล้มเหลวทางเศรษฐกิจ การเมือง เชื้อชาติ และความหวังทางสังคม การไม่สามารถต่อสู้กับภัยพิบัติ รวมทั้งการปฏิบัติอย่างรุนแรงของกลุ่มก่อการจลาจล

๙.๘.๒ การจัดโครงสร้างสำหรับการสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สามารถจัดได้อย่างเปิดเผยและปกปิดแผนงานสนับสนุนจะต้องเป็นการปฏิบัติการพิเศษ โดยปฏิบัติตามแผน

JP 3-0, Joint Operations, USA

Joint Publication (JP) 3-0 เป็นเอกสารสำคัญ ในชุดปฏิบัติการร่วม ใช้ประกอบ JP 1, หลักนิยมสำหรับกองทัพสหรัฐ ให้คำแนะนำแก่ผู้บัญชาการกองกำลังร่วม (JFC) และของพวกเขา ผู้ได้บังคับบัญชาในการวางแผน จัดเตรียม ดำเนินการ และประเมินการปฏิบัติการทางทหารร่วมกัน แม้ว่าบริการส่วนบุคคลอาจบรรลุภารกิจและภารกิจสนับสนุนกระทรวงกลาโหม (DOD) วัตถุประสงค์หลัก DOD ใช้สองหรือบริการเพิ่มเติม (จากสองกรมทหาร) ในการปฏิบัติการเดี่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการต่อสู้ได้ผ่านไปแล้ว การดำเนินงานร่วมกัน

สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์มีลักษณะเฉพาะ คือ ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง สภาพแวดล้อมแบบนี้ก็คือไหลเลื่อน ด้วยพันธมิตรที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ความร่วมมือและระดับชาติใหม่และข้ามชาติ ภัยคุกคามเกิดขึ้นและหายไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากความขัดแย้งแบบดั้งเดิมแล้วยังรวมถึงการเกิดใหม่ด้วย คู่แข่งรายอื่น ความท้าทายที่สำคัญยังคงมีอยู่รวมถึงการสงครามที่ผิดปกติ การก่อการร้าย การใช้อาวุธทำลายล้างสูง ภัยคุกคามที่จะขัดขวางความสามารถของประเทศในการสร้างอำนาจและรักษาคุณภาพไว้ได้

ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ จัดให้มียุทธศาสตร์บริบทสำหรับการใช้เครื่องมือของอำนาจของชาติ และกำหนดวัตถุประสงค์ทางยุทธศาสตร์ไว้ว่าเป็นแนวทางในการใช้เครื่องมือทางทหารของอำนาจของชาติซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ระดับโลก ระดับสงครามแบ่งออกเป็น ๓ ระดับเช่นกัน ยุทธศาสตร์ ยุทธการ และ ยุทธวิธี

ระดับยุทธศาสตร์ ในบริบทของการทหาร การดำเนินงาน กลยุทธ์ พัฒนาความคิดหรือชุดความคิดเพื่อใช้เครื่องมืออำนาจของชาติในการประสานและบูรณาการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

ระดับยุทธการ ระดับปฏิบัติการเชื่อมโยงกับการใช้กำลังทางยุทธวิธี กับระดับยุทธศาสตร์
ระดับยุทธวิธี ยุทธวิธีคือการจัด และสั่งให้จัดกำลังตามแต่ละฝ่าย และเน้นในการวางแผน
และดำเนินการรบ และกิจกรรมต่างๆ ที่ ระดับยุทธวิธีเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางทหารมอบหมายให้
หน่วยยุทธวิธีหรือกองกำลังเฉพาะกิจ

สหรัฐอเมริกาใช้ขีดความสามารถทางการทหาร สนับสนุนเป้าหมายด้านความมั่นคงของ
ชาติในด้านต่างๆ ปฏิบัติการทางทหาร การดำเนินงาน เช่น การต่อต้านการก่อความไม่สงบ (COIN) และ
การต่อต้านการก่อการร้ายเกี่ยวข้องกับ IW เป็นหลัก การต่อสู้ขนาดใหญ่ ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับ
สงครามแบบดั้งเดิมโดยทั่วไปจะระบุลักษณะการดำเนินงานหลักและ แคมเปญ แม้ว่าลักษณะ IW
บางส่วนจะขยายออกไปก็ตามจะต้องดำเนินการเป็นระยะๆ เมื่อเวลาผ่านไป ในขณะที่อำนาจสั่งการ
เกิดขึ้นจากความเหมาะสม

ยุทธศิลป์อยู่ที่ความสามารถในการใช้งานของผู้บังคับบัญชา ความเป็นผู้นำตาม
สถานการณ์เพื่อเพิ่มการปฏิบัติงานให้สูงสุด การผสมผสานระหว่างความกล้าหาญและจริยธรรม ความเป็นผู้นำ
การตัดสินใจ สัญชาตญาณ การตระหนักรู้ในสถานการณ์และความสามารถในการพิจารณา
ความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันที่ได้รับมา เวลารับการฝึกอบรม การศึกษา และประสบการณ์ ช่วยให้
ผู้บังคับบัญชาตัดสินใจเรื่องที่ยากลำบากและสถานการณ์ที่ซับซ้อนได้ การออกแบบการปฏิบัติงานช่วย
ขยายขอบเขตของศิลปะการปฏิบัติงาน ด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ที่ช่วยผู้บังคับบัญชา และ
นักวางแผน ตอบสนอง ends ways means ผู้บังคับบัญชาเป็นแกนกลางในการออกแบบการดำเนินงาน
องค์ประกอบของการดำเนินงาน การออกแบบเป็นเครื่องมือส่วนบุคคลที่ช่วยผู้บังคับบัญชาและ
เจ้าหน้าที่เห็นภาพและอธิบายการดำเนินงานในวงกว้าง

การประเมินเป็นกระบวนการที่ประเมินการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมและมาตรการความ
คืบหน้าของการปฏิบัติการร่วมเพื่อบรรลุภารกิจ การประเมินจะเริ่มขึ้นในระหว่างการวิเคราะห์ภารกิจ
เมื่อผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่พิจารณาว่าจะวัดอะไรและจะวัดผลอย่างไรเพื่อกำหนดความก้าวหน้า
บรรลุภารกิจ สร้างเงื่อนไข หรือ บรรลุวัตถุประสงค์ในระหว่างการดำเนินการ เจ้าหน้าที่ของ
ผู้บังคับบัญชาระบุการประเมินที่สำคัญ ตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงความก้าวหน้าหรือความพ่ายแพ้ ทำงานให้
สำเร็จ สร้างผลกระทบ และบรรลุวัตถุประสงค์ การดำเนินการประเมินและมาตรการช่วยเหลือ
ผู้บังคับบัญชาปรับปรุงปฏิบัติการและทรัพยากรตามจำเป็น กำหนดเวลาที่จะดำเนินการและทำการตัดสินใจ
ที่สำคัญอื่นๆ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานในปัจจุบันและอนาคตยังคงสอดคล้องกับภารกิจ

การปฏิบัติการร่วมเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์และขีดความสามารถที่จะช่วยให้ ผบ.ทำใน
การปฏิบัติร่วมประสานสอดคล้องและมีผลในการปฏิบัติด้านยุทธการ การปฏิบัติการร่วมสามารถแบ่ง
ออกเป็น ๖ กลุ่มหลัก ๆ ดังนี้ การควบคุมบังคับบัญชา (C2) การข่าวกรอง การยิง การเคลื่อนที่และการ
ดำเนินกลยุทธ์ การระวังป้องกัน การอยู่รอดในสนามรบ การประสานสอดคล้องของทั้ง ๖ ส่วนจะต้อง
สอดคล้องกันพร้อมทั้งเป็นเครื่องประกันความสำเร็จในการบรรลุภารกิจ

“Functions that are common to joint operations at all levels of war fall into six basic groups—command and control (C2), intelligence, fires, movement and maneuver, protection, and sustainment. The joint functions reinforce and complement one another, and integration across the functions is essential to mission accomplishment.” JP3-0...XIV

การจัดตั้งปฏิบัติการร่วม เกี่ยวข้องกับหลายสิ่งหลายอย่างข้อควรพิจารณา ส่วนใหญ่สามารถเชื่อมโยงได้เป็นสามส่วน กลุ่มหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกำลังร่วม จัดตั้งกองบัญชาการร่วม (HQ) และการจัดพื้นที่ปฏิบัติการเพื่อช่วยควบคุมการดำเนินงาน สภาพแวดล้อมในการดำเนินงานของ JFC เป็นแบบผสมผสานของสภาวะ สถานการณ์ และอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ความสามารถ การตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา มั่นครอบคลุม พื้นที่และปัจจัยทางกายภาพ (ทางอากาศ ทางบก ทางน้ำ และโดเมนอวกาศ) และสภาพแวดล้อมของข้อมูล (ซึ่งรวมถึงไซเบอร์สเปซ) ปฏิสัมพันธ์ของระบบเหล่านี้จะส่งผลต่อวิธีการผู้บังคับบัญชาวางแผน จัดระเบียบ และดำเนินการร่วมกันการดำเนินงาน

The first principle in joint force organization is that JFCs organize forces to accomplish the mission based on their intent and CONOPS. หลักการในการจัดระบบปฏิบัติการร่วมสำหรับพล.กกองกำลังอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์เจตนาารมณ์ทั้งสิ้น ศูนย์บัญชาการร่วมมีหน้าที่กำหนดทิศทางและ มีขีดความสามารถในการรวมการและแยกการในการปฏิบัติ ผู้บัญชาการมีอำนาจในการรวมและสั่งแยกการปฏิบัติอย่างไรก็ตามต้องลดความแตกต่างระหว่างหน่วยการปฏิบัติและต้องรับฟังข้อพิจารณาในการปฏิบัติงานด้วยการรับฟังจากหน่วยรอง

การปฏิบัติการร่วมทางทหาร

ปฏิบัติการทางทหารแตกต่างกันไปตามขอบเขต วัตถุประสงค์ และความรุนแรงของความขัดแย้งตลอดช่วงที่ขยายออกไป การมีส่วนร่วมทางทหาร ความร่วมมือด้านความมั่นคง และกิจกรรมป้องปรามการตอบสนองวิกฤตและจำกัดปฏิบัติการฉุกเฉิน ตัวอย่างของการปฏิบัติการทางทหาร ได้แก่ การสร้างความมั่นคงในการดำเนินงาน; การปฏิบัติที่มีใช้ทางทหาร; การดำรงด้านมนุษยธรรมต่างประเทศ ให้ความช่วยเหลือ กู้ชีพ การอพยพ ปฏิบัติการสันติภาพ การเก็บกู้และป้องกันอาวุธทำลายล้างสูง ; เคมี ชีวภาพ รังสีวิทยา และการจัดการผลกระทบทางนิวเคลียร์ภายในต่างประเทศ การป้องกัน (FID); การดำเนินการต่อต้านยาเสพติด (CD); การต่อสู้กับการก่อการร้ายและ การสร้างความมั่นคงภายใน

การมีส่วนร่วมทางทหาร ความร่วมมือด้านความมั่นคง และปฏิบัติการป้องปราม ครอบคลุมการกระทำที่หลากหลายซึ่งเครื่องมือทางทหาร ของอำนาจแห่งชาติมีหน้าที่สนับสนุนอื่นๆ เช่น หน่วยงานภาครัฐ (OGAs) และให้ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างรัฐบาล (IGO) (เช่น องค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ) และประเทศอื่น ๆ เพื่อปกป้องและเสริมสร้างชาติผลประโยชน์ด้านความปลอดภัย ยับยั้งความขัดแย้ง และกำหนดเงื่อนไขเพื่อปฏิบัติการฉุกเฉินในอนาคต

การดำเนินอย่างฉุกเฉินที่จำกัดเพื่อตอบสนองต่อวิกฤติรวมถึงการดำเนินงานทั้งหมดที่ JFC ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการหรือคำสั่งปฏิบัติการ ระดับของความซับซ้อน ระยะเวลา และทรัพยากรขึ้นอยู่กับสถานการณ์ รวมไปถึงการดำเนินงานเพื่อความปลอดภัยของพลเมือง และผลประโยชน์ของรัฐ ในขณะที่ยังคงรักษาและปรับปรุงความสามารถของรัฐ ในการดำเนินงานร่วมกับพันธมิตรข้ามชาติเพื่อยับยั้งความทะเยอทะยานที่ไม่เป็นมิตรของผู้ที่อาจรุกราน

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีวิจัย

แนวทางการศึกษาระเบียบวิจัยครั้งนี้ ต้องการวิเคราะห์หาหลักเกณฑ์และ แนวทางการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย เพื่อนำมาปรับใช้ในหลักนิยมด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามลักษณะ ของการเก็บรวบรวมข้อมูล

แนวทางการค้นคว้าวิจัยมุ่งเน้นศึกษาวิจัยถึงแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สภาพ ปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมของต่างประเทศ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทยให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับเจตนารมณ์การปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้วิจัย ตามลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

ขั้นตอนที่ ๒ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ขั้นตอนที่ ๓ การสนทนากลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Focus Group)

การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

โดยการศึกษาโดยค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ บทความ งานวิจัย หนังสือ ตำรา ทั้งของประเทศไทยและของต่างประเทศ รายงานการประชุมของหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในส่วนของประเทศไทย และต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และประมวลผลต่อไป

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมเอกสารข้อมูลในส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องและข้อมูลหลักนิยมนด้าน
ยุทธการร่วมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ หรือหลักฐานที่เป็นต้นเรื่อง ได้แก่ข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ
ประกอบด้วย กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงาน
คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ

รายงานการประชุม การสัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม จากในประเทศ และจากต่างประเทศ

โดยเอกสารข้อมูลที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกได้หลายประเภท ดังต่อไปนี้

๑.๑ แนวความคิดและทฤษฎี ประกอบด้วย

๑.๑.๑ แนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร

๑.๑.๒ แนวความคิดด้านการบูรณาการ

๑.๑.๓ แนวความคิดหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม

๑.๑.๔ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วม

๑.๒ หลักนิยมน

หลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐

๑.๓ หลักนิยมนต่างประเทศ

JP ๓-๐, Joint Operations ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑.๔ เอกสารทางวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ตำรา วารสารบทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการประชุม บันทึกการประชุม เอกสาร ประกอบการประชุม และเอกสารอื่น ๆ ที่เผยแพร่ในทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งของประเทศไทย และต่างประเทศ

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้บูรณาการข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม

๒.๒ วิเคราะห์ปัญหาในรูปแบบ ขั้นตอน กระบวน และการปฏิบัติในหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม

๒.๓ วิเคราะห์แนวทาง ขั้นตอน วิธีการ การแก้ไขปัญหา ในการพิจารณาปรับปรุงรูปแบบ วิธีการ และหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม ให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา และสร้างเป็นหลักนิยมน การปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยเพื่อนำมาใช้กับด้านยุทธการร่วม

๒.๔ วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมในประเทศไทย และต่างประเทศ

๒.๕ วิเคราะห์หลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยให้มีประสิทธิภาพในด้านยุทธการร่วมเพื่อให้เหมาะสมกับประเทศไทย

๓. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และบุคคลที่มี

ส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมีความสำคัญต่อหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม เพื่อตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ ของปัญหา จากข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงเอกสาร ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสรุปเป็นประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่เกี่ยวกับหลักนิยมน และหลักเกณฑ์ต่างๆ ในด้านยุทธการร่วมเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา วิเคราะห์ และประมวลผลต่อไป

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีความสำคัญต่อหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมเพื่อตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในทุกแง่มุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาในหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม กรอบแนวทางในการแก้ปัญหา การกำหนดรูปแบบ ขั้นตอน และแนวทางที่เหมาะสมในการหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการพัฒนาหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย

ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะได้สรุปและจัดทำเป็นกรอบแนวทางของหลักเกณฑ์และกรอบหลักนิยมนด้านยุทธการร่วม ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

รายละเอียดการดำเนินการ

๔.๑ ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มผู้ที่จะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนั้น กำหนดเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และมีส่วนเกี่ยวข้องใน หลักนิยมนด้านยุทธการร่วม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นในทุกประเด็นของปัญหา อันจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกโดยผู้วิจัย สามารถที่จะซักถามข้อเท็จจริงและรายละเอียดปลีกย่อยที่สำคัญและน่าสนใจ ได้อย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มในส่วนนี้ออกเป็น ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานและกลุ่มต่างๆ หน่วยงานและกลุ่มละ ๒ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๘ คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กองบัญชาการกองทัพไทย

กลุ่มที่ ๒ กองทัพบก

กลุ่มที่ ๓ กองทัพเรือ

กลุ่มที่ ๔ กองทัพอากาศ

๔.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก แยกได้ดังนี้

๔.๒.๑ วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ประกอบด้วย

๑) เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตปฏิกิริยาของผู้ให้สัมภาษณ์โดยคำถาม ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่ได้ทำวิจัยและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น

๒) การติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการ

สัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด หรือตามให้ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก พร้อมทั้งหนังสือรับรอง การสถานภาพการเป็นนักศึกษา และ วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

๓) ระยะเวลาการสัมภาษณ์ ประมาณ ๑ ชั่วโมง

๔.๒.๒ ประเด็นในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีดังนี้

๑) สภาพปัญหาของหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม

๒) รูปแบบ และแนวทางในหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม

๓) หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ เกี่ยวกับหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม

๔) ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม

๔.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยใช้วิธีการจด บันทึกและการบันทึกเสียง โดยได้ขออนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อใช้ ประกอบการวิเคราะห์และ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตัวอย่าง

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้บูรณาการข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการใช้แบบสอบถาม ต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหา และการจัดระบบเกี่ยวกับแนวความคิดและหลักการที่เหมาะสมกับรูปแบบและ หลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จะทำเป็นข้อสรุปที่เหมือนกัน คล้ายกัน หรือแตกต่างออกจากกันในประเด็นที่ได้ทำการสัมภาษณ์ ดังนี้

(๑) สภาพปัญหาของหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม

(๒) รูปแบบ และแนวทางในหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม

(๓) หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ เกี่ยวกับหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม

(๔) ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม

การสนทนากลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Focus Group)

โดยการดำเนินการจัดประชุมทางวิชาการร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ บุคคลที่ เกี่ยวข้อง กับหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย ซึ่งมีความสำคัญกับการกำหนดนโยบายหรือดำเนินงาน ตามนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วม กองทัพไทย ในลักษณะต่าง ๆ ได้ร่วมกันเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จาก การศึกษาวิจัยข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งการสนทนากลุ่ม

เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ตลอดจนบุคคลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมีความสำคัญกับหลักนิมยยุทธการร่วมกองทัพไทย ร่วมประชุมทางวิชาการ เพื่อพิจารณาสภาพปัญหา และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก รวมทั้งขยายผลและเก็บตกประเด็นต่าง ๆ ตลอดจนหาข้อยุติ ในประเด็นที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของหลักนิมยยุทธการร่วมกองทัพไทย ในปัจจุบัน แนวทางของหลักเกณฑ์ในหลักนิมยยุทธการร่วมกองทัพไทย และหลักนิมยยุทธการร่วมกองทัพไทย ตลอดจนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขหลักนิมยยุทธการร่วมกองทัพไทย ที่เหมาะสมแก่การนำมาปรับใช้ในประเทศไทย

ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลและจัดทำแนวทางของหลักเกณฑ์และการร่างหลักนิมยยุทธการร่วมกองทัพไทย ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการวิจัย ต่อไป

รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการ

๓.๑.๑ ประชากรในการสนทนากลุ่ม ประชากรเป้าหมาย กำหนดจากผู้ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อหลักนิมยยุทธการร่วมกองทัพไทย และการปฏิบัติการด้านยุทธการร่วม โดยผู้วิจัยได้แบ่งประชากรในกลุ่มนี้ออกเป็น ๖ กลุ่ม ประกอบด้วยตัวแทนองค์กรต่าง ๆ กลุ่มละ ๒ คน รวมจำนวน ๑๒ คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ ๑ กองบัญชาการกองทัพไทย

กลุ่มที่ ๒ กองทัพบก

กลุ่มที่ ๓ กองทัพเรือ

กลุ่มที่ ๔ กองทัพอากาศ

๓.๑.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Focus Group) แยกได้ดังนี้ คือ

วิธีการจัดการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

๑) การจัดการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำหนังสือเชิญบุคคลต่างๆ ที่เป็นประชากรเป้าหมาย เพื่อเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ตามวัน เวลา และ สถานที่ที่กำหนด

๒) การติดต่อผู้เข้าร่วมประชุม ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งหนังสือขอความรับรองการเป็นนักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหารวิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ไปยื่นด้วยตนเองเพื่อเป็นการแนะนำตัวและแจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

๓) ระยะเวลาการสนทนากลุ่มประมาณ ๓ ชั่วโมง

๓.๑.๓ ประเด็นในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำผลสรุปจากการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก มากำหนดเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่มประกอบด้วย

๑) การรายงานสรุปผลจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

๒) เสนอประเด็นให้ที่ประชุมพิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย ในประเด็นดังต่อไปนี้

๒.๑) สภาพปัญหาของหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย

๒.๒) รูปแบบของหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย

๒.๓) แนวทางของหลักเกณฑ์และร่างหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย

๒.๔) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย

ที่เหมาะสม

๓.๑.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจดบันทึก การบันทึกภาพ และการบันทึกเสียงของผู้เข้าร่วมประชุม โดยได้ขออนุญาตบันทึกภาพและเสียงจากผู้เข้าร่วมประชุมก่อนล่วงหน้า เพื่อใช้ ประกอบการวิเคราะห์ และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

๓.๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้บูรณาการข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจากประเด็นต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เนื้อหา และการจัดระบบเกี่ยวกับแนวความคิดและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม โดยข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม จะได้ทำการพิจารณาในกรอบแนวทางของหลักเกณฑ์ และกรอบหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย ที่เหมาะสมกับประเทศไทย สภาพปัญหาของหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทย อีกทั้ง ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการปรับปรุงแก้ไขหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทยที่เหมาะสมแก่การ ปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการร่วม โดยผู้วิจัยได้สรุปและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของข้อมูลในประเด็น ดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งผลสรุปที่ได้จากการประชุมครั้งนี้ทำให้ได้ข้อสรุปในประเด็น ปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการคำตอบและทำให้กรอบแนวทางของหลักเกณฑ์และกรอบหลักนิยมนิยมนด้านยุทธการ ร่วมกองทัพไทยเดิมในการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการร่วม ตลอดจนแนวทางการปรับปรุงแก้ไข หลักนิยมนิยมนด้านยุทธการร่วมกองทัพไทยให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

บทที่ ๔

ผลของการวิจัย

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาหลักนียมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม เพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานหลักนียมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาหลักนียมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม ปี ๒๕๕๐ โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมการปฏิบัติการด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย หลักการและทฤษฎีแนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร แนวความคิดด้านการบูรณาการ แนวความคิดด้านยุทธการร่วม หลักนียมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้านยุทธการร่วม หลักนียมต่างประเทศ JP 3-0, Joint Operations, USA การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมการปฏิบัติการด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมการปฏิบัติการด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย (JOEA) มีความสำคัญต่อการวางแผนและดำเนินการทางยุทธการที่ประสบจะทำให้ประสบความสำเร็จ การวิเคราะห์นี้จะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อปฏิบัติการรวมไปถึงโอกาสและอุปสรรค ที่อาจเกิดขึ้นได้ดังนี้

สภาวะแวดล้อมการปฏิบัติการด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย (JOEA) มีการเปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และภัยคุกคามต่าง ๆ โดยปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อ JOEA ของกองทัพไทยมีดังนี้

การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์การเปลี่ยนแปลงดุลอำนาจในภูมิภาค ส่งผลต่อ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และอาจนำไปสู่ความขัดแย้งอย่างเช่นความขัดแย้งของชาติมหาอำนาจใน ทะเลจีนใต้

ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น อาชญากรรมไซเบอร์ การก่อการร้าย ข้ามชาติ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น

เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ โดรน และอาวุธไซเบอร์ กำลังมีบทบาทสำคัญใน ปฏิบัติการทางทหาร

ความท้าทายด้านทรัพยากรกองทัพไทยเผชิญกับข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากร ส่งผลต่อขีดความสามารถในการปฏิบัติการ

การวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ด้านยุทธศาสตร์ทหารของกองทัพไทยได้ดังนี้

๑. ด้านหลักการ

การป้องกันประเทศเป็นหน้าที่หลักของกองทัพไทย กองทัพไทยจะต้องมีขีดความสามารถในการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอก

การรักษาความมั่นคงภายในประเทศซึ่งกองทัพไทยมีบทบาทสำคัญในการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ

การสนับสนุนการพัฒนาประเทศโดยกองทัพไทยมีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ เช่น การช่วยเหลือประชาชนในยามเกิดภัยพิบัติ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมเศรษฐกิจ

๒. แนวคิดด้านยุทธศาสตร์ทหารของกองทัพไทย

ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศโดยรวมเป็นแนวคิดหลักที่มุ่งเน้นการป้องกันประเทศแบบองค์รวม โดยใช้กำลังทหาร กำลังพล และทรัพยากรของชาติ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศแบบบูรณาการเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการผนึกกำลังของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการป้องกันประเทศ

ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศเชิงรุกเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการป้องกันประเทศเชิงรุกโดยการป้องกันภัยคุกคามตั้งแต่ก่อนที่จะเกิดขึ้น

การวิเคราะห์แนวความคิดด้านการบูรณาการ กองทัพไทย

การบูรณาการ กองทัพไทย หมายถึง การรวมพลัง ทรัพยากร และความรู้ความสามารถของทุกภาคส่วนภายในกองทัพไทย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติการกิจ โดยมุ่งเน้นไปที่การลดซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพ และประหยัดทรัพยากรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายในประเทศ การสนับสนุนการพัฒนาประเทศและรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่โดยใช้หลักการ

๑. ความเป็นหนึ่งเดียว มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม ร่วมมือกัน และสนับสนุนซึ่งกันและกัน

๒. ความโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตรวจสอบได้ และรับผิดชอบต่อสาธารณชน

๓. ความมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นผลลัพธ์ คุ่มค่า และประหยัดทรัพยากร

๔. เกิดความยั่งยืน มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และสังคม

แนวทางที่ใช้ในการบูรณาการแบ่งได้ดังนี้คือ

๑. การบูรณาการด้านบุคคลโดยการพัฒนากำลังพลให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่หลากหลาย รองรับภารกิจที่หลากหลาย

๒. การบูรณาการด้านยุทธโธปกรณ์ พัฒนายุทธโธปกรณ์ให้ทันสมัย เชื่อมต่อกัน และใช้งานร่วมกันได้

๓. การบูรณาการด้านระบบ พัฒนาระบบต่าง ๆ ของกองทัพไทยให้เชื่อมต่อกัน แลกเปลี่ยนข้อมูล และใช้งานร่วมกันได้ทุกเหล่าทัพ

๔. การบูรณาการด้านการฝึกโดยฝึกรอบรบกกำลังพลร่วมกัน ฝึกสถานการณ์สมมติ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

โดยมีการดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมแล้วอย่างเช่นการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วม (JOC) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบังคับบัญชาและควบคุม (C4ISR) การฝึกรอบรบก่วมผสมเหล่าทัพแต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาก็ยังพบอุปสรรคในการดำเนินการ เช่น วัฒนธรรมองค์กรที่มีความแตกต่างกันในแต่ละเหล่าทัพ โครงสร้างองค์กรที่ไม่ได้รองรับการเปลี่ยนแปลง งบประมาณและเทคโนโลยีที่ยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการ

การวิเคราะห์แนวความคิดด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย

แนวความคิดด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย หมายถึง แนวทางและวิธีการในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของเหล่าทัพ เพื่อบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากรของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า มุ่งเน้นไปที่การบูรณาการความสามารถของเหล่าทัพ ทั้งสาม (ทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ) เข้าด้วยกัน เพื่อให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดหลัก ๆ ประกอบไปด้วย

๑. การอำนวยการร่วมมุ่งเน้นการจัดตั้งศูนย์อำนวยการร่วม (Joint Operations Center) ที่สามารถสั่งการและควบคุมกำลังทหารจากทุกเหล่าทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การปฏิบัติการร่วมมุ่งเน้นการฝึกฝนร่วมกันระหว่างเหล่าทัพ เพื่อให้ทหารสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น โดยใช้ยุทธวิธีและอุปกรณ์ที่สอดคล้องกัน

๓. การพัฒนาระบบสนับสนุนร่วมมุ่งเน้นการพัฒนาระบบสนับสนุนต่าง ๆ เช่น ระบบสื่อสาร ระบบข่าวกรอง และระบบโลจิสติกส์ ร่วมกัน เพื่อให้สามารถรองรับการปฏิบัติการร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวความคิดเหล่านี้ได้รับการบรรจุใน "หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย" ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย โดยมีเป้าหมายหลัก เพื่อปกป้องเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน และผลประโยชน์ของชาติ รักษาความมั่นคงภายในประเทศ ป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ๆ สนับสนุนการพัฒนาประเทศ ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมระหว่างประเทศ ทั้งนี้มีตัวอย่างการนำแนวความคิดด้านยุทธการร่วมไปใช้ใน

๑. การฝึกผสม Cobra Gold เป็นการฝึกผสมทางทหารขนาดใหญ่ที่จัดขึ้นทุกปี โดยมีกองทัพไทยและกองทัพจากประเทศมิตรเข้าร่วมการฝึก เน้นการฝึกการปฏิบัติการร่วมทางทหารในรูปแบบต่าง ๆ

๒. การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมด้านความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security Operations Center - MSOC) เป็นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคงทางทะเล เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางทะเล

๓. การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cyber Security Operations Center - CSOC) เป็นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ เพื่อป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามทางไซเบอร์

แต่การดำเนินการในด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทยก็ยังคงมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ที่ต้องคำนึงถึงคือ

๔. การจัดสรรงบประมาณซึ่งการพัฒนาระบบสนับสนุนร่วมและจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติการด้านยุทธการร่วม จำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการดำเนินการ แต่เนื่องด้วยประเทศไทยมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดี

๕. การพัฒนาระบบสื่อสารซึ่งการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิบัติการด้านยุทธการร่วม จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารที่เชื่อมต่อระหว่างเหล่าทัพ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารให้ทันต่อสถานการณ์และประสานการปฏิบัติอย่างใกล้ชิด

๖. การฝึกฝนด้วยกันในรูปแบบของทีมปฏิบัติการ เพื่อให้ทหารสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น

วิเคราะห์แนวโน้มในอนาคตด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย

๑. เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และโดรน จะมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติการร่วม จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีเหล่านี้เพื่อรองรับการปฏิบัติการร่วม

๒. จำเป็นต้องมีการเพิ่มความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่

๓. จำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกการอำนวยการร่วมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถสั่งการและควบคุมกำลังทหารจากทุกเหล่าทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิเคราะห์หลักนियมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้านยุทธการร่วม

หลักนियมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้านยุทธการร่วมกล่าวถึงการวางแผนและปฏิบัติการทางทหารร่วมกัน โดยกำหนดแนวทางการใช้กำลังทหารร่วมในรูปแบบต่าง ๆ มุ่งเน้นไปที่การบูรณาการความสามารถของเหล่าทัพทั้งสาม (ทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ) ในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญดังนี้

๑. การอำนวยการร่วม เน้นการจัดตั้งศูนย์อำนวยการร่วม (Joint Operations Center) ที่สามารถสั่งการและควบคุมกำลังทหารจากทุกเหล่าทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแนวทางการวางแผนปฏิบัติการ และควบคุมการปฏิบัติการร่วม พัฒนาระบบการสื่อสารและสารสนเทศเพื่อรองรับการอำนวยการร่วม

๒. การปฏิบัติการร่วม เน้นการใช้ยุทธวิธีและขั้นตอนปฏิบัติการร่วมที่สอดคล้องกัน กำหนดแนวทางการปฏิบัติการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การโจมตี การป้องกัน การลาดตระเวน และการสนับสนุน พัฒนาระบบจำลองสถานการณ์เพื่อฝึกฝนการปฏิบัติการร่วม

๓. การพัฒนาระบบสนับสนุนร่วม เน้นการบูรณาการระบบสนับสนุนต่าง ๆ เช่น ระบบข่าวกรอง ระบบโลจิสติกส์ และระบบการแพทย์ กำหนดมาตรฐานการสนับสนุนด้านต่าง ๆ พัฒนาระบบสนับสนุนร่วมเพื่อรองรับการปฏิบัติการ

๔. การฝึกฝนร่วม เน้นการฝึกฝนร่วมกันระหว่างเหล่าทัพ เพื่อให้ทหารสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น กำหนดหลักสูตรการฝึกฝนร่วม จัดการฝึกผสมในรูปแบบต่าง ๆ

๕. การพัฒนาศักยภาพ เน้นการพัฒนาศักยภาพของกำลังพล อาวุธยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยี กำหนดแนวทางการวิจัยและพัฒนาพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการปฏิบัติการ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการทางทหาร ร่วมพัฒนาศักยภาพในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างเหล่าทัพ

วิเคราะห์หลักนิยมนด้านยุทธการร่วมของสหรัฐอเมริกา (Joint Publication 3-0: Joint Operations)

เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติการทางทหารร่วมของกองกำลังทหารทุกเหล่า ให้มีเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับหลักการและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับการปฏิบัติการทางทหารร่วมกัน มุ่งเน้นไปที่การใช้กองกำลังทหารทุกเหล่า (ทหารบก, ทหารเรือ, ทหารอากาศ, นาวิกโยธิน) ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ โดยหลักนิยมนหลัก ๆ มีดังนี้:

๑. การบังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาจากกองกำลังทหารทุกสาขาต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด มีการประสานงานและติดต่อสื่อสารที่ดี สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทุกกองกำลังภายใต้การบังคับบัญชา สามารถบูรณาการความสามารถของแต่ละเหล่าแต่ละกองกำลังให้สามารถสนับสนุนและขัดเขยขีดความสามารถของกันและกันได้

๒. การรวมกำลัง กองกำลังทหารทุกเหล่าต้องทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว โดยใช้จุดแข็งของแต่ละหน่วยมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน ณ ตำแหน่งและเวลาที่ต้องการ

๓. การสนับสนุน กองกำลังทหารทุกเหล่าต้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน แบ่งปันทรัพยากร และขีดความสามารถ

๔. การเตรียมพร้อม กองกำลังทหารทุกสาขาต้องเตรียมพร้อมสำหรับการปฏิบัติการร่วมฝึกซ้อมเป็นประจำ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ มีการทดสอบและทดลองแนวคิดยุทธการร่วมใหม่ ๆ ผ่านการจำลอง การฝึกซ้อม และการปฏิบัติการจริง

๕. ความร่วมมือ สร้างร่วมมือกับพันธมิตรและประเทศต่าง ๆ ในการพัฒนาและดำเนินการยุทธการร่วม

ผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการดำเนินการตาม Joint Publication 3-0: Joint Operations คือ เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกองกำลังทหารสหรัฐฯ เสริมสร้างความมั่นคงของสหรัฐฯ และพันธมิตร ยับยั้งภัยคุกคามจากศัตรู

แต่จากการวิเคราะห์การปฏิบัติการร่วมตาม Joint Publication 3-0: Joint Operations อาจเป็นเรื่องที่มีข้อจำกัดในการประสานงานและการสื่อสารที่สมบูรณ์เนื่องจากกองกำลังทหารแต่ละหน่วยที่มาประกอบกำลังร่วมกัน มีวัฒนธรรม วิธีการปฏิบัติและภาษาที่แตกต่างกันเทคโนโลยีและยุทธโศปกรณ์ของกองกำลังทหารแต่ละหน่วยเหล่านี้ก็มีความแตกต่างกันดังนั้นการปฏิบัติการร่วมกันอาจจะเกิดข้อจำกัดขึ้นได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนร่วมกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

โดยดำเนินการ เตรียมข้อมูล ถอดเทปสัมภาษณ์เป็นข้อความ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อความจัดระเบียบข้อมูลตามประเด็นหรือหัวข้อจากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลในด้าน

- ๑) วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค้นหาคำสำคัญ ประโยค หรือคำพูดที่สำคัญ
- ๒) วิเคราะห์รูปแบบ (Pattern Analysis) ค้นหารูปแบบหรือแนวโน้มที่เกิดขึ้นในข้อมูล
- ๓) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Relationship Analysis) ค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆ

ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

คำถามข้อที่ ๑. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วมเป็นอย่างไร

คำถามข้อที่ ๒. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการบูรณาการยุทธการร่วมของ กองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

คำถามข้อที่ ๓. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการปฏิรูปยุทธการร่วมของ กองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

คำถามข้อที่ ๔. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านหลักนิยมด้านการยุทธการร่วมของ กองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

คำถามข้อที่ ๕. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมด้านการยุทธการของกองทัพสหรัฐอเมริกา มีผลต่อการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านการยุทธการร่วมมากน้อยอย่างไร

ข้อมูลการสัมภาษณ์ พล.ต. อีรเดช กลัมพสุต เสนาธิการศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย

คำถามข้อที่ ๑. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วมเป็นอย่างไร

ตอบ การปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยในปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้อย่างเต็มขีดความสามารถเนื่องจากข้อจำกัดในด้านกำลังพลที่มีขีดความสามารถแต่ไม่ได้บรรจุลงในตำแหน่งที่ได้ใช้ขีดความสามารถอย่างเต็มที่ รวมถึงด้านยุทธโศปกรณ์ที่เรายังไม่ทันสมัยเท่ากับบางประเทศ

คำถามข้อที่ ๒. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการบูรณาการยุทธการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

ตอบ การสื่อสารกันระหว่างเหล่าทัพยังทำได้ไม่ดีเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นในด้านระบบการติดต่อสื่อสาร หรือแม้แต่ว่าความแตกต่างของหลักนิยมของแต่ละเหล่าทัพ ในการที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพที่สุดเราควรจะต้องพัฒนาระบบที่สามารถสื่อสารและเข้าใจสนาบรรพเป็นภาพเดียวกัน

คำถามข้อที่ ๓. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการปฏิรูปยุทธการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

ตอบ ในปัจจุบันมีความพยายามที่จะปฏิรูประบบการยุทธร่วมอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นการที่แต่ละเหล่าทัพต่างคนต่างทำ พอนำมารวมกันมันจึงไม่สอดคล้อง และไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ต้องให้ผู้ที่มีความสามารถแต่ละเหล่าทัพมาประชุมร่วมกัน และจัดทำขึ้นมาโดยให้สอดคล้องกันทั้งหมด ตั้งแต่กองบัญชาการกองทัพไทยลงไปยัง กองทัพบก กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศ และอาจจะมีหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย

คำถามข้อที่ ๔. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านหลักนิยมด้านการยุทธการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

ตอบ หลักนิยมกองบัญชาการกองทัพไทยในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมการปฏิบัติในทุกมิติ หลักนิยมควรสามารถตอบโจทย์ภัยคุกคามที่มีอยู่ในปัจจุบันรวมถึงภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ภัยคุกคามแบบไฮบริด การก่อการร้าย ภัยธรรมชาติ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ และหลักนิยมควรจะต้องสอดคล้องกับขีดความสามารถของกำลังพล รวมถึงยุทธโศปกรณ์ และเทคโนโลยี ของกองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพด้วย การกำหนดหลักนิยมยังต้องคำนึงถึงภูมิรัฐศาสตร์ของประเทศไทย และเพื่อนบ้านด้วย ต้องเข้าใจตรงกันทุกเหล่าทัพ และต้องสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์จริง

คำถามข้อที่ ๕. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศ เป็นอย่างไร (คำถามนี้ไม่มีในคำถามที่นำไปถามท่านอื่นๆ)

ตอบ ก็คงเหมือนกับที่ได้ตอบไปแล้วในข้อที่ ๔ (หลักนิยมกองบัญชาการกองทัพไทย ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมการปฏิบัติในทุกมิติ หลักนิยมควรสามารถตอบโจทย์ภัยคุกคามที่มีอยู่ในปัจจุบันรวมถึงภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ภัยคุกคามแบบไฮบริด การก่อการร้าย ภัยธรรมชาติ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ และหลักนิยมควรจะต้องสอดคล้องกับขีดความสามารถของกำลังพล รวมถึงยุทธโศปกรณ์ และเทคโนโลยี ของกองบัญชาการ)

คำถามข้อที่ ๖. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการของกองทัพสหรัฐอเมริกา มีผลต่อการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วมมากน้อยอย่างไร

ตอบ สำหรับหลักนิยมของกองทัพไทยแทบจะถอดแบบมาจากของสหรัฐอเมริกา คิดว่าไม่มีผลต่อการพัฒนามากเท่าไร เพราะเราต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับรูปแบบของไทย โดยยังสามารถปฏิบัติการร่วมกับประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ พลตรี วีระเดช กลัมพสุต เสนาธิการศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย

การปฏิบัติด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย การปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยในปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้อย่างเต็มขีดความสามารถเนื่องจากข้อจำกัดในด้านกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ที่ยังไม่ทันสมัยเท่ากับบางประเทศ การสื่อสารกันระหว่างเหล่าทัพยังทำได้ไม่ดีเพียงพอ ความแตกต่างของหลักนิยมของแต่ละเหล่าทัพ จะต้องพัฒนาระบบที่สามารถสื่อสารและเข้าใจสนามรบเป็นภาพเดียวกัน

หลักนิยมด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย หลักนิยมกองบัญชาการกองทัพไทยในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมการปฏิบัติในทุกมิติ และยังไม่ได้พัฒนาในสอดคล้องกับภัยคุกคามในปัจจุบัน สำหรับหลักนิยมของกองทัพไทยแทบจะถอดแบบมาจากของสหรัฐอเมริกา แต่ต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับรูปแบบของไทย โดยยังสามารถปฏิบัติการร่วมกับประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลการสัมภาษณ์ พันเอก วิทยา อินนาคุณ ฝ่ายเสนาธิการประจำกรมยุทธการทหารบก

คำถามข้อที่ ๑. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วมเป็นอย่างไร

ตอบ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ได้ดำเนินการปฏิบัติการร่วมของ กองทัพไทย ด้านยุทธการร่วม ในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ และการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ ซึ่งทำให้มีการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ตามวงรอบการประชุมที่กำหนดในกรอบของศูนย์บัญชาการทหารกองบัญชาการกองทัพไทย และการประชุมหารือในการปฏิบัติการทางในภารกิจที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน นอกจากนี้กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ยังได้ร่วมกันในการจัดทำ/ปรับปรุงแผนป้องกันประเทศ รวมถึงดำเนินการฝึกร่วม (กพร.๑) ในด้านของการเตรียมกำลัง เพื่อส่งเสริมให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการร่วม และมีความเข้าใจในการปฏิบัติการร่วมกันในด้านต่าง ๆ อาทิ ระบบวางแผนยุทธการร่วม ระบบอำนวยการยุทธร่วม ระเบียบปฏิบัติประจำของศูนย์บัญชาการทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย แนวทางการใช้กำลังของแต่ละเหล่าทัพ ขีดความสามารถและข้อจำกัดการใช้กำลังของแต่ละเหล่าทัพ และอื่น ๆ เพื่อให้สามารถจัดเตรียมกำลังให้มีความพร้อมรองรับสถานการณ์ในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามข้อที่ ๒. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการบูรณาการยุทธการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

ตอบ การบูรณาการยุทธการร่วมของ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพนั้น ได้พยายามมุ่งเน้นให้มีการดำเนินการผ่านกระบวนการเตรียมกำลังสำหรับการปฏิบัติการร่วมในส่วนของการวางแผนร่วมและการฝึกพร้อม ซึ่งเป็นการนำเอาขีดความสามารถของกำลังของแต่ละเหล่าทัพมาใช้ในการวางแผนร่วมและการฝึกพร้อม เพื่อให้เกิดการบูรณาการกำลังรบร่วมสูงสุด อันนับว่าเป็นการสร้างสถานะแวดล้อมให้เกิดการบูรณาการยุทธการร่วมระหว่าง กองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวนี้ยังคงเป็นความท้าทายในการพยายามสร้างขีดความสามารถของกำลังพลและหลักการปฏิบัติ/แนวคิดในการปฏิบัติของเหล่าทัพ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาในเชิงบูรณาการสำหรับการปฏิบัติการร่วมระหว่าง กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ส่วนความพยายามบูรณาการยุทธการร่วมในด้านการใช้กำลังเพื่อปฏิบัติการทางทหารเพื่อการป้องกันประเทศ และการปฏิบัติการทางทหารเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ นั้น อาศัยการวางแผนการปฏิบัติการร่วมกันของหน่วยที่เกี่ยวข้องในแต่ละพื้นที่ที่ปฏิบัติการเพื่อให้มีการใช้ขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ ของกำลังของแต่ละเหล่าได้อย่างบูรณาการ นอกจากนี้ การแสวงประโยชน์ในการฝึกพร้อม/ผสมนั้นยังเป็นการสร้างโอกาสให้ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ได้ขยายขอบเขตการบูรณาการยุทธการร่วมนอกเหนือจากมิติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ให้สามารถครอบคลุมในมิติทางไซเบอร์ และอวกาศ เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของการปฏิบัติการทางทหารในความขัดแย้ง/สงครามในยุคสมัยใหม่ ซึ่งจะช่วยพัฒนาแนวคิดในการปฏิบัติการของ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพให้มีความทันสมัยและทันต่อบริบทสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติการทางทหารในปัจจุบัน รวมถึงแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

คำถามข้อที่ ๓. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการปฏิรูปยุทธการร่วมของ กองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

ตอบ การปฏิรูปยุทธการร่วมของ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการปฏิบัติการร่วมของ กองทัพไทย นั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยเหตุผลในเชิงโครงสร้างของ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ รวมถึงบทบาท ภารกิจและหน้าที่ที่กำหนดขีดความสามารถของแต่ละส่วน ล้วนส่งผลต่อการปฏิบัติการร่วมของ กองทัพไทย ดังนั้น ความพยายามในการพัฒนาการปฏิบัติการร่วมให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งกำหนดแนวทางในการปฏิรูปการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนกระบวนการพัฒนาระบบปฏิบัติการร่วมในด้านต่าง ๆ อาทิ ระบบอำนวยการยุทธร่วม ระบบแผนที่สถานการณ์ร่วม ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และอื่น ๆ โดยการปฏิรูปยุทธการร่วมนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญประการหนึ่งที่จะนำไปสู่การได้มาซึ่งการพัฒนาดังกล่าว โดยจะต้องมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาขีดความสามารถของกำลังพล

ระบบงาน ระบบงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อทำให้เกิดการสร้างสถานะที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาการปฏิบัติการร่วมระหว่าง กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามข้อที่ ๔. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านหลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

ตอบ หลักนิยมนด้านการยุทธการร่วม (หลักนิยมการปฏิบัติการร่วม กองทัพไทย ประจำปี ๒๕๖๖) นั้นอยู่ระหว่างการพัฒนาและปรับปรุงให้มีความทันสมัยและรองรับต่อบริบทของการปฏิบัติการร่วมในปัจจุบัน โดยได้พัฒนารอบแนวคิดบนพื้นฐานมาจากหลักนิยมการปฏิบัติร่วม กองทัพไทย เดิม โดยผสมผสานกับแนวคิดการปฏิบัติการร่วมของกองทัพต่างประเทศ ทำให้มีพัฒนาการเพื่อนำไปสู่ความทันสมัยให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมในการปฏิบัติการในปัจจุบันและรองรับอนาคต อย่างไรก็ตาม หากได้มีการนำผลการปฏิบัติจากการใช้หลักนิยมที่ผ่านมาประกอบใช้ในการจัดทำหลักนิยมฯ นี้ จะเป็นข้อมูลในเชิงปัจจัยภายในที่จะช่วยเติมเต็มในสิ่งที่เป็บริบทของ กองทัพไทย อีกทั้งควรจะต้องพิจารณาถึงรูปแบบของสงครามผสมผสาน (Hybrid Warfare) เนื่องจากจะทำให้ทราบถึงบริบทของสงครามว่าอยู่ในรูปแบบที่เป็นในขอบเขตที่มีความซับซ้อน ไม่ชัดเจน และอยู่ตรงกลาง (Grey Zone) ระหว่างสงครามตามแบบและสงครามนอกแบบ และส่งผลต่อการปฏิบัติการร่วม

นอกจากนี้ มิติสนามรบ ได้กล่าวครอบคลุมมิติทางบก ทางทะเล ทางอากาศ ทางไซเบอร์ และทางอวกาศ นับว่าครอบคลุมถึงพัฒนาการสำหรับการปฏิบัติการทางทหารในปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการวิเคราะห์ต่อผลกระทบต่อการเตรียมกำลังและการใช้กำลัง ซึ่งกองทัพไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบจากมิติการปฏิบัติการทางทหารในส่วนของไซเบอร์และอวกาศ โดยจะสามารถใช้กำหนดเป็น Scenario ในการวาดภาพอนาคตเพื่อพัฒนาความทันสมัยของกองทัพให้รองรับกับแนวคิดของมิติสนามรบดังกล่าว

ทั้งนี้ การพัฒนาหลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมนั้นจะเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการเตรียมกำลังและการใช้กำลังของกำลังรบร่วม จะทำให้เกิดหลักการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้สามารถบูรณาการในการใช้ขีดความสามารถของกำลังทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ร่วมกับมิติทางไซเบอร์และอวกาศ ให้มีความประสานสอดคล้องกันและเกิดอำนาจกำลังรบสูงสุดในระบบปฏิบัติการรบร่วม ณ ตำบลและเวลาที่ต้องการ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการปฏิบัติให้อยู่เหนือฝ่ายตรงข้าม

คำถามข้อที่ ๕. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมด้านการยุทธการของกองทัพสหรัฐอเมริกา มีผลต่อการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านการยุทธการร่วมมากน้อยอย่างไร

ตอบ หลักนิยมการปฏิบัติร่วมด้านการยุทธการของกองทัพสหรัฐฯ ส่งผลต่อการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติร่วมของ กองทัพไทย เป็นอย่างมาก เนื่องจากหลักนิยมและแนวคิดในการปฏิบัติการของ

เหล่าทัพและอาวุธยุทโธปกรณ์ส่วนหนึ่งมีพื้นฐานการพัฒนามาจากกองทัพสหรัฐฯ รวมถึงการจัดส่งกำลังพลไปเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรทางทหาร การฝึกร่วม/ผสม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ และกิจกรรมอื่น ๆ ตามแผนงานความร่วมมือทางทหารระหว่าง กองทัพไทย และกองทัพสหรัฐฯ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์ต่อการนำเอาแนวคิดและหลักการปฏิบัติต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมของ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ โดยอาศัยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดส่งกำลังพลไปเรียนรู้จากหลักสูตรทางทหารในระดับต่าง ๆ รวมถึงการฝึกร่วม/ผสมที่เป็นการนำหลักนิยมของกองทัพสหรัฐฯ มาใช้ในการปฏิบัติตามสถานการณ์ที่กำหนด อันจะทำให้สามารถมองเห็นและเกิดความเข้าใจต่อการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และสามารถประมวลผลเพื่อให้เกิดการรวบยอดทางความคิดในหลักการปฏิบัติร่วมที่สำคัญของกองทัพสหรัฐฯ และนำไปใช้ในกระบวนการจัดทำหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมของ กองทัพไทย

อย่างไรก็ตาม การนำเอาแนวคิดตามหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมของกองทัพสหรัฐฯ มาใช้เป็นฐานคิด ในการพัฒนาในภาพรวมของกองทัพไทยนั้น จำเป็นต้องผ่านการวิเคราะห์ถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด เพื่อเข้าใจหลักพื้นฐานในการกำหนดแนวคิดในการปฏิบัติการร่วมของกองทัพสหรัฐฯ และสามารถกำหนดแนวคิดในหลักนิยมการปฏิบัติร่วมของ กองทัพไทย ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับปัจจัยและเงื่อนไขต่าง ๆ ของกองทัพไทย

วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ พันเอกวิทยา อินนาคุณ ฝ่ายเสนารธิการประจำกรมยุทธการทหารบก

การปฏิบัติด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย

ปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยด้านยุทธการร่วมเป็นปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ และการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ มีการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ตามวงรอบการประชุมที่กำหนดในกรอบของศูนย์บัญชาการทางทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อส่งเสริมให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการร่วม และมีความเข้าใจในการปฏิบัติการร่วมกันในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดเตรียมกำลังให้มีความพร้อมรองรับสถานการณ์ในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบูรณาการยุทธการร่วมของ กองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพซึ่งเป็นการนำเอาขีดความสามารถของกำลังของแต่ละเหล่าทัพมาใช้ในการวางแผนร่วมและการฝึกร่วมกัน เพื่อให้เกิดกำลังรบร่วมสูงสุดแต่การดำเนินการดังกล่าว นั้นยังคงเป็นความท้าทายในการพยายามสร้างขีดความสามารถของกำลังพลและหลักการปฏิบัติ/แนวคิดในการปฏิบัติของแต่ละเหล่าทัพ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาในเชิงบูรณาการสำหรับการปฏิบัติการร่วมกันระหว่างกองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ นอกจากนี้มีการแสวงประโยชน์ในการฝึกร่วม/ผสมนั้น เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ ได้ขยายขอบเขตการบูรณาการยุทธการร่วมนอกเหนือจากมิติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ให้สามารถครอบคลุมในมิติทางไซเบอร์และอวกาศ เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ความพยายามในการพัฒนาการปฏิบัติการร่วมให้สามารถดำเนินการไปได้

อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการปฏิรูปการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนกระบวนการพัฒนาระบบปฏิบัติการร่วมในด้านต่าง ๆ อาทิ ระบบอำนวยการยุทธวิธีร่วม ระบบแผนที่สถานการณ์ร่วม ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และอื่น ๆ โดยการปฏิรูปยุทธการร่วมนั้นจะต้องมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาขีดความสามารถของกำลังพล ระบบงาน ระบบงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อทำให้เกิดการสร้างสภาวะที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาการปฏิบัติการร่วมระหว่างกองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพ

หลักนิยมนด้านยุทธการร่วมของกองทัพ

หลักนิยมนด้านยุทธการร่วม (หลักนิยมนการปฏิบัติการร่วม กองทัพไทย ประจำปี ๒๕๖๖) นั้นอยู่ระหว่างการพัฒนาและปรับปรุงให้มีความทันสมัยและรองรับต่อบริบทของการปฏิบัติการร่วมในปัจจุบัน โดยได้พัฒนารอบแนวคิดบนพื้นฐานมาจากหลักนิยมนการปฏิบัติร่วม กองทัพไทย เดิมโดยผสมผสานกับแนวคิดการปฏิบัติการร่วมของกองทัพต่างประเทศ ซึ่งควรจะต้องพิจารณาถึงรูปแบบของสงครามผสมผสาน (Hybrid Warfare) ระหว่างสงครามตามแบบและสงครามนอกแบบ โดยมีติดสันามรบต้องครอบคลุมมิติทางบก ทางทะเล ทางอากาศ ทางไซเบอร์ และทางอวกาศ ซึ่งกองทัพไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบจากมิติการปฏิบัติการทางทหารในส่วนองไซเบอร์และอวกาศได้ทั้งนี้หลักนิยมนยุทธการร่วมนั้นจะเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการเตรียมกำลังและการใช้กำลังของกำลังรบร่วมจะทำให้เกิดหลักการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้สามารถบูรณาการในการใช้ขีดความสามารถของกำลังทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ร่วมกับมิติทางไซเบอร์และอวกาศ ให้มีความประสานสอดคล้องกันและเกิดอำนาจกำลังรบสูงสุดในระบบปฏิบัติการรบร่วม ณ ตำบลและเวลาที่ต้องการ ทั้งนี้การพัฒนาหลักนิยมนการปฏิบัติร่วมด้านยุทธการของกองทัพไทยนั้นมีพื้นฐานมาจากกองทัพสหรัฐฯ เนื่องจากหลักนิยมนและแนวคิดในการปฏิบัติการของเหล่าทัพและอาวุธยุทโธปกรณ์ส่วนหนึ่งมีพื้นฐานการพัฒนามาจากกองทัพสหรัฐฯ รวมถึงการจัดส่งกำลังพลไปเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรทางทหาร การฝึกร่วม/ผสม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ และกิจกรรมอื่น ๆ ตามแผนงานความร่วมมือทางทหารระหว่าง กองทัพไทย และกองทัพสหรัฐฯ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่มื่อทธิพลต่อการนำเอาแนวคิดและหลักการปฏิบัติต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำหลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมของ กองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพ อย่างไรก็ตาม การนำเอาแนวคิดตามหลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมของกองทัพสหรัฐฯ มาใช้เป็นฐานคิดในการพัฒนาในภาพรวมของกองทัพไทยนั้นจำเป็นต้องผ่านการวิเคราะห์ถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุดเพื่อเข้าใจหลักพื้นฐานในการกำหนดแนวคิดในการปฏิบัติการร่วมของกองทัพสหรัฐฯ และนำมาปรับปรุงเป็นแนวคิด/หลักนิยมนการปฏิบัติร่วมตามบริบทของกองทัพไทยได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับปัจจัยและเงื่อนไขต่าง ๆ ของกองทัพไทย

ข้อมูลการสัมภาษณ์ พลเรือโท สุวัจ ดอนสกุล เจ้ากรมยุทธการทหารเรือ

คำถามข้อที่ ๑ ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วมเป็นอย่างไร

ตอบ มีการเตรียมกำลังสำหรับการปฏิบัติการในเรื่องต่าง ๆ การประสานงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ รวมทั้งการวางแผนการยุทธร่วมและการฝึกตามแผนป้องกันประเทศเพื่อให้กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพมีความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติการร่วมกัน ทำให้มีความพร้อมรองรับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์ระดับต่าง ๆ ได้

คำถามข้อที่ ๒. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการบูรณาการยุทธการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นอย่างไร

ตอบ การบูรณาการยุทธการร่วมของกองทัพไทยนั้น นอกจากการปฏิบัติการร่วมเพื่อตอบโต้ภัยคุกคามในมิติทางบก ทางเรือ และทางอากาศแล้ว ปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้มีการดำเนินการในมิติใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ระบบควบคุมบังคับบัญชา ไชเบอร์ และอวกาศ

คำถามข้อที่ ๓ ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการปฏิรูปยุทธการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก, กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศเป็นอย่างไร

ตอบ การปฏิรูปยุทธการร่วมของกองทัพไทย มีการดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติของกองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ มีแนวทางปฏิบัติที่ประสานสอดคล้องกัน และมีความพร้อมที่จะสามารถรองรับภัยคุกคามได้ครอบคลุมทุกมิติ เช่นการส่งเสริมให้มีการดำเนินการในมิติใหม่ ๆ ตามข้อ ๒

คำถามข้อที่ ๔. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านหลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมของกองทัพไทย, กองทัพบก , กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศเป็นอย่างไร

ตอบ หลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมในปัจจุบัน มีหัวข้อขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมถึงหลักการพื้นฐานของการยุทธร่วม การวางแผนการยุทธร่วม การยุทธร่วมในสงคราม การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม และการปฏิบัติการหลายชาติ ซึ่งควรมีการทบทวนรายละเอียดในแต่ละหัวข้อให้ทันสมัยและครอบคลุมการดำเนินการในมิติใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น

คำถามข้อที่ ๕. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย หลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการของกองทัพสหรัฐอเมริกา มีผลต่อการพัฒนาหลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วมมากน้อยอย่างไร

ตอบ มีผลค่อนข้างมาก เนื่องจาก กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ มีการจัดหายุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ จากสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมาก จึงมีการจัดส่งกำลังพลไปเรียนรู้อบรมการใช้งานและรับการถ่ายทอดหลักปฏิบัติ รวมทั้งเรียนรู้หลักนิยมในด้านต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ ยังมี การจัดส่งกำลังพลไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหลักสูตรต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติจนถึงระดับผู้บริหารมาอย่างต่อเนื่อง

วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ พลเรือโท สุวัจน์ ดอนสกุล เจ้ากรมยุทธการทหารเรือ

การปฏิบัติด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย มีการเตรียมกำลังสำหรับการปฏิบัติการในเรื่องต่าง ๆ การประสานงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง กองบัญชาการกองทัพไทย และ เหล่าทัพ รวมทั้งการวางแผนการยุทธร่วมและการฝึกตามแผนป้องกันประเทศเพื่อให้ กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพมีความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติการร่วมกัน ทำให้มีความพร้อมรองรับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นตามสถานการณ์ระดับต่าง ๆ ได้มีการบูรณาการยุทธการร่วมของกองทัพไทยเพื่อตอบโต้ภัยคุกคามในมิติทางบก ทางเรือ และทางอากาศแล้ว ปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้มีการดำเนินการในมิติใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ระบบควบคุมบังคับบัญชา โซเบอร์ และอวกาศ

หลักนิยมนด้านยุทธการของกองทัพไทย หลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมในปัจจุบัน มีหัวข้อขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมถึงหลักการพื้นฐานของการยุทธร่วม การวางแผนการยุทธร่วม การยุทธร่วมในสงคราม การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม และการปฏิบัติการหลายชาติ ซึ่งควรมีการทบทวนรายละเอียดในแต่ละหัวข้อให้ทันสมัยและครอบคลุมการดำเนินการในมิติใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้นโดยหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทยนำมาจากสหรัฐอเมริกา เนื่องจาก กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ มีการจัดหายุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ จากสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมาก จึงมีการจัดส่งกำลังพลไปเรียนรู้وبرมการใช้งานและรับการถ่ายทอดหลักปฏิบัติ รวมทั้งเรียนรู้หลักนิยมนในด้านต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา

ข้อมูลการสัมภาษณ์ นาวาอากาศเอก จักรวรุฑ ศรีสุวรรณ นายทหารยุทธการอาวุโส กรมยุทธการทหารอากาศ

คำถามข้อที่ ๑. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วมเป็นอย่างไร

ตอบ บก.ทท. และเหล่าทัพ ได้ดำเนินการปฏิบัติการร่วมของ ทท. ด้านยุทธการร่วม ในการปฏิบัติการตาม แผนป้องกันประเทศ ปัจจุบันเรามีการวางแผนร่วมโดยใช้ MDMP ซึ่งในกระบวนการ MDMP จะทำให้ได้เอกสารออกมา ๒ ฉบับคือ

๑) คู่มือปฏิบัติการ ศบท. และ ๒) รปจ.ศบท. ซึ่งเอกสารสองฉบับนี้ใช้เป็นแนวทางให้ระดับเหล่าทัพไปดำเนินการออกคู่มือมารองรับ ซึ่งในส่วนของกองทัพอากาศคือ คู่มืออำนวยการยุทธ ศปก.ทอ.ปี ๖๖ (เป็นคู่มือของกองทัพอากาศที่ออกมารองรับสองแผนแรกของกองทัพไทย) เพื่อให้สามารถจัดเตรียมกำลังให้มีความพร้อมรองรับสถานการณ์ในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามข้อที่ ๒. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการบูรณาการยุทธการร่วมของ ทท., ทบ., ทร. และ ทอ. เป็นอย่างไร

ตอบ การบูรณาการยุทธการร่วมของ บก.ทท. และเหล่าทัพนั้น ได้พยายามมุ่งเน้นให้มีการดำเนินการผ่านกระบวนการเตรียมกำลัง สำหรับการปฏิบัติการร่วมในส่วนของการวางแผนร่วมและการฝึกร่วม ซึ่งในระดับการวางแผนก็ได้มีการออกคู่มือในระดับกองทัพไทย และระดับเหล่าทัพ

เรียบร้อย ในส่วนของวิธีการ ได้มีการจัดการฝึกอบรม-ผสม กับต่างเหล่าทัพและมิตรประเทศเรียบร้อย สิ่งที่สำคัญในปัจจุบันคือ แนวทางที่เรียกว่า MDO ที่จะต้องบูรณาการให้สามเหล่าทัพมาคุยร่วมกัน

คำถามข้อที่ ๓. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการปฏิรูปยุทธการร่วมของ ทท., ทบ., ทร. และ ทอ.เป็นอย่างไร

ตอบ การปฏิรูปยุทธการร่วมของ บก.ทท. และเหล่าทัพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการปฏิบัติการร่วมของ ทท. ควรต้องเริ่มจากการ

- ๑) สร้าง Network Centric ก่อน เพื่อให้ทุกหน่วยสามารถเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกันได้
- ๒) สร้าง Command System ระบบในการบังคับบัญชา
- ๓) นำข้อมูลต่างๆที่ได้มาใส่เข้าสู่ระบบผ่าน Cyber และ Space ซึ่งปัจจุบันควรจะต้องกำหนดให้ได้ว่า Domain cyber และ space นั้นจะให้หน่วยใดเป็นผู้ปฏิบัติการในภาพของการรบร่วมระดับกองทัพไทย

คำถามข้อที่ ๔. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านหลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมของ ทท., ทบ., ทร. และ ทอ. เป็นอย่างไร

ตอบ หลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมเป็นแนวคิดและหลักการที่กำหนดเพื่อให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างกองทัพต่างๆ ในการปฏิบัติการร่วม ในปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยได้รับการกำหนดโดย "หลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย" ซึ่งมีจุดเน้นสำคัญดังนี้:

๑. การบังคับบัญชาและการควบคุมร่วม มีการจัดตั้งกองบัญชาการร่วมเพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมจากทุกเหล่าทัพสำหรับการวางแผน การประสานงาน และการควบคุมปฏิบัติการ
๒. การประสานงานระหว่างเหล่าทัพ การจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานร่วมและศูนย์ประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การวางแผน และการตัดสินใจ
๓. การปฏิบัติการร่วม การกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของแต่ละเหล่าทัพอย่างชัดเจน รวมถึงการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติการร่วม
๔. การสนับสนุนร่วม การจัดเตรียมการสนับสนุนด้านโลจิสติกส์ การข่าว การสื่อสาร และการแพทย์แบบบูรณาการ
๕. การฝึกอบรบร่วม การจัดการฝึกอบรบและการฝึกซ้อมร่วมกันเป็นประจำเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกัน

หลักนิยมนเหล่านี้ได้ปรับปรุงความร่วมมือและความสามารถในการประสานงานของกองทัพไทยอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามและความท้าทายที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยมีการนำไปใช้ใน การฝึกคอบร้าโกลด์ (Cobra Gold) ซึ่งเป็นการฝึกการปฏิบัติการร่วมผสมขนาดใหญ่ ที่จัดขึ้นทุกปี โดยมีกองทัพจากหลายประเทศเข้าร่วมแต่ในการดำเนินการ

ก็ยังมีข้อจำกัดในด้านการจัดสรรงบประมาณที่จำกัด การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้งานรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

คำถามข้อที่ ๕. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพอากาศไทย หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการของกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกามีผลต่อการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศไทยด้านยุทธการร่วมมากน้อยอย่างไร

ตอบ ความสัมพันธ์ทางทหาร ระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกามีมายาวนาน ทั้งสองประเทศมีความร่วมมือกันในด้านความมั่นคงอย่างต่อเนื่องและด้วยความเป็นผู้นำของสหรัฐอเมริกา ในด้านเทคโนโลยีทหารการดำเนินการด้านยุทธศาสตร์และประสบการณ์ในการปฏิบัติการ อีกทั้งความคล้ายคลึงของภัยคุกคามที่ทั้งสองประเทศเผชิญกองทัพอากาศไทย จึงมีการเอาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมของสหรัฐอเมริกา Joint Publication (JP) ของกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับกองทัพอากาศไทย ซึ่งการฝึกการปฏิบัติการร่วม Cobra Gold เป็นการฝึกผสมขนาดใหญ่ ที่ไทยและสหรัฐอเมริกา ร่วมฝึกโดยใช้หลักนิยมและยุทธวิธีของทั้งสองประเทศมาใช้

อย่างไรก็ตามการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมของกองทัพอากาศไทยไม่ได้ลอกเลียนแบบหลักนิยมของสหรัฐอเมริกาทั้งหมดแต่มีการปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ภูมิประเทศและวัฒนธรรมของไทยจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการของกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา มีผลต่อการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศไทยด้านยุทธการแน่นอนด้วยเหตุผลที่กล่าวมา

วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ นาวาอากาศเอก จักรวาล ศรีสุวรรณ นายทหารยุทธการอาวุโส กรมยุทธการทหารอากาศ

การปฏิบัติด้านยุทธการร่วมของกองทัพอากาศไทย

บก.ทท.และเหล่าทัพ ได้ดำเนินการปฏิบัติการร่วมของ ทท. ด้านยุทธการร่วม ตามแผนป้องกันประเทศ โดยปฏิบัติตาม ๑) คู่มือปฏิบัติการ ศบท. และ ๒) รปจ.ศบท. ซึ่งเอกสารสองฉบับนี้ใช้เป็นแนวทางให้ระดับเหล่าทัพไปดำเนินการออกคู่มือมารองรับเพื่อให้สามารถจัดเตรียมกำลังให้มีความพร้อมรองรับสถานการณ์ในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการบูรณาการยุทธการร่วมของ บก.ทท. และเหล่าทัพนั้นที่พยายามมุ่งเน้นให้มีการดำเนินการผ่านกระบวนการเตรียมกำลังสำหรับการปฏิบัติการร่วม ในระดับการวางแผนก็ได้มีการออกคู่มือในระดับกองทัพอากาศและระดับเหล่าทัพ ในส่วนของวิธีการ ได้มีการจัดการฝึกร่วม-ผสม กับต่างเหล่าทัพและมิตรประเทศ สิ่งที่ขาดในปัจจุบันคือแนวทางที่เรียกว่า การปฏิบัติการหลายมิติ (Multi-Domain Operations : MDO)ที่จะต้องบูรณาการให้สามเหล่าทัพมาคุยร่วมกันในส่วนการปฏิรูปยุทธการร่วมของ บก.ทท. และเหล่าทัพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการร่วมของ ทท. ควรต้องเริ่มจากการ

๑. สร้าง Network Centric ก่อน เพื่อให้ทุกหน่วยสามารถเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกันได้
๒. สร้างระบบในการบังคับบัญชา (Command System)

๓. นำข้อมูลต่างๆที่ได้มาใส่เข้าสู่ระบบผ่าน Cyber และ Space ซึ่งปัจจุบันควรจะต้องกำหนดให้ได้ว่า Domain cyber และ space นั้นจะให้หน่วยใดเป็นผู้ปฏิบัติการในภาพของการยุทธร่วมระดับกองทัพไทย

หลักนิยมนด้านยุทธการของกองทัพไทย

หลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมเป็นแนวคิดและหลักการที่กำหนดเพื่อให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างกองทัพต่างๆ ซึ่งมีจุดสำคัญดังนี้

๑. การบังคับบัญชาและการควบคุมร่วม
๒. การประสานงานระหว่างเหล่าทัพ
๓. การปฏิบัติการร่วม การกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของแต่ละเหล่าทัพอย่างชัดเจน รวมถึงการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติการร่วม
๔. การสนับสนุนร่วม การจัดเตรียมการสนับสนุนด้านโลจิสติกส์ การข่าว การสื่อสาร และการแพทย์แบบบูรณาการ
๕. การฝึกอบรมร่วมและการฝึกซ้อมร่วมกันเป็นประจำเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกัน

แต่ในการดำเนินการก็ยังมีข้อจำกัดในด้านการจัดสรรงบประมาณที่จำกัด การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้งานรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้หลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมของกองทัพไทยมีการเอาหลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมของสหรัฐอเมริกา Joint Publication (JP) ของกองทัพสหรัฐอเมริกา มาปรับใช้ โดยการฝึกการปฏิบัติการร่วม Cobra Gold ที่เป็นการฝึกผสมขนาดใหญ่ ที่ไทยและสหรัฐอเมริการ่วมฝึกโดยใช้หลักนิยมนและยุทธวิธีของทั้งสองประเทศมาใช้ซึ่งเป็นการทดสอบหลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมของกองทัพไทยว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่อย่างไรก็ตามการพัฒนาหลักนิยมนการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยไม่ได้ลอกเลียนแบบหลักนิยมนของสหรัฐอเมริกาทั้งหมดแต่มีการปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ภูมิประเทศและวัฒนธรรมของกองทัพไทย

รายชื่อ/ตำแหน่ง ผู้ให้ข้อมูล	พลตรี วีรเดช กัลมพิสุต เสนาธิการศูนย์รักษา ความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย	พันเอก วิทยา อินนาคกุล ฝ่ายเสนาธิการประจำ กรมยุทธการทหารบก	พลเรือโท สุวัจ ดอนสกุล เจ้ากรมยุทธการทหารเรือ	นาวาอากาศเอก จักราวุธ ศรีสุวรรณ นายทหารยุทธการ อาวุโส กรมยุทธการ ทหารอากาศ
การปฏิบัติด้าน ยุทธการร่วมของ กองทัพไทย	- ยังไม่สามารถทำได้อย่างเต็มขีดความสามารถเนื่องจากข้อจำกัดในด้านกำลังพลและยุทธโศภณที่ยังไม่ทันสมัย - การสื่อสารกันระหว่างเหล่าทัพยังทำได้ไม่ดีเพียงพอ - มีความแตกต่างของหลักนิยมของเหล่าทัพต้องพัฒนาระบบที่สามารถสื่อสารและเข้าใจสนามรบเป็นภาพเดียวกัน	- การพัฒนาการปฏิบัติการร่วมให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการปฏิรูปการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง - ต้องมีการสนับสนุนกระบวนการพัฒนาระบบปฏิบัติการร่วมในด้านต่าง ๆ อาทิ ระบบอำนาจการยุทธ์ร่วม ระบบแผนที่สถานการณ์ร่วม เป็นต้น - พัฒนาขีดความสามารถของกำลังพลระบบงาน ระบบงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากร -- สร้างสถานะที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาการปฏิบัติการร่วมระหว่าง กองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพ	- กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพมีความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติการร่วมกัน ทำให้มีความพร้อมรองรับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นตามสถานการณ์ระดับต่าง ๆ ได้ - มีการบูรณาการยุทธการร่วมของกองทัพไทยเพื่อตอบโต้ภัยคุกคามในมิติทางบก ทางเรือ และทางอากาศแล้ว - ปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้มีการดำเนินการในมิติใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ระบบควบคุมบังคับบัญชาไซเบอร์ และ อวกาศ	- สิ่งที่ขาดในปัจจุบันคือการปฏิบัติการหลายมิติ (MDO) ที่จะต้องบูรณาการให้สามเหล่าทัพมาทำงานร่วมกัน - ในส่วนการปฏิรูปยุทธการร่วมของ บก.ทท. และเหล่าทัพ ควรต้องเริ่มจากการ ๑. สร้าง Network Centric เพื่อให้ทุกหน่วยสามารถเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกันได้ ๒. สร้างระบบในการบังคับบัญชา (Command System) ๓. นำข้อมูลต่างๆที่ได้มาใส่เข้าสู่ระบบผ่าน Cyber และ Space ซึ่งจะต้องกำหนดให้ได้ว่า Domain cyber และ space นั้นจะให้หน่วยใดเป็นผู้ปฏิบัติการ

ตารางที่ ๔.๑ แสดงตารางเปรียบเทียบข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกด้านการปฏิบัติด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย

รายชื่อ/ตำแหน่ง ผู้ให้ข้อมูล	พลตรี วีรเดช กัลมพิสุต เสนาธิการศูนย์รักษา ความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย	พันเอก วิทยา อินนาคกุล ฝ่ายเสนาธิการประจำ กรมยุทธการทหารบก	พลเรือโท สุวัจ ดอน สกุล เจ้ากรมยุทธการ ทหารเรือ	นาวาอากาศเอก จักราวุธ ศรีสุวรรณ นายทหารยุทธการอาวุโส กรมยุทธการทหารอากาศ
ด้านหลักนิยมนด้าน ยุทธการร่วมของ กองทัพไทย	- หลักนิยมกองบัญชาการ กองทัพไทยในปัจจุบันยังไม่ ครอบคลุมการปฏิบัติในทุก มิติและยังไม่ได้พัฒนาใน สอดคล้องกับภัยคุกคามใน ปัจจุบัน - หลักนิยมของกองทัพไทย ถอดแบบมาจากของ สหรัฐอเมริกา ซึ่งต้อง ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับ รูปแบบของไทย โดยยัง สามารถปฏิบัติการร่วมกับ ประเทศอื่นๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	- หลักนิยมนด้านยุทธการ ร่วม (หลักนิยมการ ปฏิบัติการร่วม กองทัพ ไทย ประจำปี ๒๕๖๖) นั้นอยู่ระหว่างการพัฒนา และปรับปรุงให้มีความ ทันสมัยและรองรับต่อ บริบทของการปฏิบัติการ ร่วมในปัจจุบัน - การนำเอาแนวคิดตาม หลักนิยมการปฏิบัติการ ร่วมของกองทัพสหรัฐฯ มาใช้เป็นฐานคิดในการ พัฒนาในภาพรวมของ กองทัพไทยจำเป็นต้อง ผ่านการวิเคราะห์ถึง รายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้ มากที่สุดเพื่อเข้าใจหลัก พื้นฐานในการกำหนด แนวคิดในการปฏิบัติการ ร่วมของกองทัพสหรัฐฯ และนำมาปรับปรุงเป็น แนวคิด/หลักนิยมการ ปฏิบัติร่วมตามบริบทของ กองทัพไทยได้อย่าง สอดคล้องและเหมาะสม กับปัจจัยและเงื่อนไข ต่าง ๆ ของกองทัพไทย	- หลักนิยมนด้านการ ยุทธการร่วมใน ปัจจุบัน ควรมีการ ทบทวนรายละเอียดใน แต่ละหัวข้อให้ทันสมัย และครอบคลุมการ ดำเนินการในมิติใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น - หลักนิยมนด้าน ยุทธการร่วมของ กองทัพไทยนำมาจาก สหรัฐอเมริกา เนื่องจาก กองบัญชา การกองทัพไทย และ เหล่าทัพ มีการจัดหา ยุทธโธปกรณ์ต่าง ๆ จากสหรัฐอเมริกาเป็น จำนวนมาก จึงมีการ จัดส่งกำลังพลไป เรียนรู้وبرมการใช้ งานและรับการ ถ่ายทอดหลักปฏิบัติ รวมทั้งเรียนรู้หลักนิยม ในด้านต่าง ๆ ของ สหรัฐอเมริกามาใช้	-การปฏิบัติตามหลักนิยมน ด้านการยุทธการร่วมใน ปัจจุบัน มีข้อจำกัดในด้ำน การจัดสรรงบประมาณที่ จำกัด การนำเทคโนโลยีที่ ทันสมัยมาใช้งานรวมถึง การเปลี่ยนแปลงของ สถานการณ์โลกที่เกิดขึ้น อย่างรวดเร็ว หลักนิยมน ด้านการยุทธการร่วมของ กองทัพไทยมีการเอาหลัก นิยมการปฏิบัติการร่วม ของสหรัฐอเมริกา Joint Publication (JP) ของ กองทัพสหรัฐอเมริกา มา ปรับใช้ โดยการฝึกการ ปฏิบัติการร่วม อย่างไรก็ ตามการพัฒนาหลักนิยม การปฏิบัติการร่วมของ กองทัพไทยไม่ได้ ลอกเลียนแบบหลักนิยม ของสหรัฐอเมริกาทั้งหมด แต่มีการปรับให้เหมาะสม กับสถานการณ์ ภูมิประเทศและวัฒนธรรม ของกองทัพไทย

ตารางที่ ๔.๒ แสดงตารางเปรียบเทียบข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกด้านหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทย

การสนทนากลุ่ม (Focus group)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนาของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นบุคคลที่สามารถให้คำตอบในประเด็นที่ต้องการศึกษาได้โดยผู้วิจัยได้เข้าพบและหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิของกรมยุทธการทหารและกรมยุทธการทหารอากาศ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบและวิเคราะห์โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ข้อมูลดังนี้

๑. พ.อ.สิทธิชัย แสงประสิทธิ์ ผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักนโยบายและแผน กรมยุทธการทหาร

๒. พ.อ.รังสิตลย์ ดำมณี ผู้อำนวยการกองแผนและโครงการ สำนักนโยบายและแผน กรมยุทธการทหาร

๓. พ.อ.ธนัท กำแหงฤทธิ์รงค์ ผู้อำนวยการกองยุทธการ สำนักปฏิบัติการ กรมยุทธการทหาร โดยมีข้อคำถามในการสนทนากลุ่มดังนี้

๔. น.อ.พิศาล วินัยชาติศักดิ์ รองผู้อำนวยการกองยุทธการ สำนักยุทธการและการฝึก กรมยุทธการทหารอากาศ

๕. น.ท.อริชญ์ แก้วทรง นายทหารฝ่ายเสนาธิการ การกองยุทธการ สำนักยุทธการและการฝึก กรมยุทธการทหารอากาศ โดยมีหัวข้อการสนทนาดังนี้

คำถามที่ ๑ ท่านคิดว่าการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านยุทธการร่วมในปัจจุบันเป็นอย่างไร

คำถามที่ ๒ ท่านคิดว่าการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย ด้านการบูรณาการยุทธการร่วมในปัจจุบันเป็นอย่างไร

คำถามที่ ๓ ท่านคิดว่าหลักนิยมนด้านการยุทธการของกองทัพไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร

คำถามที่ ๔ ท่านคิดว่าหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการของกองทัพสหรัฐอเมริกา มีผลต่อการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วมมากน้อยอย่างไร

คำถามที่ ๕ ท่านคิดว่าหลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมของกองทัพไทยมีปัญหาที่สำคัญคืออะไร

ผลจากการสนทนากลุ่มสรุปได้ดังนี้

หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทยมีความล้าสมัยเนื่องจากการดำเนินการจัดทำและนำมาใช้เป็นหลักนิยมนด้านการยุทธการร่วมของกองทัพไทยตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ซึ่งบริบทสถานะแวดล้อมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ทั้งทางด้านภัยคุกคามและเทคโนโลยีกองทัพไทยก็ตระหนักถึงความสำคัญของการมีหลักนิยมในการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการจึงได้มีการพัฒนาหลักนิยมนดังกล่าวขึ้นมาใหม่ในปี ๒๕๖๖ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการจัดทำโดยนำหลักนิยมเดิม

ในปี ๒๕๕๐ ชีตความสามารถของทุกเหล่าทัพ การประสานงานระหว่างหน่วยงานและภัยคุกคามในมิติทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ และทางไซเบอร์ เข้ามาเป็นสารตั้งต้นในกระบวนการจัดทำซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ

ปัญหาที่สำคัญของการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการร่วมคือ

๑. ปัญหาด้านการประสานงาน ประสานการปฏิบัติร่วมกันระหว่างเหล่าทัพซึ่งการประสานงาน ประสานการปฏิบัติร่วมกันระหว่างเหล่าทัพเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากในการทำให้ภารกิจประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดเอาไว้ ปัญหาการประสานงาน ประสานการปฏิบัติร่วมกันระหว่างเหล่าทัพนี้มีสาเหตุหลายประการที่เป็นที่มาของปัญหาดังนี้

๑.๑ การที่แต่ละเหล่าทัพมีอาวุธยุทธโปกรณ์ที่หลากหลาย ได้รับการสนับสนุนและดำเนินการจัดหาจากหลายประเทศทำให้การเชื่อมโยงข้อมูล ข่าวสารที่จะนำมาใช้ร่วมกันกระทำได้อย่างจำกัดรวมถึงการส่งกำลังบำรุงก็มีความยุ่งยากมากขึ้นในการจัดหาชิ้นส่วนซ่อม การซ่อมบำรุง การทดแทนของยุทธโปกรณ์เมื่อมีการชำรุดเสียหาย

๑.๒ จากปัญหาข้อแรกนำมาถึงปัญหาข้อที่ ๒ คือเมื่อมียุทธโปกรณ์จากหลากหลายประเทศจึงจำเป็นต้องมี link กลางเพื่อส่งต่อข้อมูลจากยุทธโปกรณ์ที่สามารถตรวจจับเป้าหมายได้ หรือข้อมูลเป้าหมายได้ซึ่งในปัจจุบันกองทัพไทยยังไม่มี link กลางที่สามารถส่งต่อข้อมูลดังกล่าวแบบ real time ไปยังทั้งทั้ง ๓ เหล่าทัพได้ทั้งในการฝึกและการปฏิบัติงานจริง

๑.๓ การศึกษาการเรียนรู้ของกำลังพลในแต่ละเหล่าทัพในปัจจุบันไม่เหมือนกันทำให้เวลามาปฏิบัติงานร่วมกันก็จะเกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากขีดความสามารถของแต่ละเหล่าได้อย่างเต็มประสิทธิภาพยกตัวอย่างเช่น การร้องขอการยิงจากปืนใหญ่ การปรับเป้าหมายการยิง การขอสับสุนนกำลังทางอากาศจากกองกำลังทางภาคพื้น สัญลักษณ์ในแผนที่ของแต่ละเหล่าทัพ งานแผนที่แผนที่บริวารต่าง ๆ ศัพท์ทางทหารที่ไม่เหมือนกันแต่มีความหมายเดียวกัน เป็นต้น

๑.๔ ความสามารถในการเข้าถึงและการใช้ database ร่วมกันเช่น จำนวนและชนิดยุทธโปกรณ์ที่มีอยู่ในแต่ละเหล่าทัพ จำนวนยุทธโปกรณ์ที่มีความพร้อมสามารถใช้งานในการปฏิบัติการได้ ระบบงานแผนที่ที่ต้องใช้ร่วมกัน ซึ่งในปัจจุบันกองทัพไทยได้มีการดำเนินการพัฒนาและบูรณาการให้สามารถใช้งานร่วมกันได้ทุกเหล่าทัพแต่ยังไม่แล้วเสร็จ

๒. กองทัพไทยต้องมีระบบอำนวยการยุทธ์ที่สามารถทำให้ผู้บังคับบัญชาสามารถตัดสินใจในสถานการณ์วิกฤติได้อย่างทันเวลา

๓. ปัญหาทางด้านมิติทางไซเบอร์และอวกาศที่กองทัพไทยยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยข้อจำกัดทางด้านบุคลากรและงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

๑. แสวงประโยชน์จากการฝึกประจำปีของทุกหน่วยเหล่าทัพร่วมกันในทุกระดับ โดยวางแผนฝึกร่วมกันในพื้นที่เดียวกันในสถานการณ์การฝึกเดียวกัน เพื่อสร้างความคุ้นเคยในการปฏิบัติการร่วมกัน

๒. การจัดหายุทธศาสตร์ควรคำนึงถึงการใช้งานร่วมกันในการปฏิบัติการร่วมด้านการยุทธรวม การส่งกำลังบำรุงร่วมกัน

๓. พัฒนาระบบการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร พัฒนาlinkต่าง ๆ ให้สามารถเชื่อมต่อกันได้

๔. พัฒนาการเรียนรู้ของกำลังพลให้สามารถเข้าใจและใช้งานขีดความสามารถของแต่ละเหล่าทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ระดมกำลังพลที่มีความสามารถทางด้านไซเบอร์และมิติทางด้านอวกาศมาจัดตั้งเป็น ศูนย์ไซเบอร์ของกองทัพไทยเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในงานการบูรณาการทางด้านนี้

บทที่ ๕

สรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

ในการวิเคราะห์หลักนัยการปฏิบัติการณ์ร่วมกองทัพอไทยด้านยุทธการร่วม แนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหาร หลักนิยมต่างประเทศ JP 3-0, Joint Operations, USA แนวความคิดด้านการบูรณาการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านยุทธการร่วม เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการรวบรวมข้อมูลจากผลงานทางวิชาการ เอกสารวิจัย คู่มือ และเอกสารทางราชการ ที่มีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับหัวข้อและสาระของเอกสารวิจัยฉบับนี้ และการสัมภาษณ์เชิงลึกต่อผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านยุทธการร่วม วิเคราะห์ถึงปัญหาสำคัญของหลักนัยการปฏิบัติการณ์ร่วมกองทัพอไทยด้านยุทธการร่วม ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัญหาการปฏิบัติการณ์ร่วมของกองทัพอไทย

กองทัพอไทยเผชิญกับปัญหาด้านยุทธการร่วมหลายประการ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเด็นหลักดังนี้:

๑. ปัญหาด้านโครงสร้างและระบบ

ขาดการบูรณาการระบบบัญชาการ การควบคุม และการสื่อสาร (C4ISR) ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการประสานงานระหว่างเหล่าทัพ โครงสร้างการบังคับบัญชาซับซ้อน ขาดความคล่องตัวในการตัดสินใจและสั่งการ ระบบการฝึกอบรมยังไม่สอดคล้องกับรูปแบบการปฏิบัติยุทธการร่วม ขาดแคลนอุปกรณ์และยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย

๒. ปัญหาด้านทรัพยากรบุคคล

ขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติยุทธการร่วม ทักษะภาษาต่างประเทศของกำลังพลยังไม่เพียงพอเมื่อต้องปฏิบัติภารกิจร่วมกับมิตรประเทศ ส่งผลต่อการประสานงานกับกองทัพอต่างประเทศ ขวัญกำลังใจของกำลังพลบางส่วนยังต่ำเนื่องจากปัญหาทางด้านค่าครองชีพ เศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

๓. ปัญหาด้านงบประมาณ

งบประมาณด้านกลาโหมมีจำกัด ส่งผลต่อการพัฒนาระบบ C4ISR การจัดหาอุปกรณ์ และยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยและการฝึกอบรม โดยงบประมาณที่ได้รับนั้นจะต้องถูกจัดสรรไปในส่วนของการดูแลรักษายุทธโศปกรณ์เดิมที่มีอยู่ให้สามารถใช้งานได้ ทำให้การจัดหายุทธโศปกรณ์ใหม่และการฝึกอบรมนั้นมีข้อจำกัด ขาดความต่อเนื่อง เมื่อการฝึกอบรมการปฏิบัติยุทธการร่วมไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง มีการหมุนเวียนกำลังพลในแต่ละตำแหน่งเป็นประจำตามวงรอบ ทำให้กำลังพลขาดทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเหล่าทัพและมิตรประเทศ เมื่อกำลังพลขาดทักษะก็จะขาดความมั่นใจในการปฏิบัติตามไปด้วย ส่งผลถึงประสิทธิภาพในยุทธการร่วมเมื่อต้องปฏิบัติในสถานการณ์จริง

๔. ปัญหาด้านกฎหมายและระเบียบ

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งบางฉบับยังล้าสมัย ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติยุทธการร่วมขาดกลไกการประสานงานที่ชัดเจนระหว่างเหล่าทัพตั้งแต่ในยามปกติ

๕. ปัญหาด้านการรับมือภัยคุกคามที่ยังไม่ครอบคลุม เช่น ภัยด้านไซเบอร์ ภัยด้านอวกาศ

ในด้านไซเบอร์พบปัญหา การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะในการดักจับและรักษาบุคลากรที่มีทักษะด้านไซเบอร์ที่มีความสามารถสูง บุคคลเหล่านี้มักมีตัวเลือกการทำงานที่ในภาคเอกชน โครงสร้างพื้นฐานที่ไม่สมัยและง่ายต่อการเป็นเป้าหมายต่อการโจมตีทางไซเบอร์ ขาดการบูรณาการซึ่งระบบไอทีของกองทัพมักแยกจากกัน ทำให้ยากต่อการแบ่งปันข้อมูลและประสานงานการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์และตัวของกำลังพลเองก็อาจไม่ตระหนักถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สามารถโจมตีได้ตลอดเวลาและยังไม่ทราบถึงวิธีป้องกันตนเองจากภัยคุกคามเหล่านี้ ในด้านอวกาศ ปัญหาของกองทัพด้านมิติทางอวกาศคือเทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติการทางอวกาศนั้นมีความซับซ้อนสูง กองทัพจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีทักษะสูงเพื่อใช้งานและบำรุงรักษาเทคโนโลยีเหล่านี้ ต้นทุนการปฏิบัติการทางอวกาศมีราคาแพงมาก กองทัพจำเป็นต้องมีงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเหล่านี้ อีกทั้งมีกฎหมายและข้อบังคับระหว่างประเทศมากมายที่ควบคุมการปฏิบัติการทางอวกาศ กองทัพจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหมายเหล่านี้ในปัจจุบันมีภัยคุกคามมากมายต่อการปฏิบัติการทางอวกาศ เช่น ขยะอวกาศ อาวุธทางอวกาศ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ใช้มิติทางอวกาศในการโจมตี

การอภิปรายผล

ยุทธการร่วมมีบทบาทสำคัญในการรักษาความมั่นคงของชาติ ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ และช่วยเหลือประชาชนในยามเกิดภัยพิบัติยุทธการร่วมมีรูปแบบแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และภารกิจ ตัวอย่างรูปแบบยุทธการร่วม เช่น การโจมตี การป้องกัน การรักษาความสงบเรียบร้อย และการช่วยเหลือประชาชน โดยมีกองบัญชาการกองทัพไทย กรมยุทธการทหาร และศูนย์ปฏิบัติการทางทหาร เป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการวางแผนและอำนวยการยุทธการร่วมทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของยุทธการร่วม เช่น การวางแผนที่ดี การประสานงานระหว่างเหล่าทัพที่มีประสิทธิภาพ

การฝึกอบรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และการใช้อุปกรณ์ยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยแต่ก็มีความท้าทายของยุทธการร่วม เช่น การจัดการความซับซ้อนของการปฏิบัติการ การประสานงานระหว่างเหล่าทัพที่มีความหลากหลาย และการจัดหาอุปกรณ์ ยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย ในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ๆ ทั้งทางไซเบอร์และด้านอวกาศในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

๑. พัฒนาและบูรณาการระบบ C4ISR ให้มีประสิทธิภาพ
๒. ปรับโครงสร้างสายการบังคับบัญชาให้สั้นทำให้สามารถตัดสินใจได้ทันต่อสถานการณ์ มอบอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน ลดขั้นตอนการรายงานที่ซ้ำซ้อน โดยใช้ระบบฐานข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม
๓. พัฒนาระบบการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับรูปแบบการปฏิบัติยุทธการร่วมไม่ว่าจะเป็นการฝึกภายในหน่วยเหล่าของตนเองหรือการฝึกร่วมกันกับต่างเหล่าหรือมิตรประเทศต้องคำนึงถึงการประสานงานการ ปฏิบัติร่วมกันเป็นหลักเนื่องจากยุทธการร่วมนั้นจำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันอย่างประสานสอดคล้องจึงจะเกิดผลสำเร็จได้
๔. จัดหาอุปกรณ์และยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยและจำเป็นตามขีดความสามารถด้านงบประมาณโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศเป็นที่ตั้งหากจัดหาอุปกรณ์และยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยและจำเป็น สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมก็จะเป็นส่วนที่ช่วยให้การฝึกหรือการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงมีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างความมั่นใจให้กับกำลังพล ลดปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับมิตรประเทศ ทั้งยังเป็นการแสดงถึงศักยภาพของกองทัพให้มิตรประเทศที่มาร่วมฝึกได้เห็น
๕. พัฒนาศูนย์กลางที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติยุทธการร่วมโดยการส่งเข้าร่วมการฝึกและเข้าร่วมการปฏิบัติการในสถานการณ์จริงอย่างต่อเนื่อง และกลับมาจัดทำเป็นคู่มือยุทธการร่วมในรูปแบบและบริบทที่มีความเหมาะสมกับกองทัพไทย
๖. ส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศของทหารโดยเริ่มจากกลุ่มที่จะต้องมีการกิจเข้าร่วมการฝึกระหว่างมิตรประเทศเพื่อที่จะสามารถเข้าใจการสั่งการ การสื่อสารแนวความคิด ความมุ่งหมายของการฝึกได้อย่างถูกต้องและนำมาขยายผลต่อในกองทัพไทยและเหล่าทัพต่างๆ
๗. เพิ่มขวัญกำลังใจของทหารในด้านสวัสดิการ ค่าตอบแทน เงินเดือนให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และค่าครองชีพในปัจจุบัน
๘. เพิ่มงบประมาณด้านกลาโหมให้สามารถดำรงความสามารถในการพัฒนากองทัพได้อย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องอธิบายถึงความจำเป็นด้านการป้องกันประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคง ป้องกันจากภัยคุกคามในทุกรูปแบบให้สังคมได้รับรู้และตระหนักถึงความจำเป็นเหล่านี้
๙. ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับให้ทันสมัย เนืองด้วยกองทัพมีบทบาทสำคัญในการรักษาความมั่นคงของชาติ ดังนั้น การมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่มีประสิทธิภาพทันสมัย จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อ

เพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน กฎ ระเบียบที่ชัดเจน ช่วยให้ทหารทุกคนเข้าใจบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และวิธีการปฏิบัติงานช่วยลดความซ้ำซ้อน ขจัดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ช่วยให้ การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว แม่นยำ

๑๐. การพัฒนากลไกการประสานงานทางกฎหมายระหว่างเหล่าทัพเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากกองทัพแต่ละเหล่ามีภารกิจ บทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกัน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทัพมี จำนวนมากและ กระจัดกระจาย การตีความกฎหมายแตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการ ประสานงานอย่างใกล้ชิด ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติการร่วมกัน

ข้อพึงระวังในการนำวิจัยไปใช้

การวิจัยนี้เป็นการใช้ข้อมูลการวิจัยจากหลักนิยมนด้านยุทธการร่วมของกองทัพไทยและ กองทัพของประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก ดังนั้นการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ควรต้องคำนึงถึงบริบท สภาพแวดล้อม สภาพของสังคม วัฒนธรรม และปรับให้เข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม สภาพของสังคม วัฒนธรรมของพื้นที่และสถานการณ์นั้น ๆ เป็นหลัก

ข้อเสนอแนะด้านวิจัยต่อยอด

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมการป้องกันในประเด็นมิติด้าน cognitive คือด้าน "การรับรู้" หรือ "ความรู้ความเข้าใจ" ที่เป็นกระบวนการทางสมองที่เกี่ยวข้องกับการคิด การรับรู้ การจดจำ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ และอื่น ๆ ที่เกิดจากการบ่มเพาะทางความคิดจากเครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งมีมิติด้าน cognitive สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่ยามปกติ และมีผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งในทางตรงและ ทางอ้อม

ภาคผนวก

ผนวก ก

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอไทย

Doctrine Development for Joint Operations of Royal Thai Armed Forces

คำถามข้อที่ ๑. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพอไทย ด้านแนวความคิดด้านยุทธศาสตร์ทหารด้านยุทธการร่วมเป็นอย่างไร

คำถามข้อที่ ๒. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพอไทย ด้านการบูรณาการด้านยุทธการร่วมของ ทท., ทบ., ทร. และ ทอ.เป็นอย่างไร

คำถามข้อที่ ๓. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพอไทย ด้านแนวคิดและทฤษฎีด้านยุทธการร่วมของ ทท., ทบ., ทร. และ ทอ.เป็นอย่างไร

คำถามข้อที่ ๔. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพอไทย ด้านหลักนิยมด้านการยุทธการร่วมของ ทท., ทบ., ทร. และ ทอ.เป็นอย่างไร

คำถามข้อที่ ๕. ท่านคิดว่าสภาพการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติการร่วมของกองทัพอไทย หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมด้านยุทธการของกองทัพอสหรัฐอเมริกา มีผลต่อการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอไทยด้านยุทธการร่วมมากน้อยอย่างไร

ผนวก ข

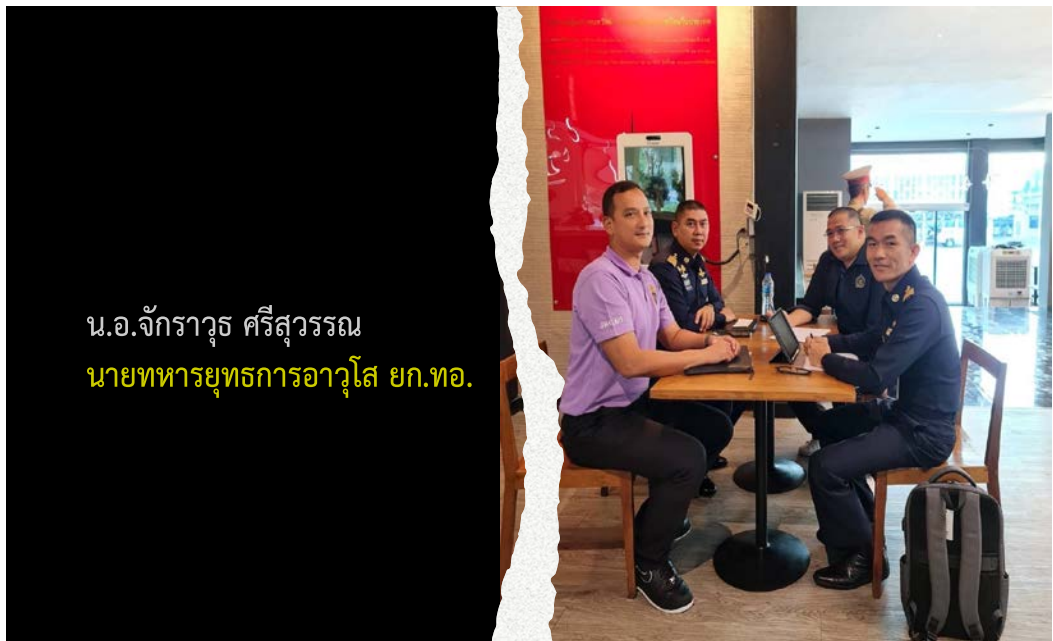
ภาพการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

พ.อ.วิทยา อินนาคกุล ผสธ.ประจำ ยก.ทบ.

พล.ร.ท.สุวัจ ดอนสกุล
จก.ยก.ทร.

น.อ.จักรารัฐ ศรีสุวรรณ
นายทหารยุทธการอาวุโส ยก.ทอ.

การสนทนากลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Focus Group)

พ.อ.สิทธิชัย แสงประสิทธิ์
พ.อ.รังสิวลย์ ดำมณี
พ.อ.ธนัท กำแพงฤทธิรงค์

ผอ.กนย.สนผ.ยก.ทหาร
ผอ.กผค.สนผ.ยก.ทหาร
ผอ.กยก.สปก.ยก.ทหาร

น.อ.พิศาล วินัยชาติศักดิ์
น.ท.อริญชัย แก้วทรง

รอง ผอ.กยก.สยผ.ยก.ทอ.
ผสธ.กยก.สยผ.ยก.ทอ.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

นายเกษมสันต์ มีทิพย์

วันเดือนปีเกิด

๓ สิงหาคม ๒๕๒๒

การศึกษา

ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปริญญาตรี บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร

หลักสูตรผู้นำยุคใหม่ในระบอบประชาธิปไตย รุ่นที่ ๙ สถาบันพระปกเกล้า

หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง รุ่นที่ ๑๒๓ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบัน

วิชาการป้องกันประเทศ

ประวัติการทำงาน

อดีตสมาชิกรัฐสภา

อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

อดีตกรรมาธิการสามัญ คณะกรรมาธิการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร

อดีตกรรมาธิการวิสามัญ คณะกรรมาธิการคลองไทย สภาผู้แทนราษฎร

อดีตอนุกรรมาธิการ คณะอนุกรรมาธิการป้องกันประเทศ การปฏิบัติการด้วยกำลัง

ทหารและการพัฒนาสภาผู้แทนราษฎร

อดีตอนุกรรมาธิการ คณะอนุกรรมาธิการป้องกันประเทศเสริมสร้างศักยภาพกองทัพ

สภาผู้แทนราษฎร

ตำแหน่งปัจจุบัน

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	นาวาเอก ธานินทร์ สุพรรณพงศ์
วันเดือนปีเกิด	๒๒ เมษายน ๒๕๑๘
การศึกษา	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขา วิศวกรรมไฟฟ้า โรงเรียนนายเรือ ๒๕๔๒ หลักสูตรนายทหารชั้นต้นพรคนาวิน รุ่น ๕๐ หลักสูตรเสนาธิการทหารเรือ รุ่นที่ ๗๐
ประวัติการทำงาน	ผู้บังคับการเรือหลวงกูด ผู้บังคับการเรือหลวงทองหลาง กองเรือยกพลขึ้นบก กองเรือยุทธการ นายธง ผู้บัญชาการกองเรือลำน้ำ กองเรือยุทธการ หัวหน้าแผนกยุทธการ หัวหน้าแผนกส่งกำลังบำรุง กองเรือลำน้ำ กองเรือยุทธการ นายทหารฝ่ายเสนาธิการ ประจำรองเสนาธิการทหารเรือ ฝ่ายกำลังพล รองเสนาธิการ กองเรือลำน้ำกองเรือยุทธการ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ประจำกองเรือยุทธการ

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	พันเอก ตรีนรัช จีรพรโสภณไชย
วันเดือนปีเกิด	๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๑
การศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขา วิศวกรรมไฟฟ้า (สื่อสาร) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ๒๕๔๕ ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หลักสูตรเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ ๙๑ หลักสูตรการจัดงานส่งกำลังบำรุงชั้นสูง รุ่นที่ ๕๙ หลักสูตรนายทหารปลดบัญชีระดับบริหาร รุ่นที่ ๒๕
ประวัติการทำงาน	ผู้บังคับหมวดและผู้บังคับกองร้อย กองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๑ รักษาพระองค์ กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๒ นายทหารยุทธการและการฝึกกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๑ รักษาพระองค์ กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๒ นายทหารส่งกำลังบำรุง หน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๔ กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๒ เสนาธิการศูนย์ต่อสู้ป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบกที่ ๔ ประจำพื้นที่ภาคใต้ เสนาธิการกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๒ รองผู้อำนวยการกองส่งกำลังบำรุง หน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการกองส่งกำลังบำรุง หน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	พันเอก กัณท์ เสดะพันธุ์
วันเดือนปีเกิด	๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๒
การศึกษา	ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง หลักสูตรนายทหารสัญญาบัตรชั้นต้น รุ่นที่ ๓๓ หลักสูตรชั้นนายพันเหล่าสารบรรณ บก.ทท. ปี ๖๐ หลักสูตรเสนาธิการทหารบก ชุดที่ ๙๗
ประวัติการทำงาน	อัยการฝึกหัด สำนักงานอัยการทหาร กรมพระธรรมนูญ ประจำแผนกตรวจและร่างกฎหมาย กองกฤษฎีกาทหารและการต่างประเทศ กรมพระธรรมนูญ นายทหารพระธรรมนูญ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า อัยการผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ สำนักงานอัยการทหาร กรมพระธรรมนูญ นายทหารพระธรรมนูญผู้ช่วย กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม
ตำแหน่งปัจจุบัน	นายทหารพระธรรมนูญ กรมสรรพาวุธทหารบก

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	พันตำรวจเอก จาตุรนต์ บุษปะเกศ
วันเดือนปีเกิด	๕ กันยายน ๒๕๑๕
การศึกษา	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยตำรวจ นิติศาสตรบัณฑิต ม.รามคำแหง ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ม.รามคำแหง
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. ๒๕๓๗ รอง สวส.สน. ลุมพินี พ.ศ. ๒๕๔๓ รอง สว.จร.สน. พลับพลาไชย เขต ๒ พ.ศ. ๒๕๔๓ สว.ผ. รับเรื่องราวร้องทุกข์ บก.อก.บชน. พ.ศ. ๒๕๔๕ สวป.สน. ลาดพร้าว พ.ศ. ๒๕๔๙ รอง ผกก. ฝ่ายอำนวยการ กองบินตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๐ รอง ผกก.ปป.สภ. ท่ามะกา จว.กาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๑ รอง ผกก.จร.สภ. เมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๕๘ รอง ผกก.ฝสต. ๒ กต. ๙ สำนักงานจรตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๙ ผกก.ฝ่ายสวัสดิการบ้านพัก สก. พ.ศ. ๒๕๖๑ ผกก. ๓ บก.สส.สทม. พ.ศ. ๒๕๖๒ ผกก.ฝอ.สตส. พ.ศ. ๒๕๖๔ รอง ผบก.อก.ภ. ๖ พ.ศ. ๒๕๖๕ รอง ผบก.ภ.จว. พิษณุโลก
ตำแหน่งปัจจุบัน	รอง ผบก.ภ.จว. พิษณุโลก

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	นาวาอากาศเอก ธนพันธ์ จันทร์หอม
วันเดือนปีเกิด	๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๒
การศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ทอ.) โรงเรียนนายเรืออากาศ ๒๕๔๔ หลักสูตรนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ ๑๑๔ หลักสูตรเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๕๙
ประวัติการทำงาน	นายทหารมาตรฐานการบิน กองบิน ๑ หัวหน้าแผนยุทธการ กองบัญชาการกองบิน ๑ ผู้ช่วยนายทหารคนสนิทผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บังคับฝูงบิน ๑๐๓ กองบิน ๑ เสนาธิการกองบิน ๗ รองผู้บังคับการกองบิน ๗
ตำแหน่งปัจจุบัน	ประจํากรมยุทธการทหารอากาศ

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	นาวาอากาศเอก เกรียงไกร ทองแร่
วันเดือนปีเกิด	๔ มิถุนายน ๒๕๑๗
การศึกษา	เปรียญธรรม ๗ ประโยค (วัดบพิตรพิมุข) ปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) สาขามนุษยศาสตร์ หลักสูตรนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ ๑๑๑ หลักสูตรเสนาธิการทหารเรือ รุ่นที่ ๗๒
ประวัติการทำงาน	อนุศาสนาจารย์ กองสวัสดิการ กรมยุทธบริการทหาร ประจำแผนกสงเคราะห์การเงิน กองสวัสดิการ กรมยุทธบริการทหาร ประจำแผนกการฌาปนกิจสงเคราะห์ กองสวัสดิการ กรมยุทธบริการทหาร ประจำแผนกบำรุงความสุขและกิจการสโมสร กองสวัสดิการ กรมยุทธบริการทหาร ประจำกรมกำลังพลทหาร หัวหน้าแผนกทหารพัฒนา กองทหารพัฒนา สำนักปฏิบัติการกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือนทหาร ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองปฏิบัติการจิตวิทยา สำนักประชาสัมพันธ์ กรมกิจการพลเรือนทหาร รองผู้อำนวยการกองทหารพัฒนา สำนักปฏิบัติการกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือนทหาร
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน สำนักปฏิบัติการกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือนทหาร

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	พันเอก ประกาศ จันจะนะ
วันเดือนปีเกิด	๙ กรกฎาคม ๒๕๒๒
การศึกษา	ปริญญาตรี BS Applied Mathematics, The Citadel USA ปริญญาโท MS Applied Mathematics NCSU USA ปริญญาเอก Doctor of Philosophy Applied Mathematics NCSU USA หลักสูตรเสรีนาธิการทหารบก ชุดที่ ๙๐
ประวัติการทำงาน	อาจารย์ รร.จปร. น.ฝกบ.ทภ. ๑ ผบ.นฝ.นศท.มทบ. ๑๘ รอง ผอ.กกบ.ทภ. ๑ ผบ.พัน.มทบ. ๑๕
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๙

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	พันเอก ศุภณัฐ ทองธรรมชาติ
วันเดือนปีเกิด	๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๗
การศึกษา	ปริญญาตรี บริหารรัฐกิจ รร.จปร. หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าสรรพาวุธ หลักสูตรชั้นนายพันเหล่าสรรพาวุธ หลักสูตรเสนาธิการทหารบก ชุดที่ ๘๖
ประวัติการทำงาน	ผู้บังคับกองร้อยโดยตรง กองพันสรรพาวุธซ่อมบำรุงเขตหลัง รองผู้บังคับกองพันสรรพาวุธซ่อมบำรุงเขตหลัง หัวหน้าคลังแสง ๖ กองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก หัวหน้าคลังแสง ๕ กองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการกองโรงงานซ่อมสร้างรถยนต์ทหาร ศูนย์ซ่อมสร้างสิ่งอุปกรณ์ สายสรรพาวุธ กรมสรรพาวุธทหารบก

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	พันเอก สมศักดิ์ ไชยรักษ์
วันเดือนปีเกิด	๖ มีนาคม ๒๕๑๔
การศึกษา	ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์ สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี วิทยาสงครณ หลักสูตรชั้นนายพันเหล่าทหารสื่อสารรุ่นที่ ๔๕ หลักสูตร เสนาธิการทหารบก รุ่นที่ ๙๐
ประวัติการทำงาน	นายทหารควบคุมระบบ ตอนควบคุมสั่งการและวิเคราะห์ หมวดวิเคราะห์ข่าว กองร้อยปฏิบัติการสงครามอิเล็กทรอนิกส์ที่หนึ่ง กองพันปฏิบัติการสงคราม อิเล็กทรอนิกส์ กรมการสื่อสารทหาร รองผู้บังคับกองร้อยปฏิบัติการสงครามอิเล็กทรอนิกส์ที่หนึ่ง กองพันปฏิบัติการ สงครามอิเล็กทรอนิกส์ กรมการสื่อสารทหาร ประจำกรมกำลังพลทหาร นายทหารกำลังพล แผนกจัดการกำลังพล กองกำลังพล กรมการสื่อสารทหาร หัวหน้าแผนกจัดการกำลังพล กองกำลังพล กรมการสื่อสารทหาร ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกำลังพล กรมการสื่อสารทหาร
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกำลังพล กรมการสื่อสารทหาร

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	นาวาเอก มนูญ วิรยศิริ
วันเดือนปีเกิด	๕ สิงหาคม ๒๕๑๔
การศึกษา	ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปริญญาโท Master of Liberal Arts Oklahoma City University USA หลักสูตรเสนาธิการทหารเรือ รุ่น ๗๑
ประวัติการทำงาน	นายทหารประจำศูนย์รักษาความปลอดภัย
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กอง ๘ สำนักรักษาความปลอดภัย ศูนย์รักษาความปลอดภัย

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	พันเอก บดินทร์ แก้วขันตี
วันเดือนปีเกิด	๑๑ มีนาคม ๒๕๒๓
การศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขา วิศวกรรมสำรวจ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า ๒๕๔๗ หลักสูตรนายทหารชั้นนายพันเหล่าแผนที่ รุ่นที่ ๑๖ หลักสูตรหลักประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ ๙๓ ปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวและ บันเทิง มหาวิทยาลัยเกริก
ประวัติการทำงาน	ประจำแผนกประกอบแผนที่ กองทำแผนที่ กรมแผนที่ทหาร นายทหารประจำศูนย์รักษาความปลอดภัย นายทหารยุทธการ กอง ๘ สำนักรักษาความปลอดภัย หัวหน้าหน่วยรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางทหาร
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการกองยุทธการและการข่าว กองบัญชาการศูนย์รักษาความ ปลอดภัย

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	ดร.สุกัญญา ทิพพา
วันเดือนปีเกิด	๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑
การศึกษา	ปริญญาตรี มนุษยศาสตร์ (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (พ.ศ. ๒๕๔๙) ปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (การประชาสัมพันธ์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (พ.ศ. ๒๕๕๑) ปริญญาเอก บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (ธุรกิจการกีฬาและการบันเทิง) มหาวิทยาลัยศรีปทุม (พ.ศ. ๒๕๕๘) Post-Doctoral Professional Development Programme hosted at University of Cambridge in Hermerton College., 2020.
ประวัติการทำงาน	เลขานุการส่วนตัว ประจำเลขานุการรองเลขาธิการ รัฐมนตรีประจำสำนักสำนักนายกรัฐมนตรี (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖) เลขานุการส่วนตัว ประจำ เลขานุการ รัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ที่ปรึกษาประธานกรรมการผู้จัดการ (ฝ่ายวิชาการ) บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ปัจจุบัน) อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการ วิทยาลัยบัณฑิตด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ปัจจุบัน) รองประธานกรรมการ บริษัท ชัยสุริย์วัฒน์ จำกัด (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ปัจจุบัน) ผู้ประนีประนอมคดีครอบครัว ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ปัจจุบัน) กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ปัจจุบัน)

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	นาวาอากาศเอก เชี่ยวชาญ มะลิวัลย์
วันเดือนปีเกิด	๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๓
การศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ทอ.) สาขา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ โรงเรียนนายเรืออากาศ ๒๕๔๕ หลักสูตรนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ ๑๑๗ หลักสูตรเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๖๐ ปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา พัฒนาศักยภาพมนุษย์และองค์การ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประวัติการทำงาน	นายทหารการย้ายโอนสัญญาบัตร แผนกย้ายโอนสัญญาบัตร กองจัดการกำลังพล กรมกำลังพลทหารอากาศ รองหัวหน้าแผนกย้ายโอนประทวน กองจัดการกำลังพล กรมกำลังพลทหารอากาศ รองหัวหน้าแผนกย้ายโอนสัญญาบัตร กองจัดการกำลังพล สำนักนโยบาย และบริหารกำลังพล กรมกำลังพลทหารอากาศ หัวหน้าแผนกย้ายโอนสัญญาบัตร กองจัดการกำลังพล สำนักนโยบาย และบริหารกำลังพล กรมกำลังพลทหารอากาศ นายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำกองจัดการกำลังพล สำนักนโยบาย และบริหารกำลังพล กรมกำลังพลทหารอากาศ นายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำกรมกำลังพลทหารอากาศ รองผู้อำนวยการกองจัดการกำลังพล สำนักนโยบายและบริหารกำลังพล กรมกำลังพลทหารอากาศ
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการกองข้อมูลกำลังพล สำนักการปกครองและพัฒนากำลังพล กรมกำลังพลทหารอากาศ

ประวัติผู้วิจัย

ยศชื่อ	พันเอก พิเชษฐ์ ไชยทองศรี
วันเดือนปีเกิด	๑ ตุลาคม ๒๕๒๐
การศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขา วิศวกรรมอุตสาหการ นายร้อยพระจุลจอมเกล้า หลักสูตรส่งทางอากาศ รุ่นที่ ๒๒๙ หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่าปืนใหญ่ รุ่นที่ ๕๗ หลักสูตรการรบแบบจู่โจม รุ่นที่ ๗๗ หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่าทหารปืนใหญ่ รุ่นที่ ๕๙ หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก รุ่นที่ ๙๐ หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพกองทัพบก รุ่นที่ ๘๑
ประวัติการทำงาน	ผู้ตรวจการณ์การหน้า กองร้อยปืนใหญ่ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๓ นายทหารฝ่ายการส่งกำลังบำรุง กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๓ ผู้บังคับกองร้อยปืนใหญ่ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๓ นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึกกองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๓ ประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก รองผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๓ ผู้ช่วยนายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง กองทัพภาคที่ ๒ ผู้ช่วยผู้ประสานการยิงสนับสนุน กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๓ ผู้บังคับกองพัน กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๘ กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๓ หัวหน้ากองส่งกำลังบำรุง มณฑลทหารบกที่ ๒๗ หัวหน้ากองข่าว มณฑลทหารบกที่ ๒๓
ตำแหน่งปัจจุบัน	หัวหน้ากองกำลังพล มณฑลทหารบกที่ ๒๓

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เอกสารไม่ตีพิมพ์ หนังสือราชการ และเอกสารอื่นๆ

กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ใน

ภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๓๙

กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติใน

ภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๔๒

กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติใน

ภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๔๔ - ๔๕

กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติใน

ภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๓๑

กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติใน

ภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๓๔ - ๓๕

กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติใน

ภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๔๖ - ๔๗

กองบัญชาการกองทัพไทย, แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติใน

ภาพรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๔๙ - ๕๐

กระทรวงกลาโหม, แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพ ของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.

๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๑ - ๓

กระทรวงกลาโหม, แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.

๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๕ : หน้า ๒๙ - ๓๖

กระทรวงกลาโหม, แผนพัฒนาขีดความสามารถกระทรวงกลาโหม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -

๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : หน้า ๑ - ๒

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์, ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging

Technology), ๒๕๖๖ : ๑ - ๒

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ, ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๕๖๑ : หน้า ๔ - ๕, ๗, ๑๐ - ๑๑, ๑๔ - ๑๕

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม), ๒๕๖๖ : หน้า ๑ - ๒๐

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความ

มั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), ๒๕๖๖ : หน้า ๔๑

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

การประเมินกำลังอำนาจของชาติ (National Power) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่, เข้าถึงเมื่อ ๑๖

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ (<https://www.nsc.go.th/wp-content/uploads/Journal/article-00701.pdf>)

<https://www.npr.org/2023/01/12/1147818054/saudi-arabia-gulf-nations-us-relations>

<https://www.npr.org/2016/08/06/488737544/oslo-tells-the-surprising-story-behind-a-historic-handshake>

<https://embassies.gov.il/MFA/AboutIsrael/Maps/Pages/Events%20leading%20to%20the%20Six%20Day%20War-%201967.aspx>

<https://www.aljazeera.com/news/2023/10/10/what-is-hezbollah-a-look-at-the-lebanese-armed-group-backing-hamas>

<https://workpointtoday.com/explainer-israel-palestine/>

<https://www.thaipbs.or.th/news/content/332582>

<https://www.thairath.co.th/scoop/world/2731507>

<https://www.bbc.com/thai/international-57074660>

<https://thematter.co/thinkers/jerusalem-again-and-again/41688>

<https://mgronline.com/politics/detail/9550000009147>